

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูข้างอุตสาหกรรม

ปริณิทาพนธ์

ของ

สุกิต ชินะวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา

พฤษภาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
อุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.ละเอียด รัชฎ์เฝ้า)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.ละเอียด รัชฎ์เฝ้า)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์อนุสรณ์ อรรถศิริ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ประเสริฐ เขมรพันธ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 14... เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2542

ประกาศผลการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาของ ดร.ละเอียต รัชเณาะ ประธาน
กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร อาจารย์อนุสรณ์ อรรถศิริ อาจารย์
ประเสริฐ แซ่จันท์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

ขอขอบคุณ อาจารย์สมิทธิ์ธน์ แสนศักดิ์ อาจารย์วิภา พงษ์พิตร อาจารย์พิมพ์รัตน์
สถานชาติ อาจารย์วิรัตน์ ขวัญยืน ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขให้คำแนะนำใน
การสร้างแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คณะครูอาจารย์ ในกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสอนในเขตการศึกษา 10 ที่ให้
ความร่วมมือกรอกแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คุณศศิธร สายเนา ที่กรุณาช่วยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติให้แก่ผู้วิจัยตลอด
จนเพื่อน ๆ และพี่ ๆ นิสิตปริญญาโทวิชาเอกเอกอุตสาหกรรมทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำปรึกษาและ
ช่วยเหลือเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ บิดา มารดา และคุณตาหวัน ชินะวงศ์ พร้อมด้วยบุตรและธิดา
ที่คอยให้กำลังใจและทนทุกข์ตลอดมา

สุกิต ชินะวงศ์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า	4
	สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	7
2	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	ความเป็นมาเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาไทย	10
	แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา	16
	ความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา	16
	ความหมายของการปฏิรูปการศึกษา	17
	ความจำเป็นที่จะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาสังคมไทยและการศึกษาไทย ในอนาคต	18
	แนวทางปฏิรูปการศึกษา	19
	การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	19
	การปฏิรูปการศึกษาของกรมสามัญศึกษา	20
	ขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา	24
	แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา	36
	ความหมายของการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา	36
	กระบวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา	38
	ปัจจัยที่มีผลต่อการรับนวัตกรรมการปฏิรูปการศึกษา	43
	ทฤษฎีและงานวิจัยที่สนับสนุนตัวแปร	47
	ด้านลักษณะประชากรที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา	47

ด้านจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา	51
ด้านลักษณะองค์การ	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	61
กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	61
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ารวบรวม	63
วิธีการสร้างเครื่องมือ	64
การวิเคราะห์และแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูลในการทดสอบสมมติฐาน	67
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	98
กลุ่มตัวอย่าง	98
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	98
การเก็บรวบรวมข้อมูล	99
การวิเคราะห์ข้อมูล	99
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
การอภิปรายผล	103
ข้อเสนอแนะ	111

บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	122
ภาคผนวก ก การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	123
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม	136
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม	177
ประวัติย่อของผู้วิจัย	185

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่น แยกตามโรงเรียน ที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษาในแต่ละจังหวัด ปี 2539	62
2	แสดงกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มร้อยละ 30 ของโรงเรียน และ การสุ่มร้อยละ 15 ของครูในโรงเรียนที่คัดเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง	63
3	แสดงค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรู้ การดำเนินการปฏิรูปการศึกษา.....	74
4	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับแบบสอบถามกลับคืน.....	75
5	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุของครู	76
6	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน	77
7	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	78
8	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ที่เป็นเงินเดือน ตามตารางบัญชีเงินเดือน	79
9	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งที่ได้รับ ในหน่วยงาน	80
10	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้ในการดำเนินการ ปฏิรูปการศึกษา	81
11	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเจตคติเกี่ยวกับการ ปฏิรูปการศึกษา	82
12	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสาร ในการปฏิรูปการศึกษา	83
13	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะองค์การในการ ปฏิรูปการศึกษา	84
14	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการยอมรับการปฏิรูป โรงเรียนและสถานศึกษา	85

15	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการยอมรับการปฏิรูป ครูและบุคลากรทางการศึกษา	86
16	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการยอมรับการปฏิรูป หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	87
17	จำนวนครูช่างและครูทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการยอมรับการปฏิรูป ระบบบริหารการศึกษา	88
18	เปรียบเทียบการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาในแต่ละด้านของครูช่างและ ครูทั่วไป	89
19	เปรียบเทียบการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ของครูช่างและ ครูทั่วไป	89
20	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอื่น ๆ กับการยอมรับการปฏิรูปการ ศึกษาของครูช่าง	90
21	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอื่น ๆ กับการยอมรับการปฏิรูปการ ศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น	91
22	แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง โดยใช้การวิเคราะห์แบบลดค่าตัวแปร	92
23	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กำลังสองของช่าง	92
24	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง โดยใช้การวิเคราะห์แบบลดค่าตัวแปร	93
25	แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอน วิชาอื่น โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบลดตัวแปร	94
26	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กำลังสองของครู ผู้สอนวิชาอื่นที่เพิ่มขึ้น เมื่อเพิ่มตัวแปรในการวิเคราะห์	95
27	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครู ผู้สอนวิชาอื่น โดยใช้การวิเคราะห์แบบลดตัวแปร	96
28	แสดงจำนวนครูของโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นประชากรในการศึกษาครั้งนี้	134

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา	8
2	กระบวนการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียน	24
3	แสดงขั้นตอนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม	41
4	ปัจจัยที่สามารถอธิบายความแปรปรวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ของครูข้าง	93
5	ปัจจัยที่สามารถอธิบายความแปรปรวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ของครูข้าง	95

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง หากขาดการพัฒนาการศึกษาแล้ว จะทำให้การพัฒนาด้านต่าง ๆ ไม่ประสบผลสำเร็จหรือดำเนินการพัฒนาไปในทางที่ผิด เพราะกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนา คือ การศึกษา (วิชัย ต้นศิริ. 2539 : 12) การจัดการศึกษาของประเทศไทยในระหว่างที่ผ่านมามีแผนพัฒนาการศึกษาชาติ ฉบับที่ 7 ประสบความสำเร็จในด้านปริมาณ แต่ยังมีปัญหาด้านความเสมอภาคในการศึกษา ส่วนการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษานั้นยังไม่ตอบสนองต่อกระบวนการพัฒนาคนในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 27) สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาทางการศึกษา คือ หลักสูตรขาดความยืดหยุ่นเพราะยึดแผนการศึกษาเดียวกันทั่วประเทศ ในขณะที่เศรษฐกิจและสังคมของแต่ละภาคแตกต่างกัน ครูผู้สอนหย่อนสมรรถภาพ ขาดศีลธรรม เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างครูด้วยกัน อีกทั้งงบประมาณในการจัดการศึกษายังอยู่ในขั้นต่ำเมื่อเทียบกับมวลผลิตภัณฑ์รวมของประเทศ การจัดการศึกษามีหน่วยงานมากเกินไป สุดท้ายก็คือ การศึกษาก้าวไม่ทันเทคโนโลยี (กัลยาณี ภูมิพรเทพ. 2539 : 6) สังคมไทยต้องการพัฒนาคนให้เข้ากับสภาวะเศรษฐกิจและสังคมโลก ซึ่งการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้พัฒนาได้ แต่การศึกษาที่เป็นอยู่นี้ยังไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการพัฒนา จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษา (สิปปนนท์ เกตุทัต. 2539 : 6) การปฏิรูปการศึกษาของไทยมีขึ้นครั้งแรก พ.ศ. 2442 ในสมัยรัชกาลที่ 5 อันเนื่องมาจากได้รับแรงผลักดันจากสังคมโลก ตะวันตก การแสวงหาอาณานิคมเพื่อขยายผลผลิตและแสวงหาวัตถุดิบ ความเจริญทางอารยธรรม และวัฒนธรรมที่หลั่งไหลเข้าประเทศ การเลิกทาส ความต้องการคนเข้ารับราชการการปฏิรูปการศึกษาครั้งที่สองเกิดขึ้นใน พ.ศ. 2517 สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่เมื่อเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ที่เกิดการเดินขบวนต่อต้านการปกครองแบบเผด็จการทหารของประชาชน นิสิต นักศึกษา ได้กระตุ้นให้คนไทยได้หันมาพิจารณาความเป็นมาของสังคมยิ่งกว่าครั้งใด และ

มุ่งเน้นมาที่การศึกษาว่า ไม่เหมาะสมกับกาลเวลา ได้มีการจัดการศึกษาใหม่ โดยยึดหลักความเสมอภาคทางการศึกษา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2521 ได้มีการเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ อย่างไรก็ดีสภาพปัจจุบันของสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามกระแสโลกาภิวัตน์ ก่อให้เกิดแรงผลักดันต่อสังคมไทย ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนตนเอง ประกอบกับความต้องการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เน้นพัฒนาคน และทรัพยากรมนุษย์ ทำให้การจัดการศึกษามีปัญหาไม่เหมาะสมกับสภาพสังคม ไม่ตอบสนองต่อการพัฒนาคนและทรัพยากรมนุษย์ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงการศึกษาโดยการปฏิรูปการศึกษาได้เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2539 การปฏิรูปการศึกษารุ่นนี้จึงนับเป็นครั้งที่สามของประเทศไทย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 6)

กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้น มุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษาที่สำคัญ 4 ด้าน คือ ด้านแรก การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ด้านที่สอง การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านที่สาม การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ด้านที่สี่ การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้โรงเรียนต่าง ๆ ปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนเพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : บทนำ) กรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ได้ทำการคัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. 2539 คัดเลือกโรงเรียนนาร่อง 270 โรงเรียนปฏิรูป 570 โรงเรียน และในปี พ.ศ. 2540 มีโรงเรียนนาร่อง 439 โรงเรียน และโรงเรียนปฏิรูป 1,532 โรงเรียน โดยแบ่งเขตรับผิดชอบออกทั้งหมด 13 เขตการศึกษา ในเขตการศึกษา 10 มีพื้นที่รับผิดชอบ 8 จังหวัด เป็นเขตการศึกษาที่มีโรงเรียนได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการปฏิรูปการศึกษามาก โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการปฏิรูปการศึกษา 139 โรงเรียน เป็นโรงเรียนนาร่อง 97 โรงเรียนปฏิรูป 42 โรงเรียน (กรมสามัญศึกษา. 2539 : 39-51)

การปฏิรูปการศึกษาที่กรมสามัญศึกษาดำเนินการในครั้งนี้จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงการทำงาน โดยผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด คือ ครู ครูจึงเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา (มณฑาสังฆะกฤษณ์. 2540 : 6) ในอดีตการปฏิรูปการศึกษาเป็นการสั่งการจากเบื้องบนลงมาข้างล่าง ความล้มเหลวเกิดขึ้นเพราะครูไม่ยอมรับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงนั้น (พรนิภา ลิ้มพยอม. 2540 :

21-22) จากการวิเคราะห์กระบวนการนำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาไปปฏิบัติ สิ่งสำคัญที่จะกำหนดความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา คือ การยอมรับและนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับการสอนปกติ (ธานี สุขเกษม. 2540 : 13-18) ผลการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในปี 2539 ของเขตการศึกษา 10 พบว่า ครูดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามแนวความคิดของตนเอง สาเหตุมาจากขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดการติดตามผล ทำให้ครูต้องเปลี่ยนหน้าที่การทำงานบ่อย การดำเนินการปฏิรูปไม่ต่อเนื่อง (กรมสามัญศึกษา. 2540 : 74) ในกรณีที่ครูขาดความรู้ความเข้าใจเป็นสาเหตุของการไม่ยอมรับ (สำลี ทองทิว. 2527 : 36-37; อ้างอิงมาจาก Keit and White. 1976-1977)* ส่วนสภาพปัญหาของบุคลากรที่สอนด้านวิชาอาชีวะ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า บุคลากรขาดความพร้อม ขาดความร่วมมือ ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน (กรมวิชาการ. 2534 : 138) และจากการศึกษาสภาพการสอนของครูข้างล่างยังพบว่า ครูข้างอุตสาหกรรมยังมีพฤติกรรมการสอนโดยวิธีบรรยายโดยยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง (กษมาวรรณ ณ อยุธยา. 2539 : 10) ทางด้านพฤติกรรมของครูข้างล่างบางส่วนยังไร้ระเบียบวินัยไม่เคารพกฎระเบียบของทางราชการ ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีเหตุผล (เจลิยว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ. 2531 : 76-78)

จากสภาพปัญหาการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาและปัญหาของครูข้าง ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูข้างอุตสาหกรรม เขตการศึกษา 10 สังกัดกรมสามัญศึกษา จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ สุชาติ ศิริสุขไพบุลย์. 2528; วุฒิไกร บัวผัน. 2535; กลับแก้ว ปิตาสวัสดิ์. 2536; ฤดีกรรม ญาณสังวรชัย. 2536; อุมادی ธนผลผดุงกุล. 2538; ตาบทพิพย์ ธิตินงษ์พานิช. 2539 จึงได้กำหนดตัวแปรที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านลักษณะประชากร ด้านลักษณะจิตวิทยาและลักษณะองค์การ โดยค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูข้างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่นในเขตการศึกษา 10 แล้ววิเคราะห์ว่า ตัวแปรใดที่ส่งผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูข้างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่น เพื่อนำไปประกอบพิจารณาหาแนวทางพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษาและโรงเรียนที่จะปฏิรูปต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรมกับครูผู้สอนวิชาอื่นในโรงเรียนที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากร ด้านลักษณะจิตวิทยา และลักษณะองค์การต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนเข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา เขตการศึกษา 10 กรมสามัญศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากร ด้านลักษณะจิตวิทยา ลักษณะองค์การต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่นในโรงเรียนเข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา เขตการศึกษา 10 กรมสามัญศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ข้อมูลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

1. ส่งเสริมปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่น ในโรงเรียนเข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา เขตการศึกษา 10 กรมสามัญศึกษา
2. เป็นข้อมูลในการแก้ไขปัจจัยที่ขัดแย้งต่อการดำเนินการจัดการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่น ในเขตการศึกษา 10 กรมสามัญศึกษา ที่ได้คัดเลือกเข้าร่วมโครงการปฏิรูปการศึกษา ปี 2539 จำนวน 139 โรงเรียน

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่น ในเขตการศึกษา 10 กรมสามัญศึกษา จำนวน 5,895 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นครูช่างอุตสาหกรรม จำนวน 144 คน ครูผู้สอนวิชาอื่น 284 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 428 คน

3. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่นในโรงเรียนเข้าร่วมโครงการปฏิรูปการศึกษามี 3 ด้าน คือ

3.1 ด้านลักษณะประชากร ประกอบด้วย

3.1.1 อายุ

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

3.1.3 ระดับการศึกษา

3.1.4 ตำแหน่งในหน่วยงาน

3.1.5 รายได้

3.2 ลักษณะทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา ประกอบด้วย

3.2.1 ความรู้

3.2.2 เจตคติ

3.2.3 การเปิดรับข่าวสาร

3.3 ลักษณะองค์การ

4. ตัวแปรตาม ได้แก่ การยอมรับการปฏิรูปการศึกษา 4 ด้าน คือ

4.1 ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา

4.2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

4.3 ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

4.4 ด้านระบบบริหารการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัย หมายถึง สิ่งที่มีสนับสนุนหรือกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติกิจกรรมปฏิรูปการศึกษา

2. การปฏิรูปการศึกษาของกรมสามัญศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน โดยให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศปัจจุบันมากที่สุด เพื่อสร้างคุณภาพทางการศึกษา กำหนด 4 ด้าน (กรมสามัญศึกษา. 2539 : 33)

2.1 ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดเกณฑ์ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด

2.2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสอนและด้านอื่นที่เกี่ยวกับการสอน

2.3 ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนควบคู่กับการใช้นวัตกรรม เพื่อเพิ่มบรรยากาศการเรียนรู้และสนองตอบความต้องการของผู้เรียน

2.4 ด้านบริหารการศึกษา หมายถึง การกระจายอำนาจการบริหารให้ระดับล่างได้มีส่วนร่วมในการจัดการบริหารให้สอดคล้องกับสภาพทั่วไป

3. การยอมรับการปฏิรูปการศึกษา หมายถึง การตัดสินใจที่จะนำการปฏิรูปการศึกษาที่กรมสามัญศึกษา กำหนด 4 ด้าน โดยผ่านกระบวนการยอมรับ 5 ขั้นไปปฏิบัติ เพราะเห็นว่าการปฏิรูปการศึกษาเป็นวิธีการที่ดีและมีประโยชน์สำหรับทุกคนในโรงเรียนและสังคม ซึ่งจะสามารถพัฒนาการศึกษาไทยได้

4. ด้านลักษณะประชากร หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลของครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่น ที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาโดยมีองค์ประกอบดังนี้

4.1 อายุ หมายถึง อายุจริงตามปฏิทิน

4.2 ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง อายุราชการที่ครูรายงานตัวเข้ารับราชการตั้งแต่นั้นจนถึงปัจจุบัน

4.3 ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิทางการศึกษาสูงสุดที่ได้รับ

4.4 ตำแหน่งในหน่วยงาน หมายถึง ตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งโดยผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ตำแหน่ง หัวหน้าหมวด หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน

4.5 รายได้ หมายถึง รายได้ที่เป็นเงินเดือนที่ได้รับแต่ละเดือน

5. ด้านลักษณะจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา หมายถึง

พฤติกรรมของครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่นที่แสดงออกในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา โดยมีองค์ประกอบดังนี้

5.1 ความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษา

5.2 เจตคติ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกต่อการปฏิรูปการศึกษา

5.3 การเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมจากสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

6. ลักษณะด้านองค์การ หมายถึง สภาพแวดล้อมในโรงเรียนประกอบด้วยนโยบายขององค์การ วิธีบริหาร การส่งเสริมสนับสนุนขององค์การ เช่น นโยบายขององค์การในการกำหนดแนวทางดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียน วิธีบริหาร ได้แก่ รูปแบบของการบริหารองค์การที่เอื้อต่อการนำเอาการปฏิรูปการศึกษามาใช้ในโรงเรียนและการกำหนดสายงานรับผิดชอบกิจกรรมในองค์การ การส่งเสริมสนับสนุนในหน่วยงานในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา มีการจัดสรรงบประมาณ การจัดสัมมนา การฝึกอบรมให้ความรู้ ข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

7. เขตการศึกษา 10 หมายถึง เขตกำกับดูแลการจัดการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รับผิดชอบการจัดการศึกษา 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

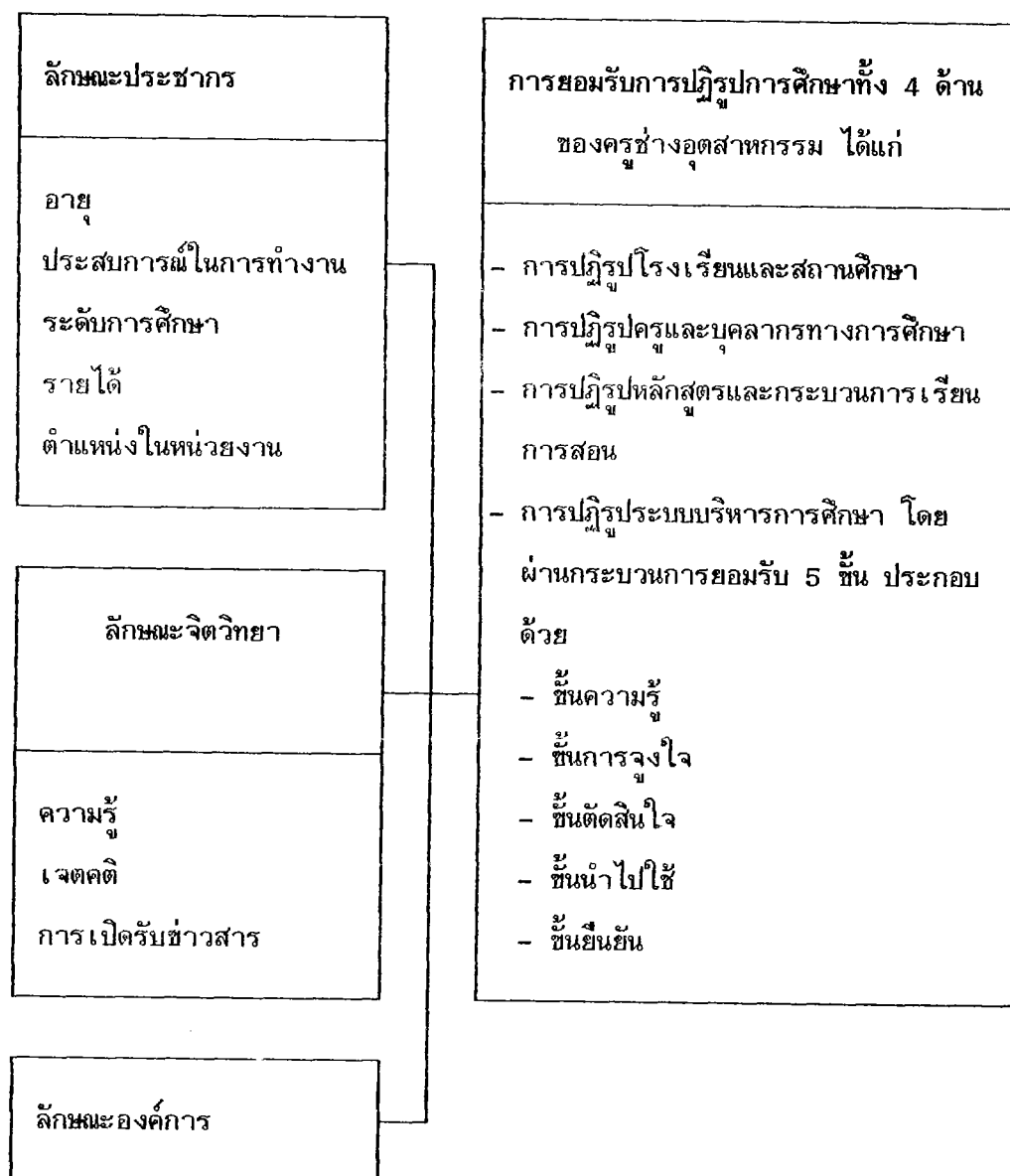
1. ครูช่างอุตสาหกรรมกับครูผู้สอนวิชาอื่น มีระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาแตกต่างกัน

2. ด้านลักษณะประชากร ด้านลักษณะจิตวิทยา ด้านลักษณะองค์การ มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาทั้งในกลุ่มครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่น

กรอบแนวคิดในการศึกษาระดับนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ของครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่นในโรงเรียน เข้าร่วมโครงการปฏิรูปการศึกษา เขตการศึกษา 10 กรมสามัญศึกษา โดยขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความเป็นมาของการปฏิรูปการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา
 - 2.1 ความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา
 - 2.2 ความหมายของการปฏิรูปการศึกษา
 - 2.3 ความจำเป็นที่จะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาในสังคมไทยและการศึกษาไทย

ในอนาคต

3. แนวทางการปฏิรูปการศึกษา
 - 3.1 การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
 - 3.2 ขอบเขตการปฏิรูปการศึกษาของกรมสามัญศึกษา
 - 3.3 ขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษา
4. แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา
 - 4.1 การปฏิรูปการศึกษาและการยอมรับ
 - 4.2 กระบวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา
5. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับ
6. ทฤษฎีและงานวิจัยที่สนับสนุนตัวแปร
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความเป็นมาเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาไทย

ในอดีตจนถึงปัจจุบันประเทศไทยได้มีการปฏิรูปการศึกษามาแล้ว 3 ครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งที่มีการปฏิรูปการศึกษาก็จะมีผลกระทบจากสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ การปฏิรูปการศึกษาของไทยแบ่งได้เป็น 3 ระยะ คือ

1.1 การปฏิรูปการศึกษาไทยครั้งแรกเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 พ.ศ. 2442 เกิดจากปัจจัยสำคัญ 5 ประการ คือ ประการแรก การคุกคามจากตะวันตกที่ได้แสวงหาอาณานิคมเพื่อหาวัตถุดิบและขายผลผลิตที่ผลิตขึ้น ซึ่งการคุกคามเข้ามาในเอเชียถือว่าเป็นภัยอย่างยิ่งสำหรับเมืองไทยจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย ซึ่งรัชกาลที่ 5 ได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาเป็นอันดับแรก ประการที่สอง ความติดแบบตะวันตกโดยมีชาวต่างชาติเข้ามาค้าขายในเมืองไทยและได้นำความรู้เข้ามาเผยแพร่ได้มีการจัดตั้งโรงเรียน โรงพิมพ์ และมหาวิทยาลัยสำหรับคนหนุ่มสาวของไทย ประการที่สาม จากแนวคิดของรัชกาลที่ 5 หลังจากได้เสด็จเยือนประเทศทางยุโรปทำให้เกิดการเปลี่ยนหลายด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษาให้มีการตั้งโรงเรียนเพื่อศึกษาภาษาและวิชาการตะวันตก มีการจัดส่งนักเรียนไปศึกษาต่างประเทศ มีการวิเคราะห์แบบแผนการจัดการศึกษาของต่างประเทศเพื่อนำมาจัดทำแผนการศึกษาสำหรับประเทศไทย ประการที่สี่ จากนโยบายการเลิกทาส รัชกาลที่ 5 ทรงตระหนักถึงความจำเป็นและเห็นว่า เมื่อทาสได้เป็นไทแล้ว เครื่องมือที่จะใช้ทำการหาเงินต่อไปก็คือ การศึกษาจึงได้มีการจัดการศึกษาสำหรับทาสเพื่อป้องกันไม่ให้กลับมาเป็นทาสอีก ประการสุดท้ายความต้องการบุคคลเข้ารับราชการ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาเพื่อผลิตคน โดยเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 5 คือ

มุ่งพัฒนาคนให้มีความรู้เพื่อร่วมพัฒนาประเทศให้เยาวชนและประชาชนของประเทศได้มีโอกาสได้รับการศึกษาและเป็นการส่งเสริมศาสนาของประเทศ โดยวิธีการและขั้นตอนดังนี้

1.1.1 จัดการศึกษาให้ครอบคลุมทั่วถึง มีการขยายการศึกษาไปยังหัวเมืองใหญ่ เพื่อให้คนไทยได้มีความเสมอภาคทางการศึกษา ได้มีการตั้งหน่วยงานในการรับผิดชอบทางด้านการศึกษาที่เรียกว่า กระทรวงธรรมการ เป็นผู้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาในการจัดการศึกษาระยะแรกให้มีการเก็บค่านำมาใช้ในการศึกษา

1.1.2 การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ปรับปรุงหลักสูตรรวม เพื่อให้โรงเรียนต่าง ๆ ถือเป็นแนวปฏิบัติ การศึกษาในชั้นมูลกำหนดหลักสูตรการเรียนวิชาใหม่ ๆ ปรับปรุงแบบเรียน แปลหรือสร้างตำราเป็นภาษาไทย

1.1.3 ปฏิรูปครูในการปฏิรูปครูไม่มีการดำเนินการที่ชัดเจน

1.2 การปฏิรูปการศึกษาครั้งที่สองเกิดขึ้นเมื่อปี 2517 จากการปฏิรูปการศึกษาในครั้งแรกจนถึงเหตุการณ์เปลี่ยนแปลง 14 ตุลาคม 2516 ทำให้คนไทยพบว่า การศึกษาไม่เหมาะสมกับกาลเวลา ได้มีการแสวงหาแนวทางเพื่อการปฏิรูปการศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เป็นการปฏิรูปการศึกษาเพื่อชีวิต โดยเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาครั้งที่ 2 นี้ คือ

มุ่งสร้างเอกลักษณ์ของชาติและจิตสำนึกของความเป็นไทยโดยการพัฒนาคน มุ่งเน้นคุณภาพด้านความเจริญทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา สามารถประกอบอาชีพได้ โดยมีวิธีการและขั้นตอนดังนี้ คือ

1.2.1 ความเสมอภาคทางการศึกษา มีการจัดการศึกษาภาคบังคับให้ทุกคนมีสิทธิได้เข้าเรียนเท่ากัน โดยได้มีการขยายและปรับปรุงโรงเรียนมัธยมให้มีคุณภาพเสมอกัน ในระดับอุดมศึกษาที่มีการขยายให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม โดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความถนัดของตนเอง เปิดให้เอกชนและกลุ่มคนได้มีโอกาสเข้ามาจัดการศึกษา มีการเร่งรัดการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

1.2.2 การจัดระบบการศึกษา มีการจัดการศึกษาเป็น 4 ระดับ คือ ก่อนภาคบังคับ ภาคบังคับ มัธยมและอุดมศึกษา ให้มีโรงเรียนประถม 6 ปี มัธยม 6 ปี เปลี่ยนระบบโรงเรียนจาก 4:3:3:2 (3) เป็น 6:3:3 ให้ผู้เรียนเข้าออกโรงเรียนเพื่อไปหาประสบการณ์ได้ ส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาพิเศษเพิ่มขึ้น

1.2.3 เนื้อหากระบวนการเรียนการสอน โดยการปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับแนวทางที่พึงประสงค์ การจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน แบบเรียน ให้ยึดการวัดและประเมินผลผู้เรียนเป็นหลัก ให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถของตนเอง เนื้อหาในระดับประถมมุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำงาน สำหรับเนื้อหาของเด็กมัธยมให้ผู้เรียนสามารถเรียนตามถนัดเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ในระดับปวช.ได้จัดให้มีศูนย์เลี้ยงเด็กปวช.

1.2.4 บทบาทของครู ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในฐานะครูเป็นบุคลากรหลัก ปรับปรุงการฝึกหัดครูให้มีคุณภาพ เร่งอบรมครูประจำการ ผลิตครูภาคค่ำ ผลิตครูชนบท อบรมวิชาชีพครู

ระยะสั้น และสร้างแรงจูงใจให้คนมาเรียนและประกอบอาชีพครู

1.2.5 การจัดการศึกษาอุดมศึกษา ได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงสร้างใหม่ ทั้งนี้ เพื่อประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษา โดยจัดอุดมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดจุดมุ่งหมายของอุดมศึกษา รวมกลุ่มเข้าด้วยกันให้อำนาจในการบริหาร ส่งเสริมให้เอกชน เข้ามามีส่วนดำเนินการ

1.2.6 การศึกษาเอกชน ให้เอกชนเข้ามาจัดการศึกษาที่มีใช้ภาคบังคับ โดยมีเงื่อนไขว่าไม่มุ่งกำไร ควบคุมโดยรัฐบาล รัฐจะต้องประกันสิทธิและสวัสดิการให้กับครูในสถานศึกษาเอกชนเท่ากับรัฐบาล

1.2.7 ระบบบริหารการศึกษา กระจายอำนาจการบริหารไปสู่ท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิร่วมรับผิดชอบเพื่อความเหมาะสมแต่ละท้องถิ่น โดยมี การตั้ง ก.ค. และ อ.ก.ค.

1.2.8 การระดมสรรพกำลังและการลงทุนการศึกษา ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนรวม ในการจัดการศึกษา เพิ่มงบประมาณทางการศึกษา ปรับค่าเล่าเรียน ส่งเสริมเอกชนให้เข้ามา ช่วยจัดการศึกษา และลดความสูญเปล่าทางการศึกษา

1.2.9 กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา มีการปรับปรุงโครงสร้างระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาและแนวปฏิรูปการศึกษา

1.2.10 ปฏิรูประบบและโครงสร้างอื่น ๆ ปฏิรูประบบโครงสร้าง ระบบเศรษฐกิจ ปรับปรุงระบบปกครอง ปฏิรูประบบราชการกำหนดนโยบายสภาพแวดล้อม การใช้สื่อมวลชนเพื่อ การศึกษา

1.3 การปฏิรูปการศึกษาเป็นครั้งที่สาม พ.ศ. 2539 เป็นการปฏิรูปการศึกษาโดยเน้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหลักเหตุผล คือ

ระยะเวลาที่ผ่านมา กระแสโลก ได้ผลักดันให้ประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงใน ด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและคมนาคม ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจเป็นอีกด้านที่ทำให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จ อย่างมากเมื่อวัดจากความเจริญทางด้านอุตสาหกรรม ซึ่งได้ก่อให้เกิดปัญหาการกระจายรายได้ ปัญหาด้านสังคม เช่น ครอบครัวล่มสลาย ความแตกแยกของครอบครัว และความไม่เป็นธรรม ของสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อมจึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต

การพัฒนาอย่างเร่งด่วน ซึ่งได้มาจากหลาย ๆ ประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาจะต้องประกอบด้วย ประชากรที่มีคุณภาพ ตัวที่จะสร้างคุณภาพของประชากรได้ก็คือ การศึกษาเท่านั้น การจัดการศึกษาที่ผ่านมาประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่งทั้งคุณภาพและปริมาณภายในสภาพแวดล้อม และเหตุการณ์ในขณะนั้น แต่ในขณะเดียวกันยังมีปัญหานานับประการที่สะสมอยู่ ประกอบกับสภาพแวดล้อม เหตุการณ์ปัจจุบันทำให้ความรู้พื้นฐานของคนในประเทศไทยไม่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานที่เพียงพอ และการศึกษาต้องเป็นกระบวนการนำคนไทยไปสู่วิถีชีวิตและสังคมยุคใหม่อย่างมั่นคงและทันโลก รัฐบาลจึงมีนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาภาคบังคับ 12 ปี ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไม่ว่าภาครัฐและเอกชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ จึงวิเคราะห์เป็นหลักการและนำเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงและปฏิรูปการศึกษาไทย โดยมีข้อเสนอดังนี้

1.3.1 แนวคิด/หลักการปฏิรูปการศึกษา

1. หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาอยู่ที่การปฏิรูปความคิด เน้นการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาไม่เพียงแต่เป็นหน้าที่ของรัฐบาลอย่างเดียว สถานบันต่าง ๆ ในสังคมก็ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

2. ระบบการศึกษาในอนาคต ต้องไม่เป็นระบบรวมศูนย์ แต่จะเปลี่ยนเป็นการกระจายทุกจุดทุกที่ได้มีโอกาสพัฒนาการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สามารถเชื่อมโยงต่อกันได้ ซึ่งเป็นลักษณะเครือข่ายที่ประกอบด้วยกลุ่มคนเป็นจำนวนมาก ริเริ่มสิ่งดี ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างเด็ก

1.3.2 เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา เจตนารมณ์สูงสุดของการปฏิรูปการศึกษา คือ พัฒนาคณาภาพของคนที่เป็ผลผลิตของการศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

1. คนไทย เป็นคนมุ่งมั่นทันโลก โดยมีลักษณะมองกว้าง คิดไกล ใฝ่รู้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ รักความก้าวหน้า มั่นคง รู้คิด รู้ทำ รับผิดชอบ แก้ปัญหาเป็น เป็นผู้มีความ

2. ครูมีความตระหนักและมีจิตสำนึกในการปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเอง ในการจัดการเรียนให้แก่เด็ก

3. สถานศึกษาและชุมชนเป็นผู้กำหนดทิศทาง การวางหลักสูตรท้องถิ่นการบริหารงาน บริหารเงิน และบริหารคน โดยมุ่งเน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร

อย่างใกล้ชิด และติดตามกำกับดูแล ตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา

4. สังคมไทย เป็นสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ โดยเกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ ประการแรก ทุกส่วนสังคมตั้งแต่ประชาชน ครอบครัว ชุมชน สถาบันทางสังคม องค์กรธุรกิจ เอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์ และสื่อมวลชนที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ ประการที่สอง หน่วยงานระดับต่าง ๆ มีการตัดสินใจตามลักษณะภารกิจและความรับผิดชอบ ประการที่สาม มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นคงในคุณภาพการเรียนรู้

1.3.3 ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปที่สำคัญที่จะสร้างสรรค์ระบบการศึกษาตามหลักการแล้ว จะต้องปฏิรูป 2 ประการ

1. การปฏิรูประบบและกระบวนการเรียนรู้ ในรูปแบบและเนื้อหา วิธีการเดิมยังไม่สอดคล้องกับพัฒนาการของบุคคล ไม่สัมพันธ์กับสังคม และสภาพแวดล้อมไม่เกื้อกูลต่อการดำรงอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ระบบโรงเรียนได้สร้างไว้กันตัวเองจากชุมชนและสังคมได้ ระดับการศึกษาและเกณฑ์อายุเป็นช่วงขั้นเบ็ดเสร็จตายตัว แต่ในความเป็นจริงของโลกและสังคมรอบตัวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การศึกษาจะได้เมื่อเรียนรู้สำเร็จในแต่ละระดับแต่ความจริงการเรียนรู้ของคนยังไม่จบ ดังนั้น การปฏิรูประบบและกระบวนการเรียนมีแนวทางทางดำเนินการดังต่อไปนี้ ภาครัฐบาลและเอกชน ต้องร่วมกันส่งเสริมครอบครัวให้เลี้ยงดูหลานให้ถูกวิธีเพื่อให้เด็กเจริญวัยทุกด้านอย่างสมดุลย์ ชุมชน รัฐ สถานศึกษา สถาบันทางสังคม ต้องร่วมกันช่วยให้เด็กเติบโตอย่างสมบูรณ์ โดยเด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเข้าศึกษาด้านพื้นฐานที่มีคุณภาพ ต้องให้ได้รับการพัฒนาทุกด้านเต็มศักยภาพของผู้เรียน ปรับปรุงครูและประสิทธิภาพครูอย่างรีบด่วนให้ทันกาล มุ่งการสร้างและพัฒนา นักวิจัยและอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา ปรับปรุงการศึกษาอาชีพและการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นคนที่ก้าวทันโลก ต้องมีปัญญา ความคิด ทักษะ อาชีพ และคุณธรรม เรียนรู้เพื่อเข้าใจคนและประชาคมโลกโดยรัฐ ชุมชน สถาบันศาสนา องค์กรธุรกิจเอกชน และทุกฝ่ายต้องร่วมมือร่วมใจกันสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพแก่ชุมชนและคนในสังคม ในรูปของเครือข่ายที่เป็นระบบทั้งในด้านงบประมาณและการดำเนินการ

2. การปฏิรูประบบการจัดการ แม้ว่าแนวความคิดทางการศึกษาจะดีเลิศเพียงใด การปฏิบัติย่อมไร้ผล หากระบบการจัดการและการบริหารยังไม่เปลี่ยนแปลง ระบบ

การจัดการศึกษาของไทยปัจจุบันเป็นระบบผูกขาดโดยภาครัฐฝ่ายเดียว มีการรวมอำนาจโดยส่วนกลาง มีการจัดระเบียบกฎเกณฑ์ สั่งการตามสายงาน ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานและผลงานที่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสังคม จึงจำเป็นต้องปฏิรูปโดยการรื้อปรับระบบการจัดการศึกษาใหม่ให้เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของคนไทย และนำสังคมไทยก้าวสู่สังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ จึงต้องกำหนดเป้าหมายให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ด้าน คือ ด้านแรก เปลี่ยนแปลงให้ทุกส่วนสังคมมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาตามศักยภาพ ด้านที่สอง การกระจายอำนาจ การตัดสินใจไปสู่หน่วยปฏิบัติระดับต่าง ๆ ตามภารกิจและความรับผิดชอบ ด้านที่สาม ตรวจสอบการดำเนินงานและคุณภาพทางการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพการเรียนรู้ และประกันคุณภาพการศึกษา

จากกำหนดเป้าหมายให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งสามด้านซึ่งกล่าวมาแล้ว มีแนวทางดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้ดังนี้

รื้อปรับระบบบริหารให้สถานศึกษาและชุมชนมีอำนาจในการจัดระบบการศึกษาท้องถิ่นให้มากที่สุด โดยรัฐในส่วนกลางเป็นผู้สนับสนุน กลุ่มสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รัฐในส่วนกลางมีบทบาทเป็นหน่วยงานอำนวยการ และเร่งกระจายอำนาจการบริหารงานทุกด้านสู่หน่วยงานระดับปฏิบัติการ เร่งแก้ไข ปรับปรุงกฎระเบียบ วิธีการจัดสรรงบประมาณให้มีความคล่องตัว จัดการศึกษาอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ฝึกนิสัยรักการทำงาน และการพัฒนาฝีมือแรงงาน รัฐต้องระดมความร่วมมือจากภาค เอกชนและสถานประกอบการ เข้าร่วมพัฒนาหลักสูตร ประเมินคุณภาพแรงงาน ร่วมลงทุนจัดการผลิตแรงงานและพัฒนาการศึกษา อาชีพอย่างจริงจัง ต้องปรับรื้อระบบอุดมศึกษา โดยจำแนกรูปแบบให้มีความหลากหลาย ปรับและยืดหยุ่นโครงสร้างการบริหารการจัดการภายใน จัดระบบอุดมศึกษาใหม่ให้เป็น 3 ระบบย่อย ได้แก่ ระบบวิทยาลัยสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นกระบวนการสอนและการฝึกอบรม ระบบมหาวิทยาลัยสถาบันชั้นสูงที่เน้นการวิจัย การบุกเบิกองค์ความรู้ใหม่ ระบบวิทยาลัยชุมชนที่เน้นการจัดการศึกษาต่อเนื่องและบริการวิชาการแก่ชุมชน ให้สถาบันอุดมศึกษาต้องมีอิสระในการดำเนินงาน และตัดสินใจ สามารถจูงใจนักวิชาการ คนเก่ง คนดี เข้าทำงาน ปรับระบบบริหารและการจัดสรรงบประมาณให้คล่องตัว ต้องเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันอื่น ๆ ทั้งในและนอกประเทศ โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนทั้งเชิงนโยบายและงบประมาณ สถาบันศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบที่จะต้องแสดงให้เห็นว่า ได้ใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหาร ได้อย่างถูกต้อง

เหมาะสม ควรแก่ทรัพยากรที่ได้รับจากแหล่งต่าง ๆ เป็นประโยชน์แก่สังคมตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย รัฐและ เอกชนต้องร่วมกันสร้างกลไก กำกับตรวจสอบดูแล การบริหารงานและการประกันคุณภาพของการศึกษาทุกระดับ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประมวลข้อมูล แก้ไขปัญหา และเสนอข่าวสารด้านคุณภาพการศึกษาให้ประชาชนรู้ ระดมทรัพยากรและกำลังจากทุกฝ่ายทั้งด้านกำลัง ความรู้ ความสามารถ สติปัญญา เพื่อผนึกกำลังจัดการศึกษา ค้นหาวิธีการจัดสรรสนับสนุนการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ จูงใจให้ประชาชน เอกชนระดมทุนเพื่อจัดการศึกษา ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาพึ่งตนเอง มีความมั่นใจในการจัดการศึกษาและร่วมกันกับสถาบัน ชุมชนในท้องถิ่น โดยเฉพาะด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีการจัดสรรการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.4 ยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ การปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบการเรียนรู้และระบบการจัดการจะสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเงื่อนไข ดังนี้ คือ ความตั้งใจจริง การลงมือปฏิบัติตามข้อตกลงของทุกฝ่ายพ่อแม่ต้องให้คำแนะนำลูกที่ถูกต้อง ครูต้องมีจิตสำนึกในการเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเอง เป็นการแนะนำช่วยเหลือกระตุ้นให้เด็กได้รู้จักคิด ถาม และลงมือปฏิบัติ และเอกชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ องค์การทางศาสนา เกื้อหนุนสร้างคุณธรรมจริยธรรม สื่อมวลชนต้องสื่อข่าวสารสร้างสรรค์สังคม สติปัญญา การเรียนรู้ รัฐบาล และหน่วยงานของรัฐต้องใจกว้าง ปรับเปลี่ยนวิธีคิดและเร่งดำเนินการสนับสนุนแก้ไข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 6-55)

จากการปฏิรูปการศึกษาในอดีตดำเนินการแก้ปัญหา โดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดแนวทางดำเนินการ แต่ในการปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าของการศึกษาไทย โดยเฉพาะวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด

2. แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

2.1 ความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา

สถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การเป็นสมาชิกของโลกอันไร้พรมแดนเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ อีกทั้งกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่าง

หลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสาร การคมนาคมที่ส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การเมือง การปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านเศรษฐกิจที่ประสบความสำเร็จเป็นอันมาก เมื่อวัดจากการเจริญเติบโตอันเป็นผลมาจากการมุ่งขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการที่ทันสมัย จึงเป็นปัญหาที่ตามมา อันได้แก่ การกระจายรายได้ ปัญหาทางสังคม เช่น การล่มสลายของชุมชนในชนบท ความแตกแยกของครอบครัว ความไม่เป็นธรรมต่าง ๆ ในครอบครัวและสังคม รวมไปถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความจำเป็นต้องรีบแก้ไขให้ทันต่อการนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต ประกอบกับผลสืบเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ดังกล่าวแล้ว ยังมีแรงผลักดันต่าง ๆ ที่ทำให้ประเทศไทยต้องแข่งขันกับนานาประเทศในด้านต่าง ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ประเทศมีศักยภาพในการแข่งขันและยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง มีศักดิ์ศรีในสังคมโลกบนพื้นฐานแห่งความเป็นไทย คนจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า การเตรียมคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากหลายประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าไปด้วยดี ประชากรมีคุณภาพ เพราะตระหนักและถือว่าการศึกษานั้นทำให้คนมีคุณภาพเต็มศักยภาพ ถ้าพิจารณาระบบการศึกษาไทยที่ผ่านมาอาจกล่าวได้ว่าประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่งภายในสภาพแวดล้อมและเหตุการณ์ในขณะนั้น แต่ขณะเดียวกันก็ยังมีปัญหานานัปการที่สะสมอยู่ ประกอบกับสถานการณ์และสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน ความรู้พื้นฐานของคนในประเทศที่จะรองรับตลาดแรงงานต่าง ๆ ยังไม่พอเพียง การศึกษาจึงต้องเป็นกระบวนการเตรียมคน นำคนไทยและสังคมไทยให้เข้าสู่การมีวิถีชีวิตในสังคมยุคใหม่ได้อย่างมั่นคงและรู้ทันโลก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 47-48)

2.2 ความหมายของการปฏิรูปการศึกษา

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2539 : 33) ได้ชี้ให้เห็นว่า การปฏิรูปการศึกษามีความหมายอยู่ 2 อย่าง คือ ทำให้กลับเข้ารูป เพราะคำว่า "ปฏิ" ก็คือ กลับไปอย่างเก่า กลับเข้าที่ ส่วน "รูป" ก็คือว่า รูปแบบ ปรับปรุง ปรับให้เข้าที่ เช่น ว่าการจะขึ้นค่ารถไฟฟ้าก็ทำให้เข้าที่ให้ออกต้อง อีกความหมายหนึ่งแปลว่า ทำให้เหมาะสม หมายความว่า ทำให้เหมาะสมกับสภาพที่เป็นอยู่

สิปปนนท์ เกตุทัต (2539 : 78) กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษา คือ การเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้พร้อมกับการปฏิรูประบบการจัดการ ปรับเปลี่ยน

โครงสร้างการบริหารการศึกษา

สรุจ คีลปอนันท์ (2539 : 28) กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษา คือ การปฏิรูปโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสร้างเด็กให้มีคุณภาพ

อุทัย ดุลยเกษม (2539 : 213) กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษา คือ การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงในส่วนนั้น ๆ ของกระทรวงศึกษา โดยเชื่อว่าเมื่อมีการ "ปฏิรูป" ในส่วนที่เป็นสาเหตุของการด้อยคุณภาพของผลลัพธ์ของระบบการศึกษาแล้ว ในที่สุดระบบการศึกษาทั้งหมด (หลังการปฏิรูปในส่วนต่าง ๆ แล้ว) ก็จะทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพในการสร้างผลลัพธ์ของการศึกษาที่สังคมพึงประสงค์

มูลนิธิสตรี-สหกิจวงศ์ (2539 : 57) ได้ให้ความหมายว่า การปฏิรูปการศึกษาหรือการผลิตนวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง การปรับเปลี่ยนระบบกลไกต่าง ๆ ภายในระบบการศึกษา ซึ่งต้องทราบเป้าหมายสุดท้ายของการศึกษาคืออะไร การศึกษาในอนาคตของสังคมไทยคืออะไร

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความหมายของการปฏิรูปการศึกษา หมายถึง การปรับปรุงการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการโดยการเลือกสรร เปลี่ยนแปลง และเพิ่มแนวทางการดำเนินงานที่มีอยู่เดิมด้วย คาดหมายว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีอยู่เดิมให้เบาบางลงหรือให้หมดไปและสามารถให้บรรลุจุดมุ่งหมายความเป็นเลิศทางวิชาการในปี 2550

ดังนั้น ความหมายการปฏิรูปการศึกษาก็คือ จุดมุ่งหวังหรือความต้องการที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในการจัดการศึกษาของไทยโดยให้สอดคล้องกับสภาวะหรือสถานการณ์ของโลกปัจจุบันที่เป็นอยู่ให้มากที่สุด เพื่อมุ่งสร้างคุณภาพทางการศึกษาให้กับประชากรของประเทศ

2.3 ความจำเป็นที่จะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาในสังคมไทยและการศึกษาไทยในอนาคต

อนาคต

สิ่งที่นำสังคมไทยไปสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีมากมายอันได้แก่ อัตราการเกิดของประชากร ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมและคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ในประเทศในภาคเกษตรกรรม ซึ่งเป็นรากฐานเดิมของสังคมไทยพร้อมทั้งการไหลเข้ามาของกระแสวัฒนธรรมที่ผสมผสานกับสื่อ สารสนเทศที่จะเข้ามาแทนที่วัฒนธรรมของสังคม แนวโน้มทางด้านการเมือง ระบบราชการ เทคโนโลยีสารสนเทศอื่น ๆ

และสิ่งแวดล้อม (ธนาคารกสิกรไทย, 2539 : 11-13) สังคมไทยในอนาคตจะกลายเป็นสังคมที่ต้องมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงไม่เฉพาะกับคนในสังคมเดียวกันเท่านั้น แต่ยังต้องแข่งขันกับคนต่างสังคมด้วย ในทางตรงข้ามก็จะต้องมีความร่วมมือกัน ซึ่งจะเป็นผลกระทบทั้งทั้งข้อดีและข้อเสียต่อประเทศไทย ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาสังคมของประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพสติปัญญา ทักษะ สังคมสิ่งแวดล้อมจึงจำเป็นต้องสร้างคนไทย สังคมไทย ให้ดีและเก่ง มองเชิงรุกสู่นาคต สามารถแข่งขันร่วมมือทำให้สังคมไทยก้าวทันโลก (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2539 : 10) การพัฒนาสังคมของประเทศ สิ่งสำคัญก็คือ การศึกษา แต่การจัดการศึกษาไทยยังไม่บรรลุผล ทางเลือกที่สำคัญจะต้องให้การศึกษาก่อนทำให้คนเป็นอิสระ โดยผู้เรียนจะต้องปรับตัวให้ทันโลก ทันข่าวสารการเปลี่ยนแปลง สามารถประยุกต์ให้เข้ากับรากฐานวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพ (เอกวิทย์ ณ ถลาง, 2539 : 211-218) ในอนาคตการศึกษาไทยจะต้องมีรูปแบบดังนี้ ประการแรก การศึกษาตลอดชีวิต ประการที่สอง การศึกษาสำหรับทุกคนเมื่อเป็นประชาธิปไตย และประการสุดท้าย การศึกษาทำให้คนเข้าใจตนเอง เข้าใจสังคม เข้าใจปรัชญาชีวิตของสังคม เข้าถึงคุณภาพ จริยธรรม แต่ในขณะเดียวกันจะต้องคบหาสมาคมกับคนในวงกว้างได้ทำให้มีความสุข ความสามารถและเข้าใจคนอื่นได้ (วิจิตร ศรีสะอ้าน, 2539 : 79)

โดยสรุปแล้วสังคมไทยในอนาคตจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกับคนอื่นยังจะต้องแข่งขันกับตนเองไปด้วย ซึ่งจะต้องเป็นไปหลายอย่างมากสำหรับประชากร ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญด้านหนึ่งที่จะทำให้สังคมไทยอยู่รอด และการศึกษานั้นจะต้องจัดให้คนสามารถนำไปใช้ในการปรับตัว เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้

3. แนวทางปฏิรูปการศึกษา

3.1 การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาโดยให้มีลักษณะและบรรยากาศที่ตอบสนองการสอนให้มีประสิทธิภาพ เช่น กำหนดมาตรฐานพื้นฐานด้านการเรียนการสอน อาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพควบคู่กันไป

การปฏิรูปบุคลากรทางการศึกษาโดยมุ่งพัฒนาครูและผู้บริหาร การสอนโดยยึด

นักเรียนเป็นศูนย์กลาง เด็กเป็นผู้สร้างความรู้ ครูเป็นผู้ให้การสนับสนุน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบของครูผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา

การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยมุ่งปรับหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน และพัฒนาเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษา

การปฏิรูประบบบริหารการศึกษามุ่งกระจายอำนาจการตัดสินใจด้านการบริหารและการจัดการศึกษาให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็ก ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากที่สุด

3.2 การปฏิรูปการศึกษาของกรมสามัญศึกษา

กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองโดยจัดให้สอดคล้องกับสถานะที่เป็นอยู่ โดยได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ด้าน ดังนี้

การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

เร่งรัดให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ จัดบรรยากาศด้านกายภาพภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงาม สะอาด ปลอดภัย และส่งเสริมการเรียนรู้ โดย

- 1) จัดทำแผนที่ตั้งของโรงเรียนและจัดทำแผนผังแม่บทของโรงเรียน
- 2) จัดทำแผนชั้นเรียนรายโรงเรียนทุกโรงเรียนทั่วประเทศ
- 3) ประสานการกำหนดสัดส่วน/เป้าหมายการรับนักเรียน เพื่อป้องกันการซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา
- 4) จัดทำแผนขอตั้งงบประมาณค่าปรับปรุงโรงเรียนให้ครอบคลุมโรงเรียนและนักเรียนเป้าหมาย เพื่อคุณภาพและมาตรฐานที่ทัดเทียมกัน
- 5) กำหนดขนาดโรงเรียนที่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับท้องถิ่น
- 6) วิเคราะห์เกณฑ์มาตรฐาน ควรมีอาคารเรียน/อาคารประกอบกับแผนเต็มรูป และแผนชั้นเรียนประกอบการพิจารณาจัดทำแผนจัดสรรงบประมาณ

7) สํารวจข้อมูลความขาดอาคารเรียน/อาคารประกอบ ตามเกณฑ์มาตรฐาน
ควรมีของโรงเรียนในสังกัด และให้จังหวัดกับโรงเรียนใช้ข้อมูลนี้วางแผนพัฒนาโรงเรียนต่อไป

8) กระจายอำนาจการกำหนดนโยบายและการบริหารโรงเรียน โดยจัดตั้งคณะกรรมการการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรท้องถิ่น มีส่วนร่วมรับผิดชอบ
การจัดการศึกษา การดำเนินงานของโรงเรียน

9) ให้มีองค์กรติดตามและประเมินผล ทำหน้าที่กำกับ ติดตามและประเมินผล
การดำเนินงาน ตลอดจนประเมินมาตรฐานโรงเรียนและสถานศึกษาทั้งด้านปริมาณ คุณภาพและ
ประสิทธิภาพการศึกษา รวมทั้งให้มีการสรุปผลเป็นระยะ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อนำไป
สู่การพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ และต้องนำเสนอแนวทางการพัฒนาในอนาคต

การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา เป็นการกำหนดเกณฑ์ความสามารถของ
โรงเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการ
ดำเนินการจัดการเรียนการสอน และติดตามผลที่จะนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา

เร่งปฏิรูป การสรรหาและการพัฒนาครู ทั้งที่ทำการสอนในโรงเรียนในสังกัดและ
นอกสังกัด รวมทั้งพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดย

1) พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานใน
โรงเรียน รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรหลักระดับหัวหน้างาน และบุคลากรของกรมสามัญศึกษา

2) ให้ครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรสายพลเรือนได้รับการพัฒนา
วิชาการ รวมทั้งการจัดทำผลงานทางวิชาการ

3) จัดอบรมให้ครูสามารถช่วยสอนในวิชาที่ขาดแคลน (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
ภาษาต่างประเทศ)

4) ร่วมกับ สสวท. จัดอบรมครูแม่แบบคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เพื่อเป็น
วิทยากร ขยายผลการจัดอบรมในระดับจังหวัดและโรงเรียน

5) จัดเกลี่ยอัตรากำลังครูจากโรงเรียนที่ครูเกินเกณฑ์ไปยังที่ต่ำกว่าเกณฑ์

6) ให้ครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียนสามารถสอนได้หลายวิชามากขึ้น โดยเฉพาะ
วิชาที่ขาดแคลนมากและสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถสอนทดแทนกันได้ ในกรณีขาดครู
ในสาขาวิชาต่าง ๆ

7) จัดจ้างครูจ้างสอน ตามโครงการครูจ้างสอนในแผนพัฒนาการศึกษาชายแดนภาคใต้ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครู โรงเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นวิธีการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ด้านการสอนและงานอื่นที่เกี่ยวกับการสอน

การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

เร่งรัดปฏิรูปหลักสูตรและการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดย

- 1) พัฒนาหลักสูตรของนักเรียนส่งเสริมและให้การศึกษานិเทศให้สามารถช่วยเหลือตัวเองในด้านอาชีพได้ และอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข
- 2) จัดห้องเรียน ห้องประกอบที่เอื้อต่อการเรียน การฝึกปฏิบัติ มีอุปกรณ์ครบ และมีครูพร้อมที่จะสอนได้
- 3) จัดกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรม ประสบการณ์ที่ช่วยปลูกฝังลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ นักเรียน โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้
- 4) จัดทำโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนและจัดโครงการฝึกอาชีพสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนการศึกษานิเทศ
- 5) สนับสนุนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ผู้นำเพื่อประโยชน์ เน้นการพัฒนาด้านศีลธรรม จริยธรรมให้มากขึ้น
- 6) กระบวนการเรียนการสอนได้รับการพัฒนาและสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยให้หน่วยศึกษานิเทศก์จัดพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะการจัดการเรียนการสอน โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
- 7) หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ ได้รับการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาให้ทัดเทียมนานาประเทศโดยประสานงานกับ สสวท. กรมวิชาการ สถาบันราชภัฏ และสถาบันในระดับอุดมศึกษา
- 8) พัฒนารูปแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมการสอนเพื่อบรรยากาศการเรียนรู้ และสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง
- 9) ปรับปรุงวิธีการวัดผลและให้ใช้ผลการเรียนสะสมในการคัดเลือกเข้ารับ

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา การศึกษาสงเคราะห์และการศึกษาพิเศษ เพื่อลดความสำคัญของการสอน

การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนเป็นการพัฒนากิจกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นหลัก สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ควบคุมการใช้นวัตกรรมในการสอน เพื่อเพิ่มบรรยากาศในการเรียนรู้และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา

มุ่งกระจายอำนาจเพื่อเอื้อให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด โรงเรียน มีอำนาจตัดสินใจในด้านบริหาร และการจัดบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในท้องถิ่นมากที่สุด โดย

1) มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อความคล่องตัวในการบริการและการจัดการ เช่น การบริหารบุคคล การบริหารงานการเงินและพัสดุ การบริหารงานทั่วไป

2) พัฒนาลำดับงานสามัญศึกษาจังหวัด พิจารณากรอบอัตรากำลังตามความจำเป็น และเหมาะสม

3) ให้กลุ่มโรงเรียน ศักขานิเทศก์จังหวัด รับผิดชอบงานวิชาการของจังหวัด โดยศักขานิเทศก์เขตเป็นองค์กรบริหารงานวิชาการ

4) พัฒนาผู้บริหารการศึกษา ให้แก่ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหน่วยศักขานิเทศก์เขต และประธานกลุ่มโรงเรียน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหาร

5) ปรับปรุงครู ระเบียบ เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

6) ปรับระบบการบริหารเพื่อรองรับการกระจายอำนาจให้โรงเรียนและหน่วยงานหลักในระดับจังหวัดและท้องถิ่นมีอำนาจในการตัดสินใจการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น เกิดความรวดเร็ว คล่องตัว จากการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานและการกระจายอำนาจ

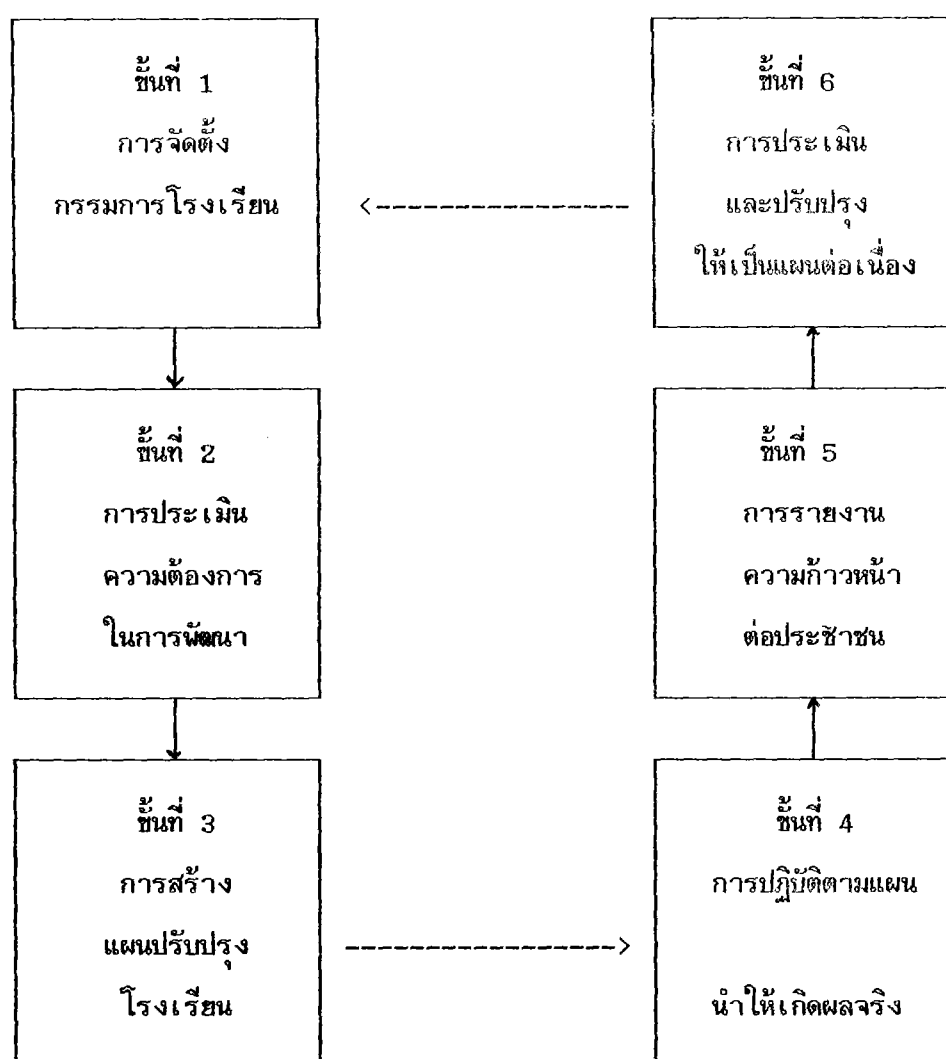
7) พัฒนาองค์กรหลักทุกระดับของกรมสามัญศึกษา โดยนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร

8) จัดอุปกรณ์ในการสร้างเครือข่ายระบบสารสนเทศ และดำเนินการวางเครือข่ายระบบสารสนเทศระหว่างสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด โรงเรียน หน่วยศักขานิเทศก์

กลุ่มโรงเรียนให้สามารถเชื่อมโยงกับกรมสามัญศึกษา และสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอื่น ๆ ได้ การปฏิรูประบบบริหารเป็นการกระจายอำนาจให้ระดับล่างได้มีโอกาสตัดสินใจในการดำเนินการจัดการบริหารที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพทั่วไปมากที่สุด

3.3 ขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา

การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษา เครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาในระดับโรงเรียน คือ "แผนปรับปรุงโรงเรียน" ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนเป็นแผนเฉพาะของโรงเรียนแห่งหนึ่ง จัดทำเพื่อแก้ปัญหาของโรงเรียนนั้น และสนองความต้องการเฉพาะของโรงเรียนนั้น ๆ เท่านั้น มีขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการ 6 ขั้นตอน แสดงได้ดังแผนภูมิ

ภาพประกอบ 2 กระบวนการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียน

ขั้นที่ 1 การจัดตั้งกรรมการโรงเรียน

การกระจายอำนาจให้ผู้อยู่กับเด็กเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหาร เป็นหลักการที่เชื่อว่าจะทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ และสร้างคุณภาพในการเรียนของเด็กได้อย่างดี จึงกำหนดให้การบริหารสถานศึกษา อยู่ภายใต้การบริหารของคณะกรรมการ คือ กรรมการโรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

สัดส่วนของกรรมการ

สัดส่วนของกรรมการโรงเรียนให้เป็น 3:2:2:2 ดังนี้ คือ

ผู้ปกครองนักเรียน	3 ส่วน
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน	2 ส่วน
ประชาชนและผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น	2 ส่วน
ข้าราชการ (ซึ่งไม่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ)	2 ส่วน

วิธีเลือกกรรมการ

1. ให้บุคคลแต่ละประเภทเลือกกรรมการจากบุคคลในกลุ่มของตน เข้ามาเป็นกรรมการโรงเรียน
2. ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการจากผู้ปกครองนักเรียนคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการโรงเรียน และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเลขานุการคณะกรรมการ ให้กรรมการอยู่ในวาระคราวละไม่เกิน 3 ปี

ภาระหน้าที่กรรมการโรงเรียน

1. มองดูเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาจากทุกแห่งทุกมุม และคิดสร้างแผนปรับปรุงโรงเรียน
2. มองดูสภาพของโรงเรียนของตน ตัดสินใจกำหนดจุดที่จะต้องปรับปรุง ทั้งนี้ต้องจัดลำดับด้วยว่าความต้องการใดมีแรงกดดันมากที่สุด
3. คณะกรรมการโรงเรียนจะต้องกำหนดยุทธศาสตร์ คือ "วิธีการ" ที่จะปรับปรุงจุดที่มีความสำคัญต่อโรงเรียนมากที่สุด ท้ายสุดคณะกรรมการจะต้องตัดสินใจ หาวิธีที่จะวัดผลในสิ่งที่วางแผนจะทำ ผลสุดท้ายที่พึงได้จากงานนี้คือ แผนปรับปรุงโรงเรียน เพื่อพาโรงเรียนบรรลุถึงเป้าหมายของการปฏิรูป

4. คณะกรรมการโรงเรียนร่วมตรวจสอบความก้าวหน้าและแนวทางการปรับปรุง

โรงเรียน

5. รับทราบความก้าวหน้า รายงาน ให้ความเห็นข้อต่อผลงานของโรงเรียน

6. ให้การสนับสนุนในด้านการเงิน และการเผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียน

การตั้งคณะกรรมการโรงเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและท้องถิ่นได้รับทราบถึงปัญหาความต้องการของโรงเรียนในการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อจะได้ร่วมกันแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 2 การประเมินความต้องการในการพัฒนา

การวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนา เริ่มต้นจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ สภาพความพร้อมตามบัญญัติ 10 ประการ (ยกเว้นข้อ 9) ศักยภาพของบุคลากร สภาพของสื่อและหลักสูตร การสอนของครู และผลการเรียนของนักเรียน เพื่อรู้จักโรงเรียนของเราให้มากที่สุด เป็นการจัดทำสารสนเทศพื้นฐาน โดยทุกคนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครู ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนยุทธศาสตร์และการกำหนดจุดพัฒนาโรงเรียน โดยดำเนินการดังนี้

1. จัดทำแบบสำรวจสภาพปัจจุบันของโรงเรียนเพื่อหาจุดพัฒนาโรงเรียนในปัจจุบันต่อไปนี้

1.1 สภาพความพร้อมของโรงเรียนตามแนวบัญญัติ 10 ประการ (ยกเว้นข้อ 9) รวมทั้งข้อมูลจำเป็นอื่น ๆ เช่น ระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของชุมชน เป็นต้น

1.2 ศักยภาพของบุคลากรด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเนื้อหาและพัฒนาการของนักเรียน โดยเน้นที่การปฏิบัติได้จริงมากกว่าวุฒิทางการศึกษา

1.3 สภาพของสื่อและหลักสูตร เน้นการสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียน

1.4 พฤติกรรมการสอนของครู ลักษณะต่าง ๆ

1.5 ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เน้นความสามารถตามพัฒนาการด้านต่าง ๆ

จำแนกตามระดับความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ

2. ทดลองใช้แบบสำรวจและปรับปรุง

3. เก็บข้อมูล ตามรายการในแบบสำรวจที่ปรับปรุงแล้ว

4. วิเคราะห์ข้อมูล

5. นำเสนอ โดยจัดทำรายงานในเชิงของสภาพที่เป็นอยู่ตามประเด็นในข้อ 1 โดยพยายามจัดทำข้อมูลให้เป็นเหตุเป็นผลกัน ถ้ามีสิ่งนี้แล้วจะทำงานได้ได้ และถ้าทำงานนี้ได้แล้วจะทำให้เกิดผลได้อย่างไร และมุ่งประเด็นไปที่ถ้าจะปฏิรูปได้ดีควรมีอะไรบ้าง นำเสนอเป็นรายการสภาพความพร้อมทั้ง 5 ด้าน คือ สภาพความพร้อมของโรงเรียนตามแนวนโยบาย 10 ประการ ศักยภาพของบุคลากร สภาพของสื่อและหลักสูตร พฤติกรรมการสอนของครู และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ถ้านำเสนอเป็นแผนภูมิเหตุผลสัมพันธ์ได้ก็ยิ่งดี

สิ่งที่ได้ : รายงานสภาพความพร้อมของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน

6. ประชุมกรรมการศึกษาของโรงเรียนและผู้ทรงคุณวุฒิ จัดทำแนวโน้มนโยบายการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญา การปกครองและวัฒนธรรมในท้องถิ่น กำหนดเป็นลักษณะสำคัญ ๆ ของการพัฒนาในชุมชน

สิ่งที่ได้ : แนวโน้มนโยบายพัฒนาชุมชน

7. กำหนดตัวแปรพื้นฐาน ที่จะเป็นตัวขับให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 2-3 ตัว แล้วนำมาสร้างภาพอนาคต 3 แบบ โดยให้ตัวแปร 2-3 ตัวนี้ เปลี่ยนแปลงในระดับเร็วขึ้น มากขึ้น หรือเท่าเดิม หรือช้ากว่าเดิม น้อยกว่าเดิม ก็จะได้ผลการเปลี่ยนแปลงในระยะ 5-10 ปี กลายเป็นสภาพสังคม 3 แบบ

สิ่งที่ได้ : สภาพสังคมในอนาคต 3 แบบ

8. นำข้อจำกัดของชุมชน นโยบายของรัฐ และทรัพยากรของท้องถิ่น มาเลือกสภาพที่ควรจะเป็นในอนาคตของชุมชน แล้วกำหนดเป็นคุณภาพของบุคคลที่พึงประสงค์ บุคลากร สื่อ การสอน และความพร้อมของโรงเรียน ให้ขนานกับรายการในข้อ 1 หรือรายงานในข้อ 5

สิ่งที่ได้ : สภาพสังคมที่ควรจะเป็นในอนาคต

9. นำข้อมูลมาเปรียบเทียบกัน ระหว่างความพร้อมที่เป็นอยู่ในข้อ 5 กับสภาพที่ควรจะเป็นในข้อ 8 กำหนด มาเป็นรายการความต้องการของชุมชนเป็นความจำเป็นทางการศึกษา และความต้องการในการพัฒนาที่แท้จริง

สิ่งที่ได้ : ความจำเป็นทางการศึกษาความต้องการในการพัฒนาที่แท้จริงของชุมชน

10. นำข้อมูลจัดทำแล้วในข้อ 9 ไปใช้ในขั้นที่ 3 ต่อไป

การประเมินความต้องการพัฒนาเป็นการศึกษาข้อมูลที่จะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยมีการสำรวจความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านโรงเรียนและด้านชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐและทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น

ขั้นที่ 3 การสร้างแผนปรับปรุงโรงเรียน

ภาระหน้าที่สำคัญของกรรมการโรงเรียนคือ การกำหนดยุทธศาสตร์ที่จะปรับปรุงจุดที่มีความสำคัญต่อโรงเรียนมากที่สุด โดยมุ่งผลไปที่คุณภาพของบุคคลที่พึงประสงค์ และคำนึงถึงศักยภาพของโรงเรียน นำมาจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น และแผนยุทธศาสตร์ ปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้

1. ประชุมคณะกรรมการในโรงเรียน กรรมการศึกษา และตัวแทนจากชุมชนทุกอาชีพ สร้างความตระหนักในการพัฒนา ซึ่งแรงเหตุผลความจำเป็นในการพัฒนาโรงเรียน และนักเรียน แล้วลงสรุปเป็นความมุ่งมั่น ความตั้งใจในการพัฒนา

สิ่งที่ได้ : ความมุ่งมั่นหรือความตั้งใจในการพัฒนาของโรงเรียนและชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนและนักเรียน

2. วิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน

2.1 ให้ครูแต่ละคนประเมินตนเอง เพื่อหาจุดเด่นและจุดด้อยของตนเองในมุมมองต่าง ๆ คือ ตัวเรามองตัวเอง คนอื่นมองตัวเรา และความคาดหวังของสังคมที่มีต่อตัวเรา

2.2 ประชุมคณะกรรมการ เพื่อสรุปผลการประเมินตนเองของทุกคนเป็นภาพรวมของโรงเรียน

สิ่งที่ได้ : จุดเด่นและจุดด้อย ของครูทั้งโรงเรียน

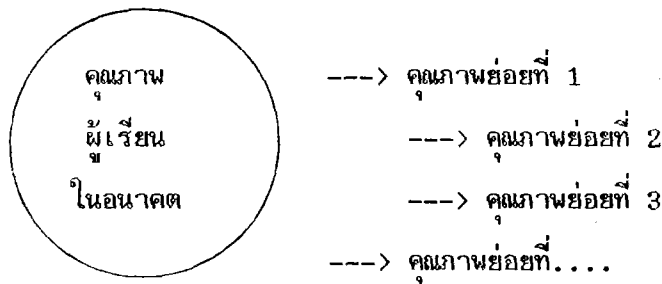
3. นำข้อมูลคุณภาพของบุคคลที่พึงประสงค์ และข้อจำกัดของโรงเรียน ไปจัดทำหลักสูตร ท้องถิ่น และแผนยุทธศาสตร์ปรับปรุงโรงเรียน นำเสนอได้โดยแผนภูมิและขั้นตอนสำคัญ ๆ ดังนี้

ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

1. รวบรวมข้อมูลที่ต้องใช้ในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น อันได้แก่ ความต้องการในการพัฒนาของชุมชนและท้องถิ่น นโยบายการพัฒนาคณาณักเรียน ความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน คุณภาพปัจจุบันของนักเรียน แนวโน้มในการพัฒนาของชุมชนด้านต่าง ๆ และ

ศักยภาพของโรงเรียน (จัดทำแล้วในขั้นที่ 2)

2. ประชุมคณะกรรมการการศึกษา และผู้แทนชุมชน เพื่อระดมความคิดเห็นหาความจำเป็นทางการศึกษา แล้วลงมติเอกฉันท์ สรุปรูปเป็น คุณภาพของผู้เรียนในอนาคต
3. นำคุณภาพของผู้เรียนในอนาคต มาพิจารณาต่ออีกว่า มีลักษณะ เป็นคุณลักษณะ หรือคุณภาพย่อย ๆ ที่ก่อตัวกันให้เกิดเป็นคุณภาพผู้เรียนในอนาคตได้บ้าง

4. นำคุณภาพย่อยมากำหนดเป็นจุดประสงค์
5. จากจุดประสงค์ นำมากำหนดเนื้อหา โดยเน้นการบูรณาการกลุ่มประสบการณ์ หรือวิชา
6. กำหนดกิจกรรมครู และกิจกรรมของผู้เรียนเพื่อบ่มบ่มให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด เน้นผู้เรียนเป็นผู้ลงมือทำ ครูเป็นเพียงผู้จัดการและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเรียนรู้มากที่สุด และเต็มศักยภาพ
7. ตรวจสอบดูว่า จุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรม ส่งผลให้เกิดคุณภาพผู้เรียนในอนาคตได้แท้จริง และสอดคล้องกับความต้องการของนโยบาย แนวโน้มการพัฒนา และศักยภาพของโรงเรียน
8. ลงมือนำหลักสูตรท้องถิ่น ไปใช้ ประเมินผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์โรงเรียน

1. เปรียบเทียบคุณภาพของผู้เรียนที่ควรจะเป็น ตามที่ได้วิเคราะห์แนวโน้มในการพัฒนามาแล้วกับคุณภาพปัจจุบัน แล้วเลือกคุณภาพตัวที่มีช่วงห่างกันมาก ๆ หรือคุณภาพที่จำเป็นมาก ๆ หรือคุณภาพที่สำคัญมาก ๆ มาดำเนินการพัฒนาก่อนซึ่งในที่นี้เรียกว่า จุดพัฒนาโรงเรียนอาจเลือกพัฒนาเพียง 2-3 เรื่องก่อน ตามศักยภาพและจุดเด่นของบุคลากร

2. นำจุดพัฒนามาจัดทำเป็นนโยบาย และแนวทางดำเนินการกว้าง ๆ แล้วช่วยกันสังเคราะห์เป็นภาระงานของโรงเรียน

3. ประชุมคณะครู กรรมการศึกษา และผู้แทนจากชุมชน ระดมสมองเพื่อกำหนดแนวดำเนินการที่จะได้ผลดีที่สุดในการพัฒนาผู้เรียน ตามความต้องการที่ได้กำหนดเป็นจุดพัฒนาไว้แล้วในที่นี้เราจะเรียกว่า ยุทธศาสตร์หลัก

4. ระดมความคิดเห็นว่า จากยุทธศาสตร์หลักนั้น ใครมีส่วนเกี่ยวข้องและช่วยเหลืออย่างไรได้บ้าง และผู้บริหาร และครูแต่ละคนจะนำไปปฏิบัติในส่วนของตนอย่างไร และมีอะไรที่ต้องการ

5. ร่วมกันปฏิบัติ

6. ให้คณะกรรมการฯเพิ่มเติมวิธีใหม่ที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จที่มีคุณภาพสูงกว่าเดิม (สร้างนวัตกรรม)

7. คณะครูช่วยกันกำหนดงาน/โครงการ/แผนงาน โดยทำเป็นแผน 3 ปี และแบ่งเป็นแผน 1 ปี 2 ปี และ 3 ปี พร้อมทั้งกำหนดผลของงาน ในแต่ละงาน/โครงการ/แผนงาน

8. นำข้อมูลทั้งหมดมาเขียนลงในแผนภูมิ และใช้แผนภูมินี้นำเสนอภาพรวมงานของโรงเรียน ในเอกสารหลักต่าง ๆ ของโรงเรียน (ใช้แผนภูมิเฉพาะด้านแผนยุทธศาสตร์)

9. ลงมือปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์

การดำเนินในขั้นที่ 3 เป็นการระดมความคิดเห็นจากกรรมการโรงเรียน ครูและผู้บริหารผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทาง วิธีการดำเนินงานในการพัฒนาการศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาความพร้อมและความต้องการของชุมชนเป็นเกณฑ์กำหนดและระยะเวลาดำเนินการ

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติตามแผนและทำให้เกิดผลจริง

การปฏิบัติตามแผนปรับปรุงโรงเรียน ให้โรงเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่ร่วมกันสร้างขึ้นในแผนปรับปรุงประจำปี โดยยึดเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาตัวเด็ก โดยวิธีการที่กำหนดไว้ในแนวคิดของโรงเรียน ในการปฏิบัติหากปัญหาอาจจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการที่จะนำสู่ผล โดยไม่ยึดติดรูปแบบแต่มุ่งสู่ผลตามเป้าหมายที่แท้จริง และส่งเสริมให้องค์กรโดยเฉพาะครูพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นวิชาชีพในสภาวะการปฏิบัติงานปกติ สำหรับการติดตามนั้นเน้นการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการพัฒนาโรงเรียนและผู้เรียน โดยไม่เน้นการ

ตรวจสอบเพื่อจัดผิด บทบาทที่สำคัญ คือ การกระตุ้นและท้าทายอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งนำเสนอ โดยละเอียดดังต่อไปนี้

1. จัดทำผลงานรายทางของโครงการ/งาน/แผน ทุก ๆ เรื่อง ที่กำหนดแล้ว เป็นช่วง 3 เดือน 6 เดือน หรือช่วงระยะเวลาที่จะมีผลงานตรวจสอบได้

สิ่งที่ได้ : ผลงานรายทาง

2. ประชุมคณะกรรมการและทุกคนที่เกี่ยวข้องในงาน ในระยะที่จะมีการตรวจสอบให้แต่ละคนเสนอข้อมูลของตนเองพบเห็น หรือ ได้รับ แล้วนำมาเป็นภาพรวมของผลงานในช่วงที่ปฏิบัติอยู่ (3 เดือน 6 เดือน) ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ การประชุมให้ใช้รูปแบบการลงมติเอกฉันท์ การประเมินร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ที่เน้นที่ข้อมูลผลการปฏิบัติได้จริง

สิ่งที่ได้ : ภาพรวมของผลงานที่ปฏิบัติได้จริง

3. นำผลที่ได้มาเทียบกับผลที่คาดหวังไว้ตามข้อ 1 ถ้าผลที่ได้น้อยกว่า คุณภาพต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ให้ระดมสมองหาแนวทางแก้ไข อาจใช้เทคนิคการประชุมแบบมีส่วนร่วม หรือวิธีระดมสมองโดยทั่ว ๆ ไปก็ได้

สิ่งที่ได้ : แนวทางพัฒนาให้ผลที่เกิดขึ้นจริงใกล้เคียงกับผลที่คาดหวัง

4. ถ้าได้ผลตามความคาดหวังหรือดีกว่า ก็ให้ช่วยกันบันทึกว่าสิ่งใดทำให้เกิดผลดี และให้ทุกคนแสดงความรู้สึกต่อผลงานนั้น ๆ

สิ่งที่ได้ : ความรู้สึกที่ดีของทุกคน ที่มีต่อผลงานที่เกิดขึ้น

การดำเนินงานในแนวปฏิรูปการศึกษาคือการใช้การตัดสินใจในระดับโรงเรียนในระดับที่ใกล้ชิดกับปัญหามากที่สุด เพื่อจะได้มีการปรับปรุงและแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อการพัฒนา หน่วยงานที่เป็นผู้สนับสนุนจึงมีบทบาทสำคัญแต่เพียงกระตุ้นท้าทายให้โรงเรียนพัฒนา เติบโตอย่างเต็มศักยภาพ สนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และช่วยเหลือด้านเทคนิควิธีการ ให้นำไปสู่ผลคุณภาพมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม หน่วยงานในระดับจังหวัดและอำเภอยังต้องดำเนินการให้เป็นภาพรวมของการพัฒนาจึงควรมีการดำเนินงานดังนี้

1. นำเสนอปัญหาของการพัฒนาทางการศึกษา คุณภาพทางการศึกษาในภาพรวม เพื่อกระตุ้นท้าทายให้เกิดการพัฒนาคุณภาพขึ้นในระดับโรงเรียน ผ่านคณะกรรมการโรงเรียน

สิ่งที่ได้ : ความตระหนักในการพัฒนาร่วมกัน

2. รวบรวมข้อมูลจากโรงเรียน นำมารวมให้เป็นภาพรวมของการพัฒนาทั้งใน

ด้านปริมาณและคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายจากส่วนกลางจัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์รวม

สิ่งที่ได้ : แผนยุทธศาสตร์ระดับอำเภอ จังหวัด และหน่วยเหนือทุกระดับ

3. ต่อรองร่วมประชุมกับโรงเรียน เพื่อให้เกิดระดับคุณภาพของการพัฒนาที่ท้าทายตามศักยภาพของโรงเรียน

สิ่งที่ได้ : การตั้งเป้าหมายในการพัฒนาที่ท้าทายร่วมกัน

4. ให้งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ตามแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียน

สิ่งที่ได้ : การใช้ทรัพยากรที่ตรงกับความต้องการจำเป็น

5. จัดบริการสนับสนุนทางวิชาการโดยเฉพาะเกี่ยวกับวิธีการที่จะทำไปสู่ผล
คุณภาพที่ดีขึ้น ทั้งในด้านการบริหารโรงเรียนและการเรียนการสอน

สิ่งที่ได้ : การสนับสนุนที่เน้นผลที่ตัวเด็ก

6. ร่วมประเมินโรงเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงที่ดีขึ้น รวมทั้งการชี้แนะให้โรงเรียนพัฒนาปรับปรุงได้ตรงตามความจำเป็น

สิ่งที่ได้ : การมีส่วนร่วมจากระดับในการประเมินและพัฒนา

7. จัดรางวัล การเชิดชูเกียรติให้ทั้งโรงเรียนและครู รางวัลอาจเป็นทุนศึกษาดูงานเพิ่มเติม รวมทั้งการฝึกอบรมต่างประเทศเพื่อนำผลมาพัฒนาให้ได้มากยิ่งขึ้น

สิ่งที่ได้ : ความภาคภูมิใจในผลงานที่ร่วมกันทำ

8. ช่วยเหลือโรงเรียนในการนำเสนอผลงานดีเด่นต่อประชาชน และช่วยสร้างความชื่นชมต่อโรงเรียนของชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน

สิ่งที่ได้ : โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชน

ในการดำเนินงานของหน่วยงานสนับสนุน ควรจัดทำเป็นรูปกรรมการ และจัดการในรูปแบบเดียวกันกับโรงเรียน โดยคณะกรรมการเป็นผู้ให้ความเห็นชอบ แผนพัฒนาของสำนักงาน ตรวจสอบ ปรับปรุง สำนักงานให้สนับสนุนโรงเรียนได้ ตรงตามความต้องการมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันคณะกรรมการในระดับหน่วยงานสนับสนุน จะเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการตั้งกรรมการโรงเรียน แผนพัฒนาโรงเรียนและรายงานความก้าวหน้าของโรงเรียนกระตุ้นให้มีการพัฒนาอยู่เสมอ หน่วยงานระดับอำเภอต้องจัดทำแผนและใช้แผนยุทธศาสตร์ต่อเนื่องของจังหวัด แนวทางหน่วยงานสนับสนุนทั้งอำเภอและจังหวัดนี้ ต้องตอบสนองการพัฒนาของโรงเรียนที่สร้างขึ้นบนความต้องการของผู้เรียนและการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง

คณะกรรมการของหน่วยงานสนับสนุนทั้งในระดับอำเภอและจังหวัด จึงมีหน้าที่
ภาระงาน ดังนี้

1. ให้ความเห็นชอบ นโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และแนวดำเนินการของ
สำนักงานในอันที่จะให้ความช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียนตรงตามความต้องการที่แท้จริง
2. ให้คำแนะนำหน่วยงานสนับสนุนในการเพิ่มพูนความท้าทายให้โรงเรียนพัฒนา
เสนอแนะโรงเรียน ในด้านวิธีการที่จะได้ผลยิ่งขึ้น
3. ร่วมประเมินตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานในอันที่จะนำผลไปสู่
โรงเรียน ได้อย่างมีผลดี
4. รับทราบความก้าวหน้า รายงานให้ความเห็นชอบต่อผลงานของหน่วยงาน
สนับสนุน
5. เผยแพร่ผลงานแสดงความชื่นชมต่อผลงานรวม ในการพัฒนาการศึกษาของ
หน่วยงานและโรงเรียน
6. ดำเนินงานทางด้านการบริหารเพื่อให้คณะกรรมการโรงเรียนและโรงเรียน
เป็นไปตามข้อกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ช่วยเหลือโรงเรียนในด้านการจัดทำเอกสาร การ
ดำเนินการทางการเงินให้ถูกต้องตามระเบียบต่าง ๆ

ปฏิบัติตามแผนเป็นขั้นดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ทุกแผนทุกขั้นตอน มีการ
เก็บบันทึกข้อมูลรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานทุกช่วงให้สามารถตรวจสอบหาข้อ
บกพร่องพร้อมดำเนินการแก้ไข ได้ทันทีเมื่อมีปัญหาจากการดำเนินการ

ขั้นที่ 5 การรายงานความก้าวหน้าต่อประชาชน

การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาถือว่า การศึกษาเป็นเรื่องของส่วนรวม
ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน จึงต้องรับรู้ความสำเร็จและความ
ล้มเหลวของการจัดการศึกษา ดังนั้น เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะเลขานุการ
คณะกรรมการโรงเรียน จะต้องนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียน และสภาพการจัด
การศึกษาโดยส่วนรวม ที่จะนำไปสู่เป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ปี 2550

การรายงานพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของนักเรียน ให้รายงานคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ของผู้เรียน ด้านภาษาและการสื่อสาร วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ สุขภาพ
และความปลอดภัย การเข้าสังคม นิสัยการทำงาน โดยนำเสนอในด้านความสามารถของพัฒนา

การด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากการรายงานผลการเรียนตามปกติ ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดย คณะกรรมการโรงเรียน คณะครู และหน่วยงานสนับสนุนทางวิชาการร่วมกันประเมินความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ และรายงานผลประจำปี โดยใช้พฤติกรรมพัฒนาของผู้เรียนเป็นหลัก แล้วร่วมกันจัดทำรายงานเสนอในประเด็นต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาผู้เรียน ในด้านความสามารถทั้งด้านพัฒนาการทางกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ จิตใจ เปรียบเทียบระหว่างต้นปีกับปลายปีระหว่างกลุ่มเก่งที่สุด กลุ่มเก่ง กลุ่มอ่อน กลุ่มอ่อนที่สุด เพื่อตรวจสอบความเท่าเทียมกันในการพัฒนา

2. วิธีการพัฒนาต่าง ๆ ที่ใช้แล้วได้ผล และองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้วิธีที่ใช้ไปแล้วได้ผล

3. ความรู้สึกของผู้ปฏิบัติที่มีต่อการพัฒนาที่ทำไปแล้ว รวมทั้งผลกระทบทางบวก ทางลบ และความภาคภูมิใจที่มีอยู่

4. แนวทางที่จะพัฒนาต่อเนื่องให้ได้คุณภาพสูงขึ้น

รายงานที่จัดทำเสร็จแล้วให้เสนอคณะกรรมการประจำโรงเรียน เพื่อรับทราบความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความภาคภูมิใจต่อผลของการจัดการศึกษาที่ตนเองมีส่วนร่วมเป็นข้อมูลที่จะปรับปรุงการศึกษาให้ดีขึ้น เมื่อคณะกรรมการประจำโรงเรียนให้ความเห็นชอบ ให้เสนอรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นเพื่อรวมเป็นรายงานผลการจัดการศึกษาของอำเภอ ของจังหวัด กรม และกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

การรายงานความก้าวหน้าเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาตามแผนที่วางเอาไว้ว่า ประสบความสำเร็จในระดับใดให้ชุมชนและท้องถิ่นได้ทราบ และผู้บังคับบัญชาระดับสูงทราบเช่นกัน ซึ่งจะนำไปสู่ความพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมของท้องถิ่น

ขั้นที่ 6 การประเมินและปรับปรุงให้เป็นแผนต่อเนื่อง

การประเมินและปรับปรุงยึดเป้าหมายสำคัญ คือ ผลที่เกิดขึ้นจริงกับผู้เรียน มุ่งส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองของครู เพื่อพัฒนางานของโรงเรียนให้เป็นองค์กรวิชาชีพที่แท้จริง ดังนั้น トラบใดที่มีการปฏิบัติตามแผน ก็จะต้องมีการประเมินและปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ จนเป็นแผนพัฒนาที่ต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง ไม่เน้นการตรวจสอบเพื่อจับผิด แต่เป็นไปเพื่อร่วมกันสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ตามแนวทางการประเมินอย่างสร้างสรรค์ โดยมุ่งเน้นผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งนำเสนอต่อไปนี้

หลักการ

1. วิธีและเกณฑ์การประเมินต้องตกลงร่วมกัน
2. ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินต้องได้มาจากหลายแหล่งด้วยวิธีการหลายวิธี
3. การสรุปผลการประเมินต้องเป็นมติเอกฉันท์
4. การรายงานต้องชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติของครูกับผลที่เกิดขึ้น

ผู้เรียน

5. การรายงานต้องเสนอแนวทางการปรับปรุงให้ดีขึ้น

ขั้นตอนสำคัญ

1. ประชุมคณะครู กรรมการศึกษา และผู้แทนจากชุมชน เพื่อระดมความคิดหาวิธีและเกณฑ์การประเมิน แล้วสรุปเป็นข้อตกลงร่วมกัน
 สิ่งที่ได้ : ข้อตกลงร่วมกันเรื่องวิธีและเกณฑ์การประเมิน
2. ประชุมกรรมการที่ได้รับมอบหมายระดมความคิด หาแหล่งเก็บข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูล โดยมุ่งเน้นความหลากหลายไม่ยึดวิธีการหรือแหล่งหนึ่งแหล่งใดเพียงอย่างเดียว แล้วลงมือเก็บข้อมูลตามวิธีการและแหล่งข้อมูลดังกล่าว
 สิ่งที่ได้ : ข้อมูลการประเมินที่เพียงพอที่จะประเมินได้อย่างมีผล
3. ประชุมคณะครู กรรมการศึกษา และผู้แทนจากชุมชน เพื่อสรุปผลการประเมินด้วยการลงมติเอกฉันท์ โดยใช้เทคนิคการประชุมแบบมีส่วนร่วม
 สิ่งที่ได้ : มติเอกฉันท์ในการประเมิน
4. ประชุม (ต่อ) เพื่อนำผลการประเมินมาดำเนินการวิเคราะห์และหาแนวทางการปรับปรุงดังนี้
 - 4.1 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานของครูกับผลที่เกิดขึ้นจริงกับผู้เรียน
 - 4.2 ช่วยกันประเมินต่อว่า มีสิ่งใดพึงพอใจและไม่พึงพอใจ
 - 4.3 คิดหาแนวทางว่าถ้าพึงพอใจแล้วจะพัฒนาให้ได้ผลดีที่สุดอย่างไรได้บ้าง ถ้ายังไม่พึงพอใจจะปรับปรุงแก้ไขให้ดีกว่าเดิมได้อย่างไร แล้วช่วยกันนำเสนอเป็นแนวทางการปรับปรุงให้ดีขึ้น
 สิ่งที่ได้ : รายงานการประเมินที่แสดงถึงการปฏิบัติของครู ที่สัมพันธ์กับ

ผลที่เกิดขึ้นจริงกับผู้เรียน และแนวทางการปรับปรุงให้ดีขึ้น

5. การประเมินตนเอง บุคลากรแต่ละคน โดยเฉพาะครูนำข้อมูลการประเมินไปวิเคราะห์หาว่ามีส่วนใดเกี่ยวข้องกับตนเองบ้างแล้วประเมินตนเอง เพื่อให้สามารถรู้จักพัฒนาแล้วพัฒนาตนเอง เพื่อพัฒนางานให้ดีขึ้น ๆ ขึ้นอยู่เสมอ เติบโตตามศักยภาพของแต่ละคน ดังนี้

5.1 สสำรวจตนเองว่าเรามีผลงานที่สดด้านใด ยังมีจำกัดด้านใด

5.2 วิเคราะห์ว่าเราต้องปรับปรุงอะไรเพื่องานการปรับปรุงโรงเรียนของเรา คิดค้นหาวิธีการว่าจะปรับปรุงด้วยวิธีใด จะใช้อุปกรณ์ ให้ใครช่วยเหลืออย่างหลากหลายทางเลือก

5.3 เลือกวิธีที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเองมากที่สุด ลงมือปฏิบัติตามทางเลือก ประเมินหลังการปรับปรุงว่าได้ผลดีขึ้นกว่าเดิมหรือไม่เพียงใด เพราะเหตุใด แล้วหาทางปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดผลต่อผู้เรียนในระดับสูงขึ้นเรื่อย ๆ

สิ่งที่ได้ : จุดพัฒนาตนเองและการปรับปรุงพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนางานได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

6. โรงเรียนช่วยกันใช้ข้อมูล นักเรียน และแนวความคิดที่ได้จากข้อ 1-5 ไปเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์และต่อเนื่อง ในขั้นที่ 2 สำหรับรอบต่อไป และเดินตามขั้นตอนจนครบถ้วน เช่นนี้ทุกปี จนแผนยุทธศาสตร์กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับปรุงโรงเรียนหมื่นเวียงต่อเนื่องปรับปรุงให้ทันต่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยี สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมได้อย่างทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์แห่งความเป็นเลิศ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

สิ่งที่ได้ : โรงเรียนพัฒนาตนเองอยู่เสมอโดยใช้แผนยุทธศาสตร์

เป็นการประเมินผลการดำเนินงานขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการโรงเรียน ครู และผู้ทรงคุณวุฒิ และร่วมกันสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ผลที่ได้เน้นมีข้อดี ข้อเสียอย่างไร มีปัญหาเกิดขึ้นอย่างไร จะแก้ไขปรับปรุงหรือนำแนวทางไปดำเนินการต่อไป

4. แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา

4.1 ความหมายของการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา

การยอมรับเป็นขบวนการทางจิต ที่ส่งผลสะท้อนไปยังพฤติกรรมที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

แปลงที่จะเกิดขึ้นทางสังคมและวัฒนธรรม และการยอมรับนั้น ได้มีผู้ให้แนวคิดไว้หลายแบบต่างกันไปดังนี้

ฮอฟแลนด์ และเจนิส (Hovland and Janis. 1959 : 35) ได้ให้ความหมายของการยอมรับ หมายถึง กระบวนการที่จะนำไปสู่ความเชื่อในสิ่งที่ได้รับ ซึ่งเป็นกระบวนการภายในจิตเกิดขึ้นหลังจากได้รับสาร ซึ่งไปกระตุ้นให้เกิดความสนใจแล้วผู้รับสารจะตีความหมายของสารนั้นทำให้เกิดความเข้าใจขึ้นจนกระทั่งมีทัศนคติที่ดีในสิ่งที่ได้รับ ซึ่งกล่าวได้ว่าการยอมรับในขั้นต้นแล้ว และผลที่ตามมาคือ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมซึ่งเป็นผลของการสื่อสารที่ผู้รับสารจะแสดงออกสามารถสังเกตได้

คลองเล็น และโควาร์ด จูเนียร์ (Klontan and Coward Jr. 1970 : 35) ได้ให้ความหมายของการยอมรับที่เป็นสัญลักษณ์ เป็นการยอมรับทางจิตใจซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยอมรับ ดังนั้น การยอมรับความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมหลังจากได้ประเมินแล้วแต่ยังไม่ได้ปฏิบัติ การเริ่มนำความรู้ไปใช้ การยอมรับการปฏิบัติ หรือหลังจากได้ทดลองใช้สิ่งของเหล่านี้เป็นกระบวนการยอมรับ

โรเจอร์ส และชูเมคเกอร์ (Rogers and Shoemaker. 1983 : 172) ได้ให้คำนิยามของการยอมรับนวัตกรรม หมายถึง การตัดสินใจนำนวัตกรรมนั้นไปใช้อย่างเต็มที่ เพราะนวัตกรรมนั้นเป็นวิธีทางที่ดีกว่าและมีประโยชน์กว่า การยอมรับนวัตกรรมของบุคคลเกิดขึ้นเป็นกระบวนการเริ่มตั้งแต่ได้สัมผัสนวัตกรรมถูกชักจูงให้ยอมรับนวัตกรรม ตัดสินใจและยืนยันการปฏิบัตินั้น กระบวนการนี้อาจกินเวลาช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ คือ ตัวบุคคลและลักษณะของนวัตกรรม

ระดม เศรษฐกร (2512 : 34) ได้ให้ความหมายของการยอมรับว่า หมายถึง กระบวนการที่เริ่มตั้งแต่บุคคลหนึ่งได้รับทราบเกี่ยวกับสิ่งเปลี่ยนแปลงใหม่ จนกระทั่งทราบเกี่ยวกับสิ่งเปลี่ยนแปลงใหม่ จนกระทั่งรับเอาสิ่งเปลี่ยนแปลงนั้นไปปฏิบัติ

ธัชชัย แสงสินแก้ว (2527 : 85) ได้อธิบายถึงการยอมรับเป็นกระบวนการทางจิตของแต่ละคนที่เริ่มตั้งแต่การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับนวัตกรรม หรือเทคโนโลยีหนึ่ง ๆ ไปจนถึงการยอมรับจากหนึ่งไปสอง จากสองไปสี่ เพิ่มขึ้นจนกลายเป็นการยอมรับและปฏิบัติของคนส่วนใหญ่ในชุมชนเราเรียกเป็นกระบวนการแบ่งกระจายนวัตกรรม

ปัญญา หิรัญรัมย์ (2529 : 185-187) กล่าวว่า กระบวนการยอมรับนวัตกรรม

(adoption process) นั้น เป็นกระบวนการตัดสินใจของบุคคลเกี่ยวกับนวัตกรรม หรือ เทคโนโลยีที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและในการประกอบอาชีพมากขึ้นแค่นั้น ซึ่งลักษณะ การยอมรับของบุคคลแบ่งออกได้อีกหลายขั้นตอนก็ยังมีผลต่อการตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมที่ แตกต่างออกไป และกระบวนการทางจิตใจของแต่ละบุคคลที่เริ่มตั้งแต่การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับ นวัตกรรม หรือเทคโนโลยีหนึ่ง ๆ ไปจนถึงยอมรับเทคโนโลยีนั้นอย่างเปิดเผย และให้การ ศึกษาถึงกระบวนการยอมรับนั้น

นิภา ลิขิตประเสริฐ (2532 : 22) กล่าวว่า การที่บุคคลยินยอมพร้อมใจกับบุคคล สิ่งของหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ตนประสบพบเห็นหรือเกี่ยวข้องสัมพันธ์ด้วยความเต็มใจ พอใจ เลื่อมใสและเชื่อถือ โดยสามารถแสดงออกให้บุคคลอื่น ๆ ทราบได้อย่างชัดเจนทางพฤติกรรม ของบุคคล

จากความหมายของการยอมรับนวัตกรรมเมื่อนำมาสรุป เป็นการยอมรับการปฏิรูป การศึกษา การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อครูหรือบุคลากรทางการศึกษาได้ รับเอาสิ่งนั้นผ่านกระบวนการเรียนรู้ วิเคราะห์และตัดสินใจเลือกความรู้นั้นได้นำมาปฏิบัติขั้นหนึ่ง เมื่อเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีแล้ว เป็นประโยชน์ก็จะยอมรับสิ่งนั้นเมื่อปฏิบัติอย่างจริงจังโดยระยะเวลา ในการตัดสินใจอาจไม่แน่นอน

4.2 กระบวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา

โรเจอร์ (Rogers. 1962 : 76-120) ได้แบ่งกระบวนการการยอมรับออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นต้นตน (awareness) เป็นขั้นที่บุคคลเป้าหมายได้เริ่มรับทราบว่า ได้มี สิ่งใหม่สำหรับเขาเกิดขึ้นแล้ว แต่ยังไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งใหม่นั้น
2. ขั้นสนใจ (interest) เป็นขั้นที่บุคคลเป้าหมายมีความสนใจในสิ่งใหม่นั้น ว่ามีทางเป็นไปได้หรือไม่ที่เขาจะใช้สิ่งนั้น จึงต้องการข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากขึ้น
3. ขั้นไตร่ตรอง (evaluation) เป็นขั้นที่บุคคลเป้าหมายคำนึงถึงผลดีที่เขา จะได้เปรียบเทียบกับผลเสียที่จะเกิดขึ้น หากยอมรับสิ่งใหม่มาใช้เป็นการชี้แจงว่าสิ่งใหม่นี้มี ประโยชน์เพียงใด
4. ขั้นลองทำ (trial) เป็นขั้นที่บุคคลเป้าหมายใช้สิ่งใหม่นั้น ในลักษณะการ ทดลองทำดูก่อน เช่น ลองปลูกพืชที่แนะนำในพื้นที่ขนาดเล็กก่อน หรือลองลงทุนสักเล็กน้อยก่อน เพื่อ

ที่จะดูว่าสิ่งใหม่นั้นให้ผลเช่นไรในสภาพความจริง

5. ชี้นำไปใช้ (adoption) เป็นขั้นที่บุคคลเป้าหมายยอมรับสิ่งใหม่โดยที่เห็นว่า ผลการทดลองทำเช่นนั้นให้ผลดีคุ้มค่า หรือในทางตรงข้ามบุคคลเป้าหมายอาจไม่ยอมรับในสิ่งนั้นก็ได้

กระบวนการยอมรับที่กล่าวมาแล้วข้างต้นก็ยังมีข้อบกพร่องหลายประการดังนี้ คือ

1. กระบวนการสิ้นสุดที่การตัดสินใจยอมรับนวัตกรรม แต่ในสภาพความเป็นจริงแล้ว บุคคลมิได้ตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมเสมอไป บางคนตัดสินใจไม่ยอมรับนวัตกรรมก็มี

2. ขั้นตอนทั้ง 5 ไม่ได้เกิดขึ้นตามลำดับเสมอไป บางขั้นอาจถูกข้ามไป เช่น การทดลอง ส่วนขั้นการประเมินหรือไตร่ตรองนั้น ก็เกิดขึ้นตลอดกระบวนการมากกว่าที่จะเกิดขึ้นเพียงขั้นเดียวใน 5 ขั้น

3. กระบวนการนี้มักจะ ไม่จบลงด้วยการยอมรับนวัตกรรมโดยสิ้นเชิง แต่บุคคลยังมีการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรมในภายหลังได้

จากข้อบกพร่องของกระบวนการยอมรับนวัตกรรม โรเจอร์ จึงได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขบางส่วนที่เกี่ยวกับการยืนยันผลการตัดสินใจมาใช้ โรเจอร์ (1983 : 163-175) ได้เสนอกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมที่ได้ปรับปรุงจากแนวคิดเดิมเกี่ยวกับกระบวนการยอมรับที่เสนอไว้ใน ปี ค.ศ. 1962 ทั้งนี้ เพื่อให้แนวคิดใหม่สามารถอธิบายพฤติกรรมการตัดสินใจของบุคคลในการยอมรับนวัตกรรมหรือไม่ยอมรับได้มากขึ้นหรือกระจ่างขึ้น กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมมี 5 ขั้นตอน

1. ขั้นความรู้ (knowledge) เป็นการเริ่มต้นของกระบวนการซึ่งบุคคลรับรู้ว่ามีนวัตกรรมและได้สัมผัสนวัตกรรม และเริ่มต้นการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมนั้นในขั้นนี้แบ่งได้เป็น 3 ประเภท

1.1 ความรู้ว่ามีนวัตกรรมเกิดขึ้นแล้ว และรู้ว่านวัตกรรมนั้นทำหน้าที่อะไรบ้าง

1.2 ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการใช้นวัตกรรมความรู้ประเภทนี้ได้จากการติดต่อสื่อสารมวลชน การติดต่อกับหน่วยงานที่เผยแพร่วัตกรรมความรู้ประเภทนี้ช่วยให้สามารถเข้าใจใช้นวัตกรรมได้อย่างถูกต้อง

1.3 ความรู้เกี่ยวกับหลักการ กฎเกณฑ์ ของนวัตกรรมความรู้ประเภทนี้เป็น

ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์เบื้องหลังของนวัตกรรมซึ่งจะช่วยให้การใช้วัตกรมนั้นอย่างได้ผล

2. **ขั้นการจูงใจ (persuasion)** เป็นขั้นที่เกี่ยวกับอารมณ์และทำความรู้สึกของบุคคลว่าเห็นด้วยหรือไม่ เป็นกิจกรรมในสมองของบุคคลเป็นเรื่องความคิด ในขั้นนี้บุคคลจะมีพฤติกรรมสำคัญ คือ แสวงหาข่าวสารข้อมูลว่า นวัตกรรมนั้นเหมาะสมกับตัวเขาทั้งในสถานะปัจจุบันและอนาคตหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เป็นประโยชน์หรือโทษต่อสภาพการทำงานของบุคคลนั้น ถ้าพิจารณาเป็นประโยชน์ความรู้สึกจะพัฒนาไปในทางบวกต่อนวัตกรรมนั้น ในการยอมรับนวัตกรรมที่เกิดขึ้น เมื่อบุคคลต้องการเปลี่ยนแปลงสภาพเดิมที่มีอยู่ แต่ยังไม่แน่ใจในนวัตกรรมและอาจมีความรู้สึกเกี่ยวกับนวัตกรรมนั้นเป็นผลมาจากรับรู้คุณค่านวัตกรรม ดังนั้น การจูงใจจึงสอดคล้องกับการประเมินทางเลือกในขั้นตอนกระบวนการตัดสินใจทั่วไป

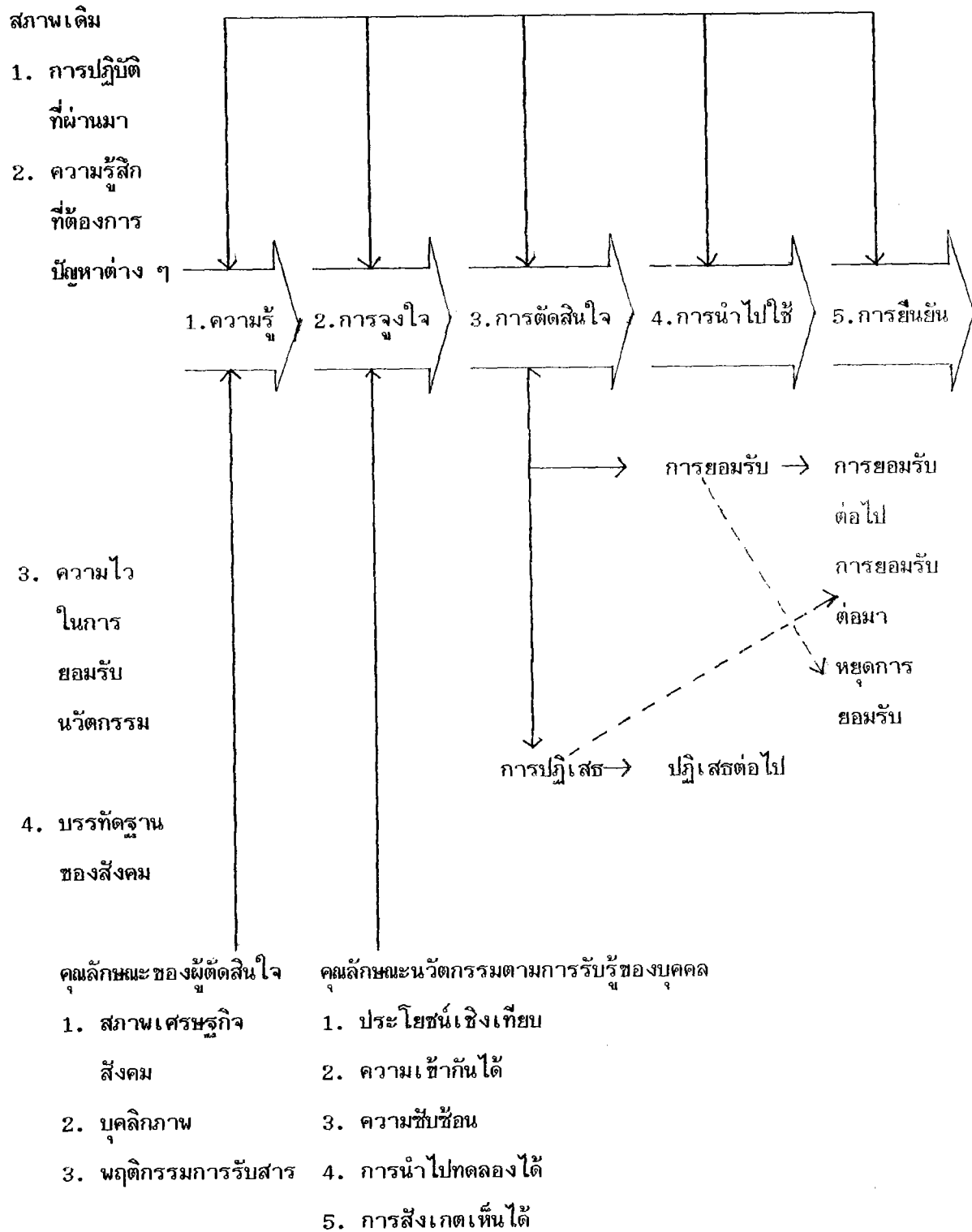
3. **ขั้นการตัดสินใจ (decision)** เป็นขั้นที่บุคคลตัดสินใจว่าจะยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรม ถ้าหากเขามีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมก็มีความรู้สึกชอบและเห็นประโยชน์ของนวัตกรรมนั้น แต่การตัดสินใจนั้นยังขึ้นอยู่กับ 2 ขั้นที่ผ่านมา คือ ขั้นความรู้ และขั้นจูงใจ และการพิจารณาลักษณะของนวัตกรรมว่าสอดคล้องกับฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพสังคม และชนบทรรมนิยมประเพณี

4. **ขั้นการนำไปใช้ (implementation)** เป็นขั้นที่เป็นผลมาจากการตัดสินใจซึ่งบุคคลจะพยายามแสวงหาสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมต่อไป เพื่อให้มีความเชื่อมั่นในการนำนวัตกรรมไปใช้มากขึ้น และสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น และทราบว่าตนจะแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร โดยปกติเมื่อนวัตกรรมได้ถูกนำไปใช้แล้วขั้นตอนจะสิ้นสุดลง และนำไปสู่ขั้นตอนต่อไป

5. **ขั้นการยืนยัน (confirmation)** เป็นขั้นที่บุคคลแสวงหาข่าวสารข้อมูลและแรงเสริมเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของตน ถ้าข้อมูลที่ได้สนับสนุนข้อมูลเดิมเขาจะไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หากข้อมูลขัดแย้งข้อมูลเดิมก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่ยอมรับนวัตกรรมนั้น และกลุ่มที่ไม่ยอมรับนวัตกรรมอาจเปลี่ยนเป็นการยอมรับนวัตกรรมนั้นก็ได้

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า การยอมรับจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยข้อมูลข่าวสาร การปฏิรูปการศึกษาถือว่าเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งที่น่าสนใจในสถานศึกษา การจัดกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้ครูยอมรับจะต้องอาศัยสื่อข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ผู้รู้ ผู้ชำนาญ มวลชนมากมาย จึงจะทำให้เกิดการตัดสินใจที่จะนำไปใช้และยอมรับหรือไม่ยอมรับการปฏิรูปการศึกษานั้น (ดังภาพประกอบ 3)

ช่องทางการสื่อสาร

ภาพประกอบ 3 แสดงขั้นตอนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม

(Rogers. 1983 : 206)

ประเภทของผู้ยอมรับนวัตกรรมการปฏิรูปการศึกษา

โรเจอร์ (1983 : 427) ได้กล่าวได้ว่า ในการยอมรับนวัตกรรมของบุคคลแต่ละคนจะช้าหรือเร็วแตกต่างกันไป บางคนอาจจะยอมรับทันที แต่ในขณะที่บางคนขอลองทำดูก่อน หากเห็นผลดีจึงจะยอมรับ หรือบางคนอาจไม่ทดลองเลย แต่คอยดูคนอื่น ๆ เขาว่า ได้ทดลองทำแล้วได้ผลดีหรือไม่ ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการจัดแบ่งบุคคลออกตามเป้าหมายความเร็วในการยอมรับนวัตกรรมเป็น 5 ประเภท คือ

1. ผู้นำการยอมรับ (innovator) เป็นพวกกระตือรือร้นในความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอกล้าได้กล้าเสีย ชอบเสี่ยงโชค กล้าทำ กล้าเสี่ยง ในบางครั้งอาจจะยอมรับฉาบฉวยจนขาดความรอบคอบไปก็มี อย่างไรก็ตาม พวกกล้าเสี่ยงนี้ก็ถือเป็นกลุ่มสำคัญในกระบวนการเผยแพร่วัตกรรม เพราะจะสนใจใฝ่รู้และบางครั้งอาจจะนำนวัตกรรมนอกชุมชนมาใช้โดยที่คนอื่น ๆ ในชุมชนยังไม่ทราบก็มี ส่วนมากมักเป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดี บุคคลประเภทนี้มีอยู่ประมาณร้อยละ 2.5 เท่านั้น

2. ผู้ยอมรับตามก่อนเพื่อน (early adopters) เป็นพวกที่มีความคิดเห็นเป็นที่ยอมรับและยอมรับของคนในท้องถิ่นมากกว่าพวกที่กล้าเสี่ยง เพราะพวกเธอทำที่จะเป็นผู้มองการณ์ไกลจะรอดจนกว่าจะแน่ใจว่า นวัตกรรมนั้นดีแน่แล้วจึงยอมรับ ฉะนั้น ในสายตาของคนทั่วไปพวกนี้จะเป็นผู้ตัดสินใจอย่างรอบคอบไม่เสี่ยงสูงเท่ากับกลุ่มคนกลุ่มแรก บุคคลประเภทนี้มีประมาณร้อยละ 13.5 ดังนั้น การส่งเสริมควรมุ่งเข้าถึงบุคคลกลุ่มนี้เพราะเป็นผู้มองเหตุการณ์ไกล โดยเฉลี่ยแล้วกับเร็วและไม่ได้ห่างไกลไปจากบุคคลเป้าหมายอื่น ๆ ในเรื่องการยอมรับมากนัก ฉะนั้น จึงจัดเป็นพวกที่คนส่วนใหญ่ในชุมชนจะตามทัน เพียงแต่ให้บุคคลพวกนี้ช่วยชี้นำความคิดและปฏิบัติเท่านั้นก็จะมีแนวโน้มยอมรับในที่สุด คนกลุ่มนี้น่าเชื่อถือ น่าเคารพ เป็นผู้มีความรู้ทางสังคมค่อนข้างสูง มีคุณสมบัติการเป็นผู้นำทางความคิดมากที่สุด

3. ผู้ยอมรับตามเร็วส่วนใหญ่ (early majority) เป็นพวกที่ใช้เวลาไตร่ตรองมากกว่าจะตัดสินใจยอมรับได้ก็ใช้เวลาานกว่า 2 พวกแรก อย่างไรก็ตามพวกศึกษารอบคอบกลุ่มนี้ถือเป็นกลุ่มใหญ่ที่มีการยอมรับนวัตกรรมก่อนสมาชิก โดยเฉลี่ยของกลุ่มในสังคม แม้ว่าพวกเขาจะไม่ยอมเป็นกลุ่มแรกในการทดลองนวัตกรรม แต่ก็ติดตามเฝ้าดูผลการปฏิบัติจากคนอื่นที่ได้ทำไปก่อน จากนั้นในช่วงเวลาไม่นานพวกเขาก็จะยอมรับทำตามหากเห็นผลดีจนมั่นใจ โดยปกติพวกศึกษารอบคอบนี้จะมีการพบปะติดต่อกับเพื่อนบ้าน ชุมชน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกลุ่ม

เพื่อนของตนใช้เวลาในการตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมช้ากว่าสองพวกแรก ไม่มีใครมีตำแหน่งเป็นผู้นำอย่างแท้จริง บุคคลประเภทนี้มีประมาณร้อยละ 34.0

4. ผู้ยอมรับตามช้าส่วนใหญ่ (late majority) หรือพวกพวงส่งสัยกังวล ถ้านวัตกรรมใดยังไม่มีความแน่นอนในสิ่งใดอยู่อีก พวกนี้จะไม่ยอมรับจนกระทั่งพวกเขามีความรู้สึกมั่นใจและยอมรับว่านวัตกรรมนั้นปลอดภัย ไม่มีผลกระทบในทางลบต่อพวกเขาเมื่อบุคคลอื่น ๆ ในสังคมทำได้เป็นอย่างดีแล้ว บุคคลประเภทนี้มีประมาณร้อยละ 34.0 และจัดว่าเป็นกลุ่มใหญ่อีกกลุ่มหนึ่ง

5. ผู้ยอมรับหลังสุด (laggards) พวกนี้หลังเป็นพวกที่ยึดมั่นในความคิดเดิมหรือการกระทำเดิมเป็นสำคัญ พวกนี้จะยึดมั่นในสิ่งเก่า ๆ และไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง การต่อต้านนวัตกรรมก็มักอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ตนเองที่มีลักษณะเป็นประเพณีนิยม บางครั้งก็มองย้อนหลังไปถึงคนรุ่นก่อน ๆ เขาทำอะไรเกี่ยวกับเรื่องนี้บ้าง เขาจะมองนวัตกรรมใหม่ ๆ ด้วยความไม่ไว้วางใจอย่างเปิดเผย อาจจะมีข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจบ้าง ทรัพยากร หรือแม้แต่กลุ่มแรกก็ไม่ไว้วางใจ เราจะไว้วางใจก็ต่อเมื่อนวัตกรรมนั้นใช้กันมานานพอสมควรจนกลายเป็นวิถีชีวิต บุคคลประเภทนี้มีอยู่ประมาณร้อยละ 16.0

โรเจอร์ ได้แบ่งประเภทการยอมรับของกลุ่มคนออกเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับจะมีความไวในการยอมรับที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาจึงไม่เท่ากัน จะยอมรับเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับความไวของแต่ละคน

5. ปัจจัยที่มีผลต่อการรับนวัตกรรมการปฏิรูปการศึกษา

แบทเทน (Batten. 1957 : 55) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับที่สำคัญ คือ ระยะเวลาโดยเฉพาะระยะเวลาที่เหมาะสมกับความต้องการของประชาชน หรือช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคมจะมีผลต่อการยอมรับวิทยาการใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

ฟอสเตอร์ (Foster. 1973 : 170-173) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับไว้ว่า สภาพเศรษฐกิจ สังคม ความยากจน บุคคลสำคัญที่มีอำนาจ และพวกที่ต้องการรายได้สูงขึ้นมีผลต่อการยอมรับ

โรเจอร์ และชูเมเกอร์ (Rogers and Shoemaker. 1983 : 169) กล่าวว่า ลักษณะของบุคคลส่งผลต่อระยะเวลาในการยอมรับนวัตกรรมว่าช้าหรือเร็วมี 3 ประการ ดังนี้

1. สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ผู้มีการศึกษาสูง มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีฐานะทางสังคมสูงหรือตั้งจุดหวังในชีวิตเพื่อเลื่อนฐานะทางสังคมให้สูงขึ้น และนวัตกรรมมีความสอดคล้องกับชีวิตจะเกิดการยอมรับสูงกว่าและเร็วกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาด้วยฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ

2. บุคลิกภาพผู้ที่ยอมรับนวัตกรรมได้เร็วและรับได้มาก มักจะเป็นผู้ไม่ยึดมั่นถือมั่นกับสิ่งเดิม มีความสามารถเอาใจเขามาใส่ใจเรามากกว่าเป็นผู้มีเหตุผลดี และทัศนคติต่อการรักษาสถานะสามารถคิดและเข้าใจนามธรรมดีกว่าเป็นผู้ชอบเลี้ยงง่าย มีทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงมากกว่า

3. พฤติกรรมในการสื่อสารการยอมรับนวัตกรรมจะเกิดขึ้นมากกว่าและเร็วกว่า ถ้าพฤติกรรมในการสื่อสารของบุคคลนั้นมีลักษณะดังนี้ คือ บุคคลมีส่วนร่วมในสังคมและทำตัวเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม ได้มีการเดินทางบ่อยครั้ง หรือเป็นคนไม่ติดถิ่น มีโอกาสติดต่อกับผู้นำในการเผยแพร่วัตกรรม มีโอกาสเปิดรับสื่อมวลชน หรือสื่อระหว่างบุคคลเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมมาก เพราะมีโอกาสแสวงหาข่าวสารมากและเป็นผู้ที่มีระดับการเป็นผู้นำทางความคิดสูง

ดิเรก อุทัยราษฎร์ (2528 : 24-27) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการยอมรับนวัตกรรมที่สำคัญ มี 4 ประการ คือ

1. ลักษณะของนวัตกรรมเอง มีองค์ประกอบที่สำคัญทำให้เกิดการยอมรับ เช่น องค์ประกอบภายใน ความสอดคล้อง แบ่งเป็นขั้นตอนสามารถแยกทำได้ ความยุ่งยากสลับซับซ้อนสามารถปรับใช้ได้ผลเต็มที่ ส่วนลักษณะภายนอกของนวัตกรรมประกอบด้วย ความสอดคล้องและความสอดคล้องกับสภาพการณ์ ประโยชน์เชิงเปรียบเทียบ ปฏิบัติตามได้ง่าย เข้าใจง่าย โดยมีการปฏิบัติอย่างได้ผลมาแล้ว ใช้เวลาน้อย

2. ตัวผู้นำการเปลี่ยนแปลง การชักนำให้เกิดการยอมรับนวัตกรรมรวดเร็วขึ้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะต้องยึดหลักการดังนี้ คือ

2.1 ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายศึกษาสภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาโครงสร้างของระบบถ่ายทอดในชุมชนและระบบการติดต่อสื่อสารในชุมชน

2.2 กำหนดส่วนประกอบของสถานการณ์ให้ชัดเจนอย่างน้อยต้องรู้ว่าใคร หรืออะไรที่เกี่ยวข้องในระบบทั้งหมด ตลอดจนรู้ว่าใครเป็นผู้ต่อต้าน ชาวสารมีขอบเขตแค่นั้นและพยายามในการดำเนินการให้เหมาะสม

2.3 จำแนกและวินิจฉัยสภาพและบทบาทของผู้ถ่ายทอด นวัตกรรมเองวิเคราะห์ว่าเรามีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างไร จึงจะนำทรัพยากรทั้งภายนอกและภายในชุมชนมาสนับสนุนได้อย่างเต็มที่

2.4 วินิจฉัยส่วนประกอบของกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์ที่ทำให้เกิดการยอมรับ

2.5 คัดเลือกและดำเนินการถ่ายทอดนวัตกรรมให้เกิดผลดีและวางแผน เพื่อดำเนินการตามกลยุทธ์โดยประสานงานระหว่างผู้นำ

2.6 จัดระบบการเพิ่มความรู้ ความสามารถในการรับรู้ โดยการทำงานเป็นกลุ่มลงทุนไม่สูง ใช้เวลาที่มีอย่างจำกัด สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจ ขนาด และลักษณะความสลับซับซ้อนของการประกอบการ และมีสื่อกลางรับนวัตกรรมที่ใช้เวลาน้อย

3. กลุ่มบุคคลเป้าหมายหรือองค์กรเป้าหมาย อัตราการยอมรับนวัตกรรมในกลุ่มบุคคลเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไป ปริมาณการยอมรับนวัตกรรมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในกลุ่มบุคคลที่มีความถูกต้อง การทำลายพฤติกรรมเก่าที่ไม่เหมาะสม ต้องการเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ที่ดีกว่า ต้องการและแสวงหาความชำนาญใหม่ ๆ ต้องการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและต้องการได้รับความมั่นคงจากการยอมรับนวัตกรรมนั้น

4. สถานการณ์และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ให้ยอมรับนวัตกรรมจะมีอัตราเร็วและระดับสูงในสังคมที่มีสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมทางด้านสังคม เช่น ความเชื่อ วัฒนธรรมนิยม ขนาดความหนาแน่นของประชากร สถานภาพและลักษณะพื้นฐานทางสังคม สภาพแวดล้อมทางการเมือง สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่เหมาะสมกับสภาพของนวัตกรรม

บุญสม วราเอกศิริ (2529 : 162) ได้รวบรวมปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมได้ ดังนี้

1. แหล่งข่าวสาร เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร วิทยุโทรทัศน์ ชาวสารควรจะไปตามช่องทางที่รับ หากไม่ได้รับข่าวสารเลยก็จะไม่เกิดการยอมรับ

2. ระดับการศึกษา ถ้าหากระดับการศึกษาสูงก็จะมีความสนใจอ่านข่าวสาร ถ้า

ระดับการศึกษาต่ำก็อ่านไม่ออก อธิบายเข้าใจยาก

3. ประเภทของการฝึกอบรมในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่ หากมีความรู้บ้างก็จะมีการยอมรับเร็วและสง

4. อายุ คนหนุ่มสาวมักจะกล้าเสี่ยง เชื่อคำแนะนำได้มากกว่าผู้สูงอายุ ซึ่งมักจะลังเลเชื่อยาก

5. ภูมิหลังความเป็นมาในการประกอบอาชีพว่าเคยประกอบอาชีพนั้นมาหรือไม่ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

6. ขนาดของที่ดินทำกิน หากมีที่ดินทำกินพอสมควรหรือขนาดใหญ่ที่จะขยายได้ก็จะรับได้ดี แต่ถ้าไม่มีที่ดินหรือมีจำกัดจะขยายต่อไปไม่ได้ การยอมรับสิ่งใหม่จะน้อยลง

7. การศึกษาของบุตรหลาน หากบุตรหลานได้รับการศึกษาความ โนมเอียงที่จะยอมรับก็จะมีมากเพราะ ได้รับแรงสนับสนุนจกจากบุตรหลาน

8. การเชื่อมโยงของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม หากไม่มีการเชื่อมโยงหรือไม่บ่อย การยอมรับจะมากน้อยไม่เหมือนกัน

9. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น หากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นมากและทั่วถึงหรือใกล้ การได้รับข่าวสารก็จะมีมากการยอมรับก็จะมีมากตามไปด้วย

10. การจัดกิจกรรมและการมีส่วนร่วม เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดกลุ่ม ซึ่งเป็น การโน้มน้าวให้คนเคย

11. ระบบของสังคมที่อาศัยอยู่เป็นลักษณะสังคมใหม่หรือสังคมเก่า การได้รับการพัฒนา มากน้อยเพียงใด เปิดหรือปิดการรับความรู้ใหม่ ๆ หรือเป็นสังคมล้าหลัง ตรงต่อชนบชรรณนิยม ประเพณี

12. สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย หากมีการสนับสนุนอย่างเต็มที่ การยอมรับเกิดขึ้นเร็ว และในอัตราที่สูง

จากแนวคิดที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้น ในการยอมรับนวัตกรรมที่จะเกิดขึ้นได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยเหล่านี้เข้ามาช่วย โดยการยอมรับ จะช้าหรือเร็วขึ้นต้องขึ้นอยู่กับระยะเวลานั้น โดยผู้ศึกษาได้แบ่งปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ปัจจัยด้านประชากร ด้านจิตวิทยา และด้านลักษณะองค์การ ซึ่งจะมีผลต่อการยอมรับนวัตกรรม "การปฏิรูปการศึกษา"

6. ทฤษฎีและงานวิจัยที่สนับสนุนตัวแปร

6.1 ด้านลักษณะประชากรที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา

6.1.1 ปัจจัยด้านอายุ

อายุกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา อายุของบุคคลสามารถนำมาใช้อธิบายและทำนายปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์เสมอ (Wohlwill. 1970 : 49-50) ทั้งนี้เพราะองค์ประกอบทางด้านอายุนี้เป็นตัวกำหนดหรือเป็นตัวชี้วัดพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล ลอนดิส และ แฮทท์ (เสาวคนธ์ สุตสวัสดิ์. 2526 : 52; อ้างอิงมาจาก Londis and Hatt.1950) จากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมของ เจลลิว บรีกคัต (2524 : 101)พบว่า ผู้มีอายุน้อยกว่าจะมีแนวโน้มที่จะลองสิ่งใหม่ ๆ ด้านพลังงานสูงกว่า ผู้มีอายุต่างวัยกันย่อมมีความต้องการแตกต่างกันไป ปรีชา สุตใจ (2524) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีผลให้ชาวสวนยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ ศึกษาเฉพาะกรณีชาวสวนตำบลไม้เต็ง อำเภอมืองจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการยอมรับของชาวสวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสอดคล้องกับ ดิเรก ถูกษ์ห่วย (2529 : 95-96) พบว่า บุคคลที่มีอายุน้อยจะมีการยอมรับนวัตกรรมมากกว่าบุคคลที่มีอายุมาก วิลาลินี วงศ์ประเสริฐ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการยอมรับการใช้หมวกนิรภัยของผู้ขับขี่จักรยานยนต์ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีสัมพันธ์กับการยอมรับ การใช้หมวกนิรภัยของผู้ขับขี่จักรยานยนต์ คือ อายุมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้หมวกนิรภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ กิตติพล สุวรรณ (2535) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วเหลือง อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรที่มีการยอมรับจะมีช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี แต่ในขณะที่ ทน ชื่นฟูผลิ (2525) ได้ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วเหลือง หลังการทำนาของเกษตรกร บ้านแม่โจ ตำบลบ้านเป้า และบ้านมวกหม้อ ตำบลชีเหล็ก อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า อายุของเกษตรกรไม่มีนัยสำคัญต่อการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วเหลืองหลังการทำนา ถึงแม้เกษตรกรที่มีอายุต่างกันก็ไม่ทำให้ระดับการยอมรับเทคโนโลยีหลังการทำนาแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ จริยา นาสกุล (2535 : 162) เรื่องทัศนคติและการยอมรับของประชาชนต่อการใช้เกณฑ์วินิจฉัยสมองตายของแพทย์สภาในการตัดสินใจ พบว่า

อายุที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการยอมรับจากแนวคิดและงานวิจัยที่สนับสนุนขึ้นต้นทำให้ผู้ศึกษา
ตั้งสมมติฐานว่า อายุเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างในโรงเรียน
เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา ในเขตการศึกษา 10

6.1.2 ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน คือ ระยะเวลาที่ครูเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ราชการ
หรือเข้ามาทำการสอนตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน ซึ่งครูแต่ละคนจะมีระยะเวลาที่เข้ามา
ทำการสอนไม่เท่ากัน การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาย่อมแตกต่างกัน จากการศึกษาวิจัย
เกี่ยวกับประสบการณ์ของ วิลลาสนี้ วงศ์ประเสริฐ (2529 : 57) ได้ศึกษาเรื่องการยอมรับ
การใช้หมวดนิรภัยของผู้ขับขี่ยานยนต์ ในกรณีกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ขับขี่ยานยนต์ที่มี
ประสบการณ์อุบัติเหตุบนถนนแตกต่างกัน มีการยอมรับการใช้หมวดนิรภัยแตกต่างกัน วิทัศน์
เตชะบุญ (2534) ได้ศึกษาพบว่า ประสบการณ์ในการปลูกกาแฟมีผลต่อการยอมรับในการ
ตัดสินใจปลูกกาแฟ สอดคล้องกับ อุมมาตี ธนผลผดุงกุล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง
"การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยของผู้อยู่อาศัยในอาคารชุด
พบว่า ผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดที่มีปัญหาเนื่องจากขยะมูลฝอย จะมีการยอมรับการแยกประเภท
ขยะมูลฝอยมากกว่าผู้ที่ไม่มีปัญหา และ ศุภชัย มั่งกั้ง (2534) ได้พูดถึงปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคล
ปฏิเสธการยอมรับนวัตกรรม ได้แก่ ประสบการณ์ โดยขัดแย้งกับ ตาบทิพย์ จิตพิงษ์พานิช (2539 :
114) ที่พบว่า ประสบการณ์การทำงานมีผลต่อการยอมรับการบริหารคุณภาพโดยรวม โดยไม่
แตกต่างกัน

จากงานวิจัยข้างต้น ผู้ศึกษาจึงใช้ประสบการณ์ในการทำงานเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่จะนำ
มาศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างในโรงเรียนเข้า โครงการ
ปฏิรูปการศึกษา ในเขตการศึกษา 10

6.1.3 ปัจจัยด้านระดับการศึกษา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้
เนื่องจากการศึกษาเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ค่านิยม แนวคิด แนวความเชื่อ
ของบุคคลผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงย่อมจะมีความรู้ความเข้าใจถึงปัญหา และร่วมมือที่จะพัฒนา
ให้เจริญก้าวหน้าจากงานวิจัยของ ภารดี ศิริบุรี (2525 : 88-89) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ
องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้นวัตกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครู ผลปรากฏว่า

อาจารย์ที่มีวุฒิสองกว่า เป็นบุคคลที่มีการรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงความจริงก้าวหน้าทางการศึกษา มากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิต่ำกว่า โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการสอนต่าง ๆ แม้ อาจารย์ที่มีวุฒิสอง ๆ เหล่านั้น ไม่ได้ศึกษามาโดยตรง แต่ก็รู้จักวิธีการเสาะแสวงหาและค้นคว้า วิทยาการใหม่ ๆ ได้ดี และกว้างขวางกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิต่ำกว่า และเอกพงษ์ วรกุล (2532) ได้ศึกษาปัจจัยการยอมรับการปลูกไม้ดอกเพื่อเป็นรายได้เสริมของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยทางด้านระดับการศึกษาของเกษตรกร มีผลต่อการยอมรับสอดคล้องกับ ถัดกรรณ์ ญาณสังวรชัย (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของเกษตรกรในการใช้สมุนไพรทดแทนสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศึกษากรณี อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ระดับการศึกษา สอดคล้องกับ ชุตินา อึ้งภากรณ์ (2539 : 112) ได้ศึกษาเรื่อง การยอมรับการใช้สินค้าที่ผลิตจากวัสดุที่ใช้แล้ว ประเภทกระดาษของแม่บ้านกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการยอมรับการใช้สินค้าที่ผลิตจากวัสดุที่ใช้แล้วประเภทกระดาษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในทางกลับกัน จากผลการศึกษาของ สุวรรณีย์ สิมะกรพันธ์ (2527) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การยอมรับเทคโนโลยีทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงหรือต่ำไม่มีความแตกต่างกัน การยอมรับเทคโนโลยีทางการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับ ทนุ ชื่นฟูวุฒิ (2525) ได้ศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาไม่มีนัยสำคัญกับการยอมรับการปลูกถั่วเหลืองหลังการทำนา คือ เกษตรกร มีระดับการศึกษาแตกต่างกันก็ไม่ทำให้การยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วเหลืองหลังทำนาแตกต่างกัน จากแนวความคิดและงานวิจัยข้างต้นระดับการศึกษามีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมของบุคคล ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเห็นว่าระดับการศึกษาเป็นตัวหนึ่งที่จะนำมาศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างในโรงเรียนเข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา ในเขตการศึกษา 10

6.1.4 ปัจจัยด้านรายได้

รายได้เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิดในการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา เพราะว่า ผู้มีอาชีพเดียวกัน แต่มีรายได้ต่างกันย่อมทำให้มีความคิดเห็นที่ต่างกัน นอกจากนี้ รายได้รวมของครอบครัวอาจแสดงถึงตำแหน่งหน้าที่การงานสูง จากการศึกษาของ พิศมัย กระแสนันท์ (2518 : 70) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการปลูกพืชหมุนเวียนของเกษตรกรของจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า รายได้และฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการปลูกพืชหมุนเวียน และจากการศึกษาของ กานดา ธรรมปิตา (2526 : 88) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการอยู่อาศัยในเคหะสังเคราะห์แบบแฟลต พบว่า รายได้มีผลต่อความพึงพอใจคือ ผู้มีรายได้สูงมีความพึงพอใจเกี่ยวกับความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิตประจำวันมากกว่าผู้มีรายได้ต่ำสอดคล้องกับ ชัยณรงค์ ภาพิน (2533) กล่าวว่า ราคาผลผลิตจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะจูงใจให้เกษตรกรตัดสินใจว่าควรปลูกพืชชนิดใดเพื่อเพิ่มรายได้ให้สูงขึ้น ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของ ตาบทินย์ จิตพิงษ์พาณิชย์ (2539 : 115) ที่พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันย่อมมีผลต่อการบริหารคุณภาพโดยรวมไม่แตกต่างกัน จากเหตุผลและงานวิจัยเบื้องต้นผู้ศึกษาจึงได้เห็นว่า รายได้เป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่มีผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างในโรงเรียน ในโครงการปฏิรูปการศึกษา ในเขตการศึกษา 10

6.1.5 ปัจจัยด้านตำแหน่งในหน่วยงาน

บลุม (สัณติรา สุภาพ. 2537; อ้างอิงมาจาก Broom. 1971) การจัดตำแหน่งในหน่วยงานเป็นการจัดลำดับขั้นทางสังคม และทำให้เกิดเกียรติยศ ชื่อเสียง แต่ในสังคมที่จะเลิกล้มแล้วจะจัดตามสถานภาพทางการศึกษา และความสามารถของบุคคลเป็นหลัก จากการศึกษาของ สิริธรรมา ชัยสุภากร (2512) ศึกษาถึงลักษณะการยอมรับของใหม่ในหมู่บ้าน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในส่วนที่เกี่ยวกับการรับข่าวสารของใหม่ของชาวนา พบว่าชาวนาได้รับทราบเรื่องราวเกี่ยวกับของใหม่จากกานัน ซึ่งเป็นผู้นำของท้องถิ่นมากที่สุด และ Madigan อ้างโดย ไพศาล เพชรพลาย (2519) ให้ความเห็นว่า ปัจจัยการยอมรับการเปลี่ยนแปลงการทำการเกษตรแผนใหม่ คือ แนวคิดของการเป็นผู้นำ ซึ่ง พรนิมิต ปิยะพันธ์ (2533) ก็ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้นำต่อการได้รับความรู้ทางการเกษตรจากสื่อมวลชน อำเภอสนทราญ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรผู้นำส่วนใหญ่ชอบชมรายการทางโทรทัศน์ทางการเกษตร ฟังวิทยุกระจายเสียง มก. เชียงใหม่ เพราะให้ความรู้ได้ตรงฤดูกาลปลูกพืช จะเห็นว่าตำแหน่งผู้นำทางสังคมมีผลต่อการยอมรับนวัตกรรม ในทำนองเดียวกับ ไพบูลย์ สุทธิสุภา และคนอื่น ๆ (2527) การมีตำแหน่งผู้นำเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจการปลูกกาแฟพันธุ์สูง แต่ในขณะที่ วิรัตน์ เตชะบุญ (2534) พบว่า ตำแหน่งทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับการส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้าของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง จากงานวิจัยเบื้องต้นผู้ศึกษาเห็นว่า ตำแหน่งงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการยอมรับ

การปฏิรูปการศึกษาของครูช่างในโรงเรียนเข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา ในเขตการศึกษา 10

6.2 ด้านจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา

6.2.1 ปัจจัยความรู้

ความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา เคท และไวท์ (สาลี ทองทิว. 2527 : 35-36;อ้างอิงมาจาก Keith and White. 1968) การที่บุคคลได้รับความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมนั้น แล้วยังต้องรู้ถึงวิธีการใช้นวัตกรรมนั้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้สามารถนำเอาไปใช้ได้ดีที่สุด จากการศึกษาของ ชอน ชอนเซ็นซัม (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความรู้และความตระหนักของอาสาสมัครชุมชนที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในชนบท พบว่า ความรู้เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในชนบทสอดคล้องกับ ศิริพร หิตะศิริ (2532 : 91) ที่พบว่า ความรู้ที่แตกต่างกันไม่ก่อให้เกิดการยอมรับกลุ่มสร้างเสริมคุณภาพที่แตกต่างกันในระดับความคิด แต่ในระดับปฏิบัติกลับพบว่าแตกต่างกัน และฤดีกรรณ์ ญาณสังวรชัย (2536 : 110) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของเกษตรกรในการใช้สมุนไพรทดแทนสารเคมีป้องกันแมลง : ศึกษากรณีอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี" พบว่า ความรู้ถึงโทษของสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการยอมรับ กล่าวคือ เกษตรกรที่มีความรู้ถึงโทษของสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงสูง มีการยอมรับการใช้สมุนไพรทดแทนสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงมากกว่าเกษตรกรที่มีความรู้ถึงโทษของสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงต่ำ ซึ่ง อุมมาดี วัฒนผลดวงกุล (2538 : 140) ได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามทฤษฎี จิตพิพจน์งานิช (2539 : 117) ที่พบว่า ผู้มีความรู้ในระดับสูงยอมรับการยอมรับการบริหารคุณภาพโดยรวมมากกว่าผู้มีความรู้ในระดับต่ำ ผู้ศึกษาเห็นว่า ความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างในโรงเรียนเข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา ในเขตการศึกษา 10

6.2.2 ปัจจัยด้านเจตคติ

เจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษา ชอว์ และไวท์ (Shaw and Weigth. 1967 : 69) ได้ให้คำนิยามถึงเจตคติว่าเจตคติเป็นผลมาจากการเรียนรู้มากกว่าโครงสร้างภายในหรืออวัจนภาวะของบุคคลเจตคติ เกิดจากการที่บุคคลประเมินสิ่งเร้าและเปลี่ยนมาเป็นความรู้สึกภายในจึงก่อให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม ซึ่งแปลค่าได้ทั้งในด้านคุณภาพ

และความเข้ม โดยเริ่มจากเจตคติทางบวกเป็นกลาง และเจตคติทางลบ เจตคติเมื่อคิดแล้ว จะมีลักษณะที่มั่นคงเปลี่ยนแปลงได้ยาก สภาพแวดล้อมและสภาพสังคมมีผลต่อการพัฒนาเจตคติของแต่ละบุคคล (สุชาติ สิริสุขไพบูลย์. 2528 : 24) จากการศึกษาเกี่ยวกับเจตคติที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมจากการวิจัยของ นาค พันธุมนาวิน และคนอื่น ๆ (Bhathumnavin and others. 1975) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อการปลูกข้าวเหลืองของเกษตรกรอำเภอ กำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ปรากฏว่า เจตคติต่อการปลูกข้าวเหลืองมีความสัมพันธ์อย่างสูง กับพฤติกรรมการปลูกข้าวเหลืองของเกษตรกร กล่าวคือ เกษตรกรที่มีเจตคติที่ดีต่อการปลูกข้าวเหลืองจะเข้าร่วมโครงการปลูกข้าวเหลืองที่ทางราชการส่งเสริมให้มากขึ้น และเกษตรกรเหล่านี้เป็นผู้ทำการปลูกข้าวเหลืองอย่างจริงจัง และนิพนธ์ สัมมา (2523) ได้ทำการวิจัย พฤติกรรมการปลูกมันฝรั่งพันธุ์ใหม่ของเกษตรกรในตำบลช่อแล จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 162 คน ปรากฏว่า เจตคติต่อมันฝรั่งพันธุ์ใหม่มีความสัมพันธ์อย่างสูงกับพฤติกรรมการนำมันฝรั่งพันธุ์ใหม่มาปลูก กล่าวคือ เกษตรกรที่มีความรู้เกี่ยวกับมันฝรั่ง จากการศึกษาของ ตามทิพย์ จิตพิงษ์พานิช (2539 : 117) ที่พบว่า ผู้มีเจตคติต่อการบริหารคุณภาพโดยรวมในระดับสูง ยอมรับการบริหารคุณภาพโดยรวมมากกว่าผู้มีเจตคติต่อการบริหารคุณภาพโดยรวมใน ในระดับต่ำ แต่ขัดแย้งกับ จรรยา สุวรรณทัต และคนอื่น ๆ (2525) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเจตคติต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของข้าราชการไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็น ข้าราชการทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด รวม 973 คน พบว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรมในเชิงลบ จากที่กล่าวมาแล้วผู้ศึกษาเห็นว่า เจตคติเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างในโรงเรียนเข้า โครงการปฏิรูปการศึกษา ในเขตการศึกษา 10

6.2.3 ปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสาร

การเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาและนำความรู้ไปใช้ เป็นปัจจัยที่สำคัญเพราะข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความเชื่อ เจตคติ และความเข้าใจซึ่งกันและกันโดยทั่วไป ในการตัดสินใจสิ่งที่ใช้ประกอบการตัดสินใจก็คือ ข่าวสารจากการศึกษาของ วิลาลินี วงศ์ประเสริฐ (2529 : 61) ได้ศึกษาเรื่อง "การยอมรับการใช้หมวกนิรภัยของผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ที่เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวกนิรภัย มีแนวโน้มในการยอมรับการใช้หมวกนิรภัยสูงกว่าผู้ขับขีรถ

จักรยานยนต์ ที่ไม่เคยได้รับข่าวสารที่เกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้หมวกนิรภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสอดคล้องกับ วีระ เกษะรักษ์ (2535 : 98) ได้ศึกษาเรื่อง "การยอมรับการใช้เข็มขัดนิรภัยของผู้ขับขีรถยนต์ในกรุงเทพมหานคร" พบว่า ผู้ขับขีรถยนต์ที่เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้เข็มขัดนิรภัย เป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มในการยอมรับการใช้เข็มขัดนิรภัยมากกว่าผู้ขับขีรถยนต์ที่ไม่เคยได้รับข่าวสาร วุฒิกร บัวผัน (2535 : 63) ได้ศึกษาเรื่อง "การยอมรับการใช้เครื่องป้องกันอันตรายจากเสียงของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ" พบว่า คนงานที่เคยรับข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องป้องกันอันตรายจากเสียงจะมีการยอมรับการใช้เครื่องป้องกันอันตรายจากเสียงมากกว่าคนงานที่ไม่เคยได้รับข่าวสาร กลับแก้ว ปิตาสวัสดิ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง "การยอมรับการใช้พวงหรีดผ้าของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร" พบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับพวงหรีดผ้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการยอมรับการใช้พวงหรีดผ้าของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จากงานวิจัยข้างต้นทำให้ผู้ศึกษาตั้งสมมุติฐานว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติการศึกษาของครูช่างเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการยอมรับการปฏิบัติการศึกษาของครูช่างในโรงเรียน เข้าโครงการปฏิบัติการศึกษา ในเขตการศึกษา 10

6.3 ด้านลักษณะองค์การ

6.3.1 ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การ

นิพนธ์ ศศิธร (2520 : 12) ได้ให้ความหมายลักษณะองค์การไว้ดังนี้ คือ คณะบุคคลที่มารวมกันแล้วแบ่งหน้าที่กันตามความเหมาะสม และสร้างสัมพันธ์ระหว่างงานหน้าที่ให้เกิดความสำเร็จตามแนวคิดที่กำหนดไว้ ส่วน สมยศ นาวิการ (2522 : 187) ให้ความหมายขององค์การไว้ 2 ประเด็น ประเด็นแรก หมายถึง สถาบันใดสถาบันหนึ่ง หรือกลุ่มที่ทำตามหน้าที่ เช่น ธุรกิจเอกชน โรงพยาบาล วัด หน่วยงานของรัฐ ประเด็นที่สอง เป็นกระบวนการจัดองค์การและแนวทางของงานที่ถูกจัดระเบียบร้อย และจัดสรรระหว่างสมาชิกขององค์การ เพื่อให้เป้าหมายขององค์การประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนพจนานุกรมไทย (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 871) ให้ความหมายขององค์การคือ ศูนย์กลางของกิจการที่รวมประกอบขึ้นเป็นหน่วย จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า องค์การหมายถึง หน่วยสังคมลักษณะต่าง ๆ ที่มีการสร้างตำแหน่งและสายสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและงานไว้เพื่อดำเนินประสานงานกันอย่างมีระบบระเบียบ เพื่อให้เป้าหมายของสังคมนั้น ๆ

บรรลุซึ่งความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในปัจจุบันทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในเรื่อง แบ่งออกเป็น 3 แนวคิดด้วยกัน ดังนี้

1. ทฤษฎีแนวคิดแบบดั้งเดิม (Classical Design Theory) นักทฤษฎีมีเฟเดरिकเทเลอร์ อองรีฟาโยล และแม็กเอเบอ์ แนวคิดนี้คือ การบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์ เน้นความสำคัญและประสิทธิภาพในการผลิตขององค์การ การจัดองค์การแยกตามสายงาน ตามอำนาจหน้าที่ที่มอบให้แก่บุคลากรทุก ๆ คนในหน่วยงาน ทำงานด้วยหลักการระเบียบ กฎเกณฑ์เน้นหนักในเรื่องอำนาจหน้าที่เป็นหัวใจสำคัญ เช่น อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ตามประเพณีนิยม และอำนาจหน้าที่ที่เกิดจากบารมีของตัวเอง

2. ทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation Theory) นักทฤษฎีมีเอลตัน เมโย แมรีฟอลเลต แนวคิดนี้เน้นบทบาทของบุคลากร ดำเนินถึงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในหน่วยงาน

ชุมพล ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2527 : 25-26; อ้างอิงมาจาก Etzion : n.d.) ได้สรุปแนวคิดทฤษฎีไว้ว่า

1) คนมิใช่เศรษฐกิจที่ปฏิบัติเช่นเดียวกับปัจจัยทางกายอื่น ๆ แต่คนมีชีวิตจิตใจ ชั่วขณะ นับว่าเป็นเรื่องสำคัญในการทำงาน

2) ปริมาณการทำงานของคนที่ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสังคมด้วย

3) รางวัลทางจิตใจมีผลต่อการกระตุ้นการทำงานมากกว่ารางวัลทาง

ทรัพย์สิน

4) การแบ่งแยกงานตามลักษณะงานมิใช่จะทำให้งานมีประสิทธิภาพ

เสมอไป

5) คนงานจะไม่มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการจัดการหรือรางวัลใด ๆ เป็นส่วนบุคคล แต่จะตอบสนองในลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

3. ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ (Modern Organizational Theory) เป็นแนวคิดที่เน้นเรื่องทฤษฎีระบบ (System Analysis of Organization) โดยคำนึงถึงปัจจัย 5 ประการ คือ ปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) ปัจจัยนำออก (out put) ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) และสิ่งแวดล้อม (environment)

โรเจอร์ (Rogers. 1983 : 348-349) กล่าวว่า การที่จะดูว่า

แต่ละองค์การมีลักษณะเช่นใด ควรมองรายละเอียดใน 5 ประการ คือ 1) มีเป้าหมายที่กำหนดไว้ล่วงหน้า 2) กำหนดบทบาทและหน้าที่ของคนในองค์การไว้ชัดเจน 3) มีโครงสร้างอำนาจหน้าที่ไว้ชัดเจน 4) มีกฎระเบียบกำหนดไว้ชัดเจน 5) รูปแบบความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการระหว่างสมาชิกในองค์การมองเห็นได้ชัดเจน ตรงกับแนวคิดของเอ็ดสัน (สุมเมธ เดียววิศเรศ. 2525 : 33; อ้างอิงมาจาก Etzion. 1964 : 3) ได้กล่าวถึงลักษณะขององค์การมี 3 ประเภท 1) มีการแบ่งงาน แบ่งอำนาจ และแบ่งความรับผิดชอบ ในการสื่อความหมายระหว่างบุคคลในองค์กร 2) มีศูนย์รวมอำนาจแห่งเดียว คือ หลายแห่งที่คอยประสานงานหรือควบคุมงานให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ 3) มีการเปลี่ยนโยกย้ายบุคคลในองค์การเพื่อความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน

กิติมา ปรีดีติลล (2524 : 20-22) กล่าวว่า องค์การจะต้องมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ 1) ความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ (purpose) 2) คน (people) 3) กระบวนการปฏิบัติงาน (process) 4) สถานที่และทรัพยากร (place & other resources)

จากแนวความคิดข้างต้นแสดงให้เห็นว่า องค์การที่น่าจะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ดิเรก ฤกษ์หย่า (2528 : 50) ที่กล่าวว่า อิทธิพลของมนุษย์และองค์การมีต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของสังคมมากกว่าที่สังคมจะเปลี่ยนแปลงมนุษย์หรือองค์การ และการตัดสินใจของผู้นำหรือผู้มีอิทธิพลในองค์การจะมีส่วนในการเสาะแสวงหาทรัพยากรมาใช้ในองค์การและเป้าหมายของการยอมรับนวัตกรรมจะแตกต่างกันออกไปตามขนาดขององค์การในอุตสาหกรรมเดียวกัน หรือองค์การที่มีลักษณะอาชีพแบบเดียวกัน ศิริพร หิตะศิริ (2533 : 53-54) ได้สรุปลักษณะองค์การที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานและการยอมรับนวัตกรรมว่ามีคุณลักษณะ 10 ประการ คือ

1. มีการกำหนดเป้าหมายของหน่วยงานที่จะนำนวัตกรรมมาใช้อย่างชัดเจน มีการกระจายเป้าหมายในรูปหน่วยงานทุกระดับ และมีการกระทำที่แสดงให้เห็นจริงจัง
2. รูปแบบการบริหารงานและปฏิบัติงานจะต้องมีการสื่อความหมายในเรื่องคุณค่าของนวัตกรรมอย่างชัดเจน ด้วยคำพูดหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ มีแนวทางการส่งเสริมนวัตกรรมอย่างจริงจัง ให้การสนับสนุนด้วยทรัพยากรต่าง ๆ จัดหารางวัลและการลงโทษ
3. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ จะต้องคัดเลือกสรรหาผู้รับผิดชอบงาน

อย่างดี ฝึกอบรมและพัฒนา

4. โครงสร้างขององค์การเป็นโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อน มีคณะทำงานเป็นที่ปรึกษา

5. มีระบบการควบคุมและการบริหารที่ไม่ยุ่งยากยืดหยุ่น

6. มีการวางแผนอย่างมีระบบ

7. การสื่อสารไม่ควรลักษณะเป็นทางการ มีการไหลของข่าวสาร

อย่างมีอิสระและเปิดกว้างต่อการวิพากษ์วิจารณ์

8. มีการกำหนดยุทธวิธีที่ชัดเจน

9. สถานที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพของหน่วยงานควรอยู่ใกล้แหล่ง

วิชาการ

10. มีความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ๆ

จากแนวคิดต่าง ๆ ข้างต้น สามารถแบ่งคุณลักษณะออกเป็น 2 ส่วน

คือ ส่วนที่เป็นคุณลักษณะคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง เช่น โครงสร้างทางกายภาพ ได้แก่ บริเวณที่ตั้งและคุณลักษณะที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เช่น นโยบายองค์การ ระบบงาน บทบาทของบุคลากรการบริหาร การส่งเสริม

จากแนวคิดทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ผู้ศึกษามีแนวคิดว่า ปัจจัยด้านลักษณะองค์การ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการยอมรับ การปฏิรูปการศึกษาของครูช่างในโรงเรียนเข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา ในเขตการศึกษา 10

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การปฏิรูปการศึกษาเป็นนโยบายหรือแนวทางในการดำเนินการด้านพัฒนา คุณภาพทางการศึกษาเป็นนโยบายใหม่ ยังไม่มีผู้ใดได้ทำการวิจัยเนื่องมาจากเพิ่งกำหนดให้เริ่มนโยบายในปี 2539 ที่ผ่านมา ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการยอมรับในกลุ่มที่เป็นนวัตกรรมเพื่อใช้ในการสนับสนุนงานที่จะศึกษาในครั้งนี้

งานวิจัยในประเทศ

ธนพล โล่ห์สุวรรณ (2525 : 43-44) ได้ศึกษาประสิทธิผลของเสียงตามสายที่มีต่อความรู้ ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในเทศบาล ผลปรากฏว่า

1. กลุ่มผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีระดับการเปิดรับข่าวสารเสียงตามสายแตกต่างกัน

2. ผู้มีช่วงอายุต่างกัน มีระดับการเปิดรับข่าวสารเสียงตามสายแตกต่างกัน โดยมีแนวโน้มอย่างชัดเจนว่า ผู้มีอายุน้อยมีระดับการเปิดรับข่าวสารต่ำ และผู้มีอายุสูงมีระดับการเปิดรับข่าวสารสูง

บันทิตย์ ชีมวาสนา (2526 : 115) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความคิดเป็น และการปฏิบัติการป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของลูกจ้างหญิงในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ พบว่า ลูกจ้างหญิงที่มีอายุต่างกันมีความรู้ในการป้องกันอันตรายส่วนบุคคลต่างกัน โดยผู้ที่มีอายุมากกว่ามีความรู้มากกว่าเป็นส่วนใหญ่

อดิสร เหลืองไทยงาม (2529 : 46) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความตระหนักของพนักงานขับรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชน กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อมลพิษทางเสียง พบว่า พนักงานขับรถส่วนใหญ่มีความสนใจอันตรายของเสียง วิธีป้องกันและวิธีใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเสียง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ และการสื่อสาร ที่มีผลต่อการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของ นิฤมล เน้นทังฉา (2532) พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจ อันได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการยอมรับนวัตกรรม

วีระ เกษะรักษ์ (2535 : 115-116) ได้ศึกษาเรื่อง "การยอมรับการใช้เข็มขัดนิรภัยของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร ปรากฏว่า ผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานคร มีการยอมรับการใช้เข็มขัดนิรภัยในการขับขี่รถยนต์ ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้เข็มขัด พบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา ปวส. และสูงกว่า กลุ่มที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กลุ่มที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้เข็มขัดนิรภัยบ่อยครั้ง และกลุ่มที่เห็นด้วยกับการใช้เข็มขัดนิรภัยสูงเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มที่จะยอมรับการใช้เข็มขัดนิรภัยมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ นอกจากนี้ยังพบว่า อายุ รายได้ ประสบการณ์เกี่ยวกับอุบัติเหตุบนถนนมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการยอมรับการใช้เข็มขัดนิรภัย

วุฒิกร บัวผัน (2535 : 61-63) ได้ศึกษาเรื่อง "การยอมรับการใช้เครื่องป้องกันอันตรายจากเสียงของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ" พบว่า คนงานที่มีการศึกษาสูงกว่า คนงานที่มีรายได้น้อยกว่า 3,000 บาทต่อเดือน และคนงานที่เคยรับข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องป้องกันอันตรายจากเสียงจะมีการยอมรับการใช้เครื่องป้องกันอันตรายจากเสียงมากกว่า

สฤติดา วงศ์สว่าง (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการใช้น้ำมันไร้สารตะกั่ว พบว่า บุคคลที่มีความแตกต่างกันด้านอายุ ระดับการศึกษา พฤติกรรมการรับข่าวสารจากสื่อที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับน้ำมันไร้สารตะกั่วและทัศนคติ มีผลต่อการยอมรับการใช้น้ำมันไร้สารตะกั่วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฤดีกรรณ์ ญาณสังวรชัย (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีต่อการยอมรับของเกษตรกรในการใช้สมุนไพรทดแทนสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง : ศึกษากรณีอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี" พบว่า ระดับการยอมรับการใช้สมุนไพรทดแทนสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง เกษตรกรส่วนใหญ่มีการยอมรับในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ ความรู้ถึงโทษของสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง ระดับการศึกษา ความคิดเห็นในการใช้สมุนไพรทดแทนสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงและอายุ ตามลำดับ

อุมาดี ธนผลผดุงกุล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยของผู้อยู่อาศัยในอาคารชุด" พบว่า ผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดที่มีอายุมากขึ้นจะมีการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยมากกว่าผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดที่มีอายุน้อยกว่า ผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวจะมีการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยดีกว่าอาชีพอื่น ๆ ผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีการยอมรับมากกว่า ผู้มีรายได้ต่อเดือนมากกว่าจะมีการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย ผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดที่มีระยะเวลาของการอยู่อาศัยนานกว่า จะมีการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยดีกว่า ผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดที่มีจำนวนสมาชิกที่อยู่อาศัยในปัจจุบันมากกว่าจะมีการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยดีกว่า ผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดที่พบปัญหาเนื่องจากขยะมูลฝอยจะมีการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยมากกว่าผู้ที่ไม่พบปัญหา ผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดที่มีความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอย และการแยกประเภทขยะมูลฝอยมากกว่า จะมีการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยดีกว่า

ตาบทินย์ จิตินงษ์พานิช (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการบริหารคุณภาพโดยรวมของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า อายุราชการเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับการบริหารคุณภาพโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และเจตคติอยู่ในระดับสูง มีความสัมพันธ์กับการยอมรับ การบริหารคุณภาพโดยรวมสูงกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ และเจตคติอยู่ในระดับต่ำ และหากเจ้าหน้าที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพหรือเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพโดยรวมจะมีการยอมรับการบริหารคุณภาพโดยรวมมากกว่าผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม หรือไม่เคยได้รับข่าวสาร นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนำการบริหารคุณภาพโดยรวมมาใช้ในโรงพยาบาลที่สำคัญ คือ ขาดความต่อเนื่องของการดำเนินงาน การอบรมไม่ทั่วถึง และขาดปัจจัยสนับสนุน

ชุติมา อิงภากรณ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง "การยอมรับการใช้สินค้าที่ผลิตจากวัสดุที่ใช้แล้วประเภทกระดาษของแม่บ้านในเขตกรุงเทพมหานคร" พบว่า แม่บ้านในเขตกรุงเทพมหานครมีการยอมรับการใช้สินค้าที่ผลิตจากวัสดุที่ใช้แล้วประเภทกระดาษในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ความดันแปร พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้าที่ผลิตจากวัสดุที่ใช้แล้ว ประเภทกระดาษ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่ผลิตจากวัสดุที่ใช้แล้ว เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้สินค้าที่ผลิตจากวัสดุที่ใช้แล้ว ประเภทกระดาษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 การศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่พักอาศัยในกรุงเทพมหานคร ความรู้เกี่ยวกับสินค้าที่ผลิตจากวัสดุที่ใช้แล้วประเภทกระดาษ และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าที่ผลิตจากวัสดุที่ใช้แล้วประเภทกระดาษ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้สินค้าที่ผลิตจากวัสดุที่ใช้แล้วประเภทกระดาษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

งานวิจัยในต่างประเทศ

โคเวอร์ (Cover. 1960 : 13) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมของเกษตรกรในประเทศฟิลิปปินส์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมเกษตรกรที่สำคัญที่สุด ได้แก่ อายุ ระดับการครองชีพ ประสบการณ์จากอาชีพ การศึกษา

แมคโดล (Mc.Dole. 1963 : 23) ได้ศึกษาสภาพสังคม และนวัตกรรมในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรม คือ การใช้ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง ฯลฯ

พบว่า การบอกเล่าจากเพื่อนบ้านที่เคยทดลองใช้แล้ว การพิมพ์เอกสารเผยแพร่จะช่วยให้
เกษตรกรยอมรับนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น

วรวิทย์ (Woravit. 1971 : 55) ได้ศึกษาการยอมรับวิทยาการแผนใหม่ของ
ชาวสวนยางกลุ่มหนึ่งในประเทศมาเลเซีย พบว่า เกษตรกรที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ
จะเป็นพวกที่มีอายุ มีการศึกษา มีรายได้สูง

นูนซ์ (Nunez. 1978 : 4460-A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อ
การรับรู้นวัตกรรมการศึกษาของครู พบว่า ตัวแปร เพศ เชื้อชาติ ระดับ และวิชาที่สอน
ความคุ้นเคยโครงการ และความมีประสบการณ์ ไม่มีนัยสำคัญที่จะจัดการรับรู้นวัตกรรม
การศึกษาของครูได้ แม้ว่าเพศจะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อการรับรู้ก็ตาม แต่เมื่อรวม
ตัวแปรทั้งหมดแล้วก็ไม่ถือว่าตัวแปรดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการรับรู้ นวัตกรรมการศึกษาของครู

โพลเวลล์ (Powell. 1982 : 5245-A) ได้ศึกษาวิเคราะห์ประเมินการปฏิบัติ
การของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรม จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา จำนวน
40 คน พบว่า นักศึกษาที่มีอายุน้อย มีความเคลื่อนไหวในการใช้นวัตกรรมใหม่ประสิทธิภาพ
ของความสำเร็จสูงมากกว่านักศึกษากลุ่มที่มีอายุมาก

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการยอมรับที่ผ่านมา มีตัวแปร
ที่เป็นปัจจัยหลายอย่างส่งผลต่อการยอมรับของบุคคลที่ทำการศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ทำ
การศึกษาได้รวบรวมตัวแปรที่จะทำการศึกษา ว่าตัวแปรใดที่มีผลต่อการยอมรับการปฏิบัติการ
ศึกษาของครูข้างในโรงเรียนเข้าร่วมโครงการปฏิบัติการศึกษา ในเขตการศึกษา 10 โดยยึด
ตามแนวคิด ทฤษฎีของงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษได้เลือกตัวแปรดังนี้ คือ ตัวแปรที่เป็นลักษณะ
ประชากร ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และ
ตัวแปรทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ ความรู้ เจตคติ การเปิดรับข่าวสาร ตัวแปรด้านลักษณะ
องค์การมีผลต่อการยอมรับการปฏิบัติการศึกษาของครูข้างและครูผู้สอนวิชาอื่นในโรงเรียนเข้า
ร่วมโครงการปฏิบัติการศึกษา ในเขตการศึกษา 10

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลในการทดสอบสมมติฐาน
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูช่างอุตสาหกรรมและครูสอนวิชาอื่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการปฏิรูปการศึกษา ปี 2539 จำนวน 139 โรงเรียน จำนวน 5,895 คน ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่น แยกตามโรงเรียนที่ได้รับ
คัดเลือกให้เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษาในแต่ละจังหวัด ปี 2539

ลำดับ	สังกัดจังหวัด	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู (คน)
1	กาฬสินธุ์	16	964
2	นครพนม	24	724
3	มหาสารคาม	13	612
4	ยโสธร	13	398
5	ร้อยเอ็ด	30	1,404
6	อุบลราชธานี	30	1,299
7	มุกดาหาร	8	238
8	อำนาจเจริญ	5	256
	รวมทั้งสิ้น	139	5,895

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่นในโรงเรียนมัธยม เขตการศึกษา 10 กรมสามัญศึกษา จำนวน 5,895 คน จาก 139 โรงเรียน โดยการเลือกกลุ่มแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสมากที่สุดในการเป็นตัวแทนของประชากร และให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามต้องการ กำหนดให้ใช้กลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดเกณฑ์ร้อยละ 30 ของโรงเรียนในแต่ละจังหวัด ส่วนประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้เกณฑ์ร้อยละ 15 ปกติดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มร้อยละ 30 ของโรงเรียน และการสุ่มร้อยละ 15 ของครูในโรงเรียนที่คัดเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	สังกัดจังหวัด	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู (คน)
1	กาฬสินธุ์	5	66
2	นครพนม	7	59
3	มหาสารคาม	4	54
4	ยโสธร	4	26
5	ร้อยเอ็ด	9	101
6	อุบลราชธานี	9	88
7	มุกดาหาร	2	15
8	อำนาจเจริญ	2	19
	รวมทั้งสิ้น	42	428

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับ แบ่งเป็นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา รายได้ ตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ในสถานศึกษา จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติกับการปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษา จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามด้านการเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาจากสื่อที่เกี่ยวข้อง
จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะองค์การในการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา
จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม และ
ครูสอนวิชา รวม 60 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1. แบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา จำนวน 15 ข้อ
2. แบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 15
ข้อ
3. แบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
จำนวน 15 ข้อ
4. แบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา จำนวน 15 ข้อ

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังรายละเอียด
ต่อไปนี้

1. การสร้างแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้กรอกแบบสอบถามชนิดตรวจแบบตรวจ
รายการ
2. การสร้างแบบวัดความรู้โดยการศึกษาจากเอกสาร วิธีการ ขั้นตอนการดำเนินการ
ปฏิรูปการศึกษา ในสถานศึกษานำมาสร้างเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแบบของ บุญชม
ศรีสะอาด (2535 : 59-62) โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 วิเคราะห์จุดประสงค์เนื้อหา ขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา
 - 2.2 กำหนดพฤติกรรมย่อย
 - 2.3 กำหนดรูปแบบของข้อคำถาม
 - 2.4 เขียนข้อสอบ
 - 2.5 ตรวจสอบ

2.6 ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

2.7 นำไปทดลองวิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุง

2.8 นำไปใช้

3. การสร้างแบบสอบถามด้านเจตคติ ลักษณะองค์การ การเปิดรับข่าวสารและการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแบบของ บลูชม ศรีสะอาด (2535 : 63-70) โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 วิเคราะห์ลักษณะข้อมูลที่ต้องการ

3.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามและกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม

3.3 เขียนแบบสอบถาม

3.4 ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ

3.5 ทดลองใช้ ปรับปรุง

3.6 นำไปใช้

4. การให้คะแนนและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิธีการให้คะแนน มีดังนี้ คือ

4.1.1 ข้อความเชิงบวก (positive scale) จะตรวจให้คะแนนคำตอบด้านบวกเป็นค่าสูง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตรวจให้ 5 คะแนน

เห็นด้วย ตรวจให้ 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง ตรวจให้ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ตรวจให้ 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตรวจให้ 1 คะแนน

4.1.2 ข้อความเชิงลบ (negative scale) จะตรวจให้คะแนนคำตอบด้านลบเป็นค่าสูง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตรวจให้ 1 คะแนน

เห็นด้วย ตรวจให้ 2 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง ตรวจให้ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ตรวจให้ 4 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตรวจให้ 5 คะแนน

4.2 เกณฑ์การแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายจะใช้เกณฑ์ซึ่งเป็นแบบเดียวกันกับระบบตรวจให้คะแนน ถ้าระบบการให้คะแนนตรงกับที่วางไว้ใช้เกณฑ์แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนี้คือ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 99-100)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า สูงมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า สูง

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า ต่ำ

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า ต่ำมาก

4.2.2 เกณฑ์ที่ใช้แปลความหมายแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติการศึกษา ใช้วิธีแปลงคะแนนในรูปโค้งปกติ โดยการแปลงคะแนนดิบให้เป็นคะแนนมาตรฐาน แบ่งเป็น 4 ระดับ

9-12 คะแนน หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติการศึกษาสูงมาก

6-8 คะแนน หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติการศึกษาสูง

3-5 คะแนน หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติการศึกษาต่ำ

0-2 คะแนน หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติการศึกษาต่ำมาก

4.2.3 เกณฑ์ที่ใช้แปลความหมายแบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติการศึกษา ใช้เกณฑ์ประมาณค่า 5 ระดับ

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง มีเจตคติต่อการปฏิบัติการศึกษาต่ำมาก

ไม่เห็นด้วย หมายถึง มีเจตคติต่อการปฏิบัติการศึกษาต่ำ

ไม่แน่ใจ หมายถึง มีเจตคติต่อการปฏิบัติการศึกษาปานกลาง

เห็นด้วย หมายถึง มีเจตคติต่อการปฏิบัติการศึกษาสูง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง มีเจตคติต่อการปฏิบัติการศึกษาสูงมาก

4.2.4 เกณฑ์ที่ใช้แปลความหมายแบบสอบถามการเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา
ลักษณะองค์การในการปฏิรูปการศึกษาและการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ใช้เกณฑ์ประมาณค่า 5
ระดับ

น้อยที่สุด	หมายถึง	ให้ค่าคะแนนที่ระดับ 1 คะแนน
น้อย	หมายถึง	ให้ค่าคะแนนที่ระดับ 2 คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง	ให้ค่าคะแนนที่ระดับ 3 คะแนน
มาก	หมายถึง	ให้ค่าคะแนนที่ระดับ 4 คะแนน
มากที่สุด	หมายถึง	ให้ค่าคะแนนที่ระดับ 5 คะแนน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยัง
สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูล และขอหนังสือจากสำนักงานสามัญ
ศึกษาจังหวัดเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของข้าราชการครู ข้าราชการ
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10

2. ส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่ม
ประชากรที่เป็นข้าราชการครู ข้าราชการสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 โดย
ดำเนินการดังนี้

2.1 ส่งทางไปรษณีย์

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูลในการทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการ
วิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺)

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้การ

คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ
(multiple regression analysis)

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า (t-test)

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร (กานดา พนลาทวิ. 2530 : 42)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (กานดา พนลาทวิ. 2530 : 47)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบโดยการหาค่าความสอดคล้องกันระหว่าง

ข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ IOC (Index of Item Objective Congruence)

2.2 การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอน และวิธีการ
ดำเนินการปฏิรูปการศึกษา

$$P = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ P แทน ระดับความยาก

$\sum R$ แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบถึงเกณฑ์ โดยวิธีเรียกว่า ดัชนี B

(Brennan Index) มีสูตรดังนี้

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

N_1 แทน จำนวนคนรอบรู้ (สอบผ่านเกณฑ์)

N_2 แทน จำนวนคนไม่รอบรู้ (สอบไม่ผ่านเกณฑ์)

U แทน จำนวนคนรอบรู้ (สอบผ่านเกณฑ์) ตอบถูก

L แทน จำนวนคนไม่รอบรู้ (สอบไม่ผ่านเกณฑ์) ตอบถูก

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ถึงเกณฑ์เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธี

การดำเนินการปฏิรูปการศึกษา วิธีโลเวท (Lovett Method)

$$V_{cc} = 1 - \frac{K \Sigma X_i^2 - \Sigma X_i^2}{(K-1)(\Sigma X_i - C)^2}$$

เมื่อ V_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์
 K แทน จำนวนข้อสอบ
 X_i แทน คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
 C แทน คะแนนจุดตัด

2.5 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (- coefficient) (Cronback. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\Sigma S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 n แทน จำนวนแบบสอบถาม
 S_i^2 แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า (t-test)

$$t = \frac{X_e - X_1}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_e^2}{n_e}}}$$

เมื่อ t แทน การยอมรับการปฏิเสธการศึกษา
 X_1 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 X_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
N_1	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
N_2	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

- X_7 แทน เจตคติ
 X_8 แทน การเปิดรับข่าวสาร
 X_9 แทน ลักษณะองค์การ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ทัศนภาพเครื่องมือ
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

1. ผลการวิเคราะห์ทัศนภาพเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการหาคุณภาพค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นดังนี้

1.1 ค่าความเที่ยง ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบความรู้ แบบสอบถามเจตคติ แบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา 1 ท่าน ได้แก่ อาจารย์มณรัตน์ แสนศักดิ์ และผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิรูปการศึกษา 3 ท่าน อาจารย์วิรัตน์ ชวัญยืน อาจารย์วิภา พงษ์นิจิตร อาจารย์พิมพ์ลรัตน์ สภาณชาติ เพื่อพิจารณาตรวจสอบว่า ครบคลุมในเนื้อหาหรือไม่ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปทดลองใช้กับครูในโรงเรียนที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อนำไปหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

1.2 ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบความรู้มาหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกแบบอิงเกณฑ์ โดยดัชนี B แล้วคัดเลือกข้อสอบดังนี้

1.2.1 ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรู้การปฏิรูปการศึกษาแบบอิงเกณฑ์ มีค่าความยากอยู่ระหว่าง .25 ถึง .41 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .22 ถึง .65 ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรู้การดำเนินการปฏิรูปการศึกษา แบบอิงเกณฑ์

ข้อสอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ค่าความยาก	.41	.28	.33	.28	.30	.25	.36	.35	.28	.28	.26	.30
ค่าอำนาจจำแนก	.28	.60	.22	.43	.30	.51	.65	.44	.43	.43	.55	.47

1.3 ค่าความเชื่อมั่น ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบความรู้ที่คัดเลือกไว้ในข้อ 1.2.1

และแบบสอบถามเจตคติ แบบสอบถามการเปิดรับข่าวสาร แบบสอบถามลักษณะองค์การแบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาที่คัดเลือกมาหาค่าความเชื่อมั่น

1.3.1 แบบทดสอบความรู้อิงเกณฑ์ จำนวน 12 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีโลเวท (Lovett method) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.648

1.3.2 แบบสอบถามเจตคติ จำนวน 15 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.720

1.3.3 แบบสอบถามการเปิดรับข่าวสาร จำนวน 11 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.822

1.3.4 แบบสอบถามลักษณะองค์การ จำนวน 15 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.924

1.3.5 แบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา จำนวน 60 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.970

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

2.1 จำนวนข้อมูล ข้อมูลที่นำมาศึกษาประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้าน ลักษณะประชากร 5 ตัวแปร ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา รายได้ ตำแหน่งในหน่วยงาน ปัจจัยด้านจิตวิทยา มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้ เจตคติ การเปิดรับข่าวสาร และปัจจัยด้านลักษณะองค์การ ตัวแปรทั้ง 3 ปัจจัย ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 9 ตัวแปร เป็นตัวพยากรณ์ โดยมีการยอมรับเป็นตัวแปรตาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนในเขตการศึกษา 10 ได้โรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง 42 โรงเรียน ครูในกลุ่มตัวอย่าง 428 คน และเมื่อเก็บแบบสอบถามกลับมา พบว่า ได้รับแบบสอบถามคืน 367 ฉบับ คิดเป็นได้รับคืน ร้อยละ 85.75 ของแบบสอบถามที่ส่งไป ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับแบบสอบถามกลับคืน

ลำดับที่	สังกัดจังหวัด	จำนวน โรงเรียน	จำนวนแบบ สอบถามที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบ ถามที่ได้รับคืน	ร้อยละแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน
1	กาฬสินธุ์	5	66	60	90.91
2	นครพนม	7	59	49	83.05
3	มหาสารคาม	4	54	54	100.00
4	ยโสธร	4	26	19	73.08
5	ร้อยเอ็ด	9	101	83	82.18
6	อุบลราชธานี	9	88	75	85.23
7	มุกดาหาร	2	15	13	86.67
8	อำนาจเจริญ	2	19	14	85.68
	รวมทั้งสิ้น	42	428	367	85.75

2.2 ลักษณะของข้อมูล ข้อมูลที่เก็บได้ทั้งหมดเมื่อนำมาวิเคราะห์ตามลักษณะ

ตัวแปร 3 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะประชากร ประกอบด้วย อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ตำแหน่งในหน่วยงาน ด้านลักษณะจิตวิทยาประกอบด้วย ความรู้ ขั้นตอนดำเนินการ ขั้นตอนดำเนินการปฏิรูปการศึกษา เจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษา ข้าราชการการปฏิรูปการศึกษา และด้านลักษณะองค์การ ขอนำเสนอที่จะตัวแปรย่อยในแต่ละด้าน ดังนี้

2.2.1 ตัวแปรด้านลักษณะประชากร ประกอบด้วย อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา รายได้ ตำแหน่งในหน่วยงาน ปรากฏดังตาราง 5-9

ตาราง 5 จำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุของครู

อายุ	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม
21-30 ปี	6	20	26	5.22	7.94	7.20
31-40 ปี	59	99	158	51.30	39.28	43.00
41-50 ปี	45	120	165	39.13	47.62	44.90
51 ปีขึ้นไป	5	13	18	4.35	5.16	4.90
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่า ครูช่างในกลุ่มตัวอย่างส่วนมาก ร้อยละ 51.30 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 47.60 มีอายุตั้งแต่ 41-50 ปีขึ้นไป เมื่อรวมกัน พบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 44.90 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี

ตาราง 6 จำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ใน การทำงาน	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม
1-10 ปี	14	39	53	12.11	15.48	14.44
11-20 ปี	85	143	228	73.91	56.75	62.13
21-30 ปี	13	63	76	11.37	25.00	20.11
31-40 ปี	3	7	10	2.61	2.61	2.72
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

จากตาราง 6 แสดงว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่างส่วนมาก ร้อยละ 62.13 มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปี และต่ำสุด ร้อยละ 2.72 มีประสบการณ์ในการทำงาน 31.40 ปี

ตาราง 7 จำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม
ต่ำกว่าอนุปริญญา	3	3	6	2.61	1.19	1.60
อนุปริญญา	13	12	25	11.30	4.76	6.80
ปริญญาตรี	98	227	325	85.22	90.08	88.60
ปริญญาโท	1	10	11	.87	3.97	3.00
ปริญญาเอก	0	0	0	0	0	0
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

จากตาราง 7 แสดงว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 88.60 ได้รับการศึกษาในระดับปริญญาตรี และต่ำสุด ร้อยละ 1.60 ได้รับการศึกษาต่ำกว่าระดับอนุปริญญา

ตาราง 8 จำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ที่เป็นเงินเดือนตาม
ตารางบัญชีเงินเดือน

รายได้ที่เป็นเงินเดือน ตามตารางบัญชีเงินเดือน	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง บุช	ครูผู้สอนวิชาอื่น บุช	รวม	ครูช่าง บุช	ครูผู้สอนวิชาอื่น บุช	รวม
6,000-10,009 บาท	12	35	47	10.43	13.89	13.00
10,010-15,009 บาท	74	127	200	64.35	50.40	54.80
15,010-20,009 บาท	28	84	112	24.35	33.33	30.20
20,010 บาทขึ้นไป	1	6	7	.87	2.38	2.00
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

จากตาราง 8 แสดงว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 54.80 ได้
รับเงินเดือน ตั้งแต่ 10,010-15,009 บาท และต่ำสุด ร้อยละ 2.00 ได้รับเงินเดือนตั้งแต่
20,010 บาท ขึ้นไป

ตาราง 9 จำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งที่ได้รับในหน่วยงาน

ตำแหน่งในหน่วยงาน	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม
ครูผู้สอน	59	141	200	51.30	55.95	54.50
หัวหน้าหมวด	22	61	83	19.13	24.21	22.60
หัวหน้าฝ่าย	11	12	23	9.57	4.76	6.30
หัวหน้างาน	23	38	61	20.00	15.08	16.60
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

จากตาราง 9 แสดงว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 54.50 เป็นครูผู้สอน และต่ำสุด ร้อยละ 6.30 เป็นหัวหน้าฝ่าย

2.2.2 ตัวแปรด้านลักษณะจิตวิทยาประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา เจตคติต่อการปฏิรูปทางการศึกษา การเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปทางการศึกษา และลักษณะองค์การ ปรากฏดังตาราง 10-13

ตาราง 10 จำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้ในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา

ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอน การปฏิรูปการศึกษา (คะแนน)	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง ช	ครูผู้สอนวิชาอื่น ช ช	รวม	ครูช่าง ช	ครูผู้สอนวิชาอื่น ช ช	รวม
12	1	10	11	0.87	3.91	3.00
11	5	8	13	4.35	3.17	3.54
10	-	5	5	0.00	1.98	1.36
9	2	10	12	1.74	3.97	3.27
รวม						11.17
8	10	17	27	8.70	6.75	7.36
7	8	30	38	6.96	11.91	10.35
6	21	40	61	18.26	15.87	16.65
รวม						34.33
5	16	35	51	13.91	13.89	13.90
4	20	36	56	17.35	14.29	15.26
3	15	27	42	13.04	10.71	11.44
รวม						40.60
2	14	20	34	12.17	7.94	9.26
1	1	5	6	0.87	1.98	1.64
0	2	9	11	1.74	3.57	3.00
รวม						13.90
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

$$\bar{X} = 5.38 \quad S.D. = 2.45$$

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 34.33 มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษาในระดับต่ำ และน้อยที่สุดร้อยละ 11.17 มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษาในระดับสูงมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 5.38 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.45

ตาราง 11 จำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเจตคติเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

เจตคติเกี่ยวกับการ ปฏิรูปการศึกษา	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม
ต่ำมาก	0	0	0	0	0	0.00
ต่ำ	2	1	3	1.74	.39	0.82
ปานกลาง	14	17	31	12.17	6.75	8.45
สูง	82	164	248	71.31	65.08	67.03
สูงมาก	17	70	87	14.78	27.78	23.70
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

$$\bar{X} = 4.321 \quad S.D. = 0.426$$

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 67.03 มีเจตคติเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาในระดับสูง และต่ำสุด ร้อยละ 0.82 มีเจตคติเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ในระดับต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยเจตคติ เท่ากับ 4.321 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติ เท่ากับ 0.426

ตาราง 12 จำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารในการปฏิรูปการศึกษา

การเปิดรับข่าวสาร การปฏิรูปการศึกษา	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม
น้อยที่สุด	2	2	4	1.74	.79	1.09
น้อย	20	53	73	17.39	21.03	19.89
ปานกลาง	56	156	212	48.70	61.91	57.76
มาก	35	40	75	30.43	15.87	20.44
มากที่สุด	2	1	3	1.74	.40	0.82
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

$$\bar{X} = 3.00 \quad S.D. = 0.464$$

จากตาราง 12 แสดงว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 57.76 ได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาในระดับปานกลาง และต่ำสุด ร้อยละ 0.82 ได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยการได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 3.00 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา เท่ากับ 0.464

ตาราง 13 จำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะองค์การในการ
ปฏิรูปการศึกษา

ลักษณะองค์การใน การปฏิรูปการศึกษา	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง ข ข	ครูผู้สอนวิชาอื่น ข ข	รวม	ครูช่าง ข ข	ครูผู้สอนวิชาอื่น ข ข	รวม
น้อยที่สุด	0	1	1	0	.40	0.27
น้อย	5	13	18	4.35	5.16	4.91
ปานกลาง	58	137	195	50.43	54.37	53.13
มาก	46	93	193	40.00	36.90	37.88
มากที่สุด	6	8	14	5.2	3.17	3.81
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

$$\bar{X} = 3.40 \quad S.D. = 0.432$$

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 53.13 มีความ
คิดเห็นต่อลักษณะองค์การในการปฏิรูปการศึกษาในระดับปานกลาง และต่ำสุด ร้อยละ 0.27
มีความคิดเห็นต่อลักษณะองค์การในการปฏิรูปการศึกษาในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความ
คิดเห็นต่อลักษณะองค์การในการปฏิรูปการศึกษา เท่ากับ 3.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความเห็นต่อลักษณะองค์การในการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 0.432

2.2.3 การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาด้านการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา ปรากฏดังตาราง 14-17

ตาราง 13 แสดงจำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการยอมรับการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

การยอมรับการปฏิรูป โรงเรียนและสถานศึกษา	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง ข	ครูผู้สอนวิชาอื่น ขข	รวม	ครูช่าง ข	ครูผู้สอนวิชาอื่น ขข	รวม
น้อยที่สุด	0	0	0	0	0	0.00
น้อย	4	2	6	3.48	0.79	1.63
ปานกลาง	15	29	44	13.04	11.51	11.99
มาก	75	171	246	65.22	67.86	67.03
มากที่สุด	21	50	71	18.26	19.84	19.35
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

$$\bar{X} = 3.983 \quad S.D. = 0.456$$

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 67.03 มีการยอมรับการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาในระดับมาก และต่ำสุด ร้อยละ 1.63 มีการยอมรับการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยการยอมรับการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา เท่ากับ 3.983 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการยอมรับการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา เท่ากับ 0.456

ตาราง 15 แสดงจำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการยอมรับการ
ปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา

การยอมรับการปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม
น้อยที่สุด	0	0	0	0	0	0.00
น้อย	0	2	2	0	0.79	.54
ปานกลาง	20	44	64	17.39	17.46	17.44
มาก	85	169	254	73.91	67.07	69.21
มากที่สุด	10	37	47	8.70	14.68	12.81
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

$$\bar{X} = 4.067 \quad S.D. = 0.342$$

จากตาราง 15 แสดงว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 69.21 มีการยอมรับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับมาก และต่ำสุด ร้อยละ .54 มีการยอมรับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยการยอมรับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา เท่ากับ 4.067 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการยอมรับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา เท่ากับ 0.349

ตาราง 16 แสดงจำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการยอมรับการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

การยอมรับการปฏิรูป หลักสูตรและกระบวนการ เรียนการสอน	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม
น้อยที่สุด	0	0	0	0	0	0.00
น้อย	1	2	3	0.87	.79	.82
ปานกลาง	13	28	41	11.30	11.11	11.17
มาก	89	170	259	77.39	67.46	70.57
มากที่สุด	12	52	64	10.44	20.64	17.44
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

$$\bar{X} = 4.046 \quad S.D. = 0.317$$

จากตาราง 16 แสดงว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 70.57 มีการยอมรับการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนในระดับมาก และต่ำสุด ร้อยละ .82 มีการยอมรับการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยการยอมรับการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เท่ากับ 4.046 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการยอมรับการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เท่ากับ 0.317

ตาราง 17 แสดงจำนวนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา

การยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา	จำนวน			ร้อยละ		
	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม	ครูช่าง	ครูผู้สอนวิชาอื่น	รวม
น้อยที่สุด	0	0	0	0	0	0.00
น้อย	1	2	3	0.87	.79	.82
ปานกลาง	16	42	58	13.91	16.67	15.80
มาก	83	163	246	72.18	64.68	67.03
มากที่สุด	15	45	60	13.04	17.86	16.35
รวม	115	252	367	100.00	100.00	100.00

$$\bar{X} = 3.989 \quad S.D. = 0.355$$

จากตาราง 17 แสดงว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก ร้อยละ 67.03 มีการยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในระดับมาก ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นต่ำสุด ร้อยละ .82 มีการยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยการยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาเท่ากับ 3.989 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา เท่ากับ 0.355

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ปรากฏดังตาราง 18-19

ตาราง 18 เปรียบเทียบการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาในแต่ละด้านของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น

การยอมรับการปฏิรูป การศึกษา	จำนวน (N)		ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		ค่าเบี่ยงเบน (S.D.)		t
	ครูช่าง	ครูผู้สอน วิชาอื่น	ครูช่าง	ครูผู้สอน วิชาอื่น	ครูช่าง	ครูผู้สอน วิชาอื่น	
ด้านการปฏิรูปโรงเรียน และสถานศึกษา	115	252	53.519	54.339	7.919	8.002	1.32
ด้านการปฏิรูปครูและ บุคลากรทางการศึกษา	115	252	52.869	53.246	6.804	7.6583	.45
ด้านการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการเรียน การสอน	115	252	53.852	54.857	7.342	7.936	1.15
ด้านการปฏิรูประบบบริหาร การศึกษา	115	252	53.765	54.341	7.039	8.346	.64

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตาราง 18 พบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น มีการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครูช่าง	115	12.939	2.370	.95
ครูผู้สอนวิชาอื่น	252	13.162	1.954	

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตาราง 19 พบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นมีการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.2 การวิเคราะห์หาตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น

3.2.1. การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร กับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ปรากฏดังตาราง 20-21

ตาราง 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอื่น ๆ กับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	y
X ₁	1.000	*	*	-.168	.475	-.184	.143	-.012	.017	-.020
X ₂		1.000	*	-.176	-.005	-.156	.541	.047	.062	.052
X ₃			1.000	-.087	.052	-.146	.074	.072	.056	.035
X ₄				1.000	.174	.168	.085	.070	-.065	-.050
X ₅					1.000	.049	.170	-.014	.022	.021
X ₆						1.000	.114	-.067	-.056	-.112
X ₇							1.000	-.154	-.009	.024
X ₈								1.000	*	*
X ₉									1.000	*
y										1.000

* ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างมีความสัมพันธ์กันโดยมีค่าตั้งแต่ .528-.613 ที่ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การเปิดรับข่าวสาร (r=.528) และลักษณะองค์การ (r=.613)

ตาราง 21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอื่น ๆ กับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครู
ผู้สอนวิชาอื่น

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	y
X ₁	1.000	.910*	.862*	.010	-.080	-.125*	.078	.139*	.112	.012
X ₂		1.000	.861*	-.023	-.051	-.087	.033	.152*	.107	-.011
X ₃			1.000	-.014	-.022	-.049	.035	.090	.031	.051
X ₄				1.000	-.037	-.040	.109	.002	.066	.179*
X ₅					1.000	.114	.046	.096	.021	.116
X ₆						1.000	.215*	.022	.005	.057
X ₇							1.000	.148*	.198*	.343*
X ₈								1.000	.695*	.461*
X ₉									1.000	.634*
y										1.000

* ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่นมีความสัมพันธ์กันโดยมีค่าตั้งแต่ .179-.634 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ รายได้ (r=.179) เจตคติ (r=.343) การเปิดรับข่าวสาร (r=.461) และลักษณะองค์การ (r=.634)

3.2.2 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ปรากฏดังตาราง 22-27

ตาราง 22 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง
โดยใช้การวิเคราะห์แบบลดค่าตัวแปร

ตัวพยากรณ์	R	R ²	S.E.	F
X ₉	0.613	0.376	1.880	68.141

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

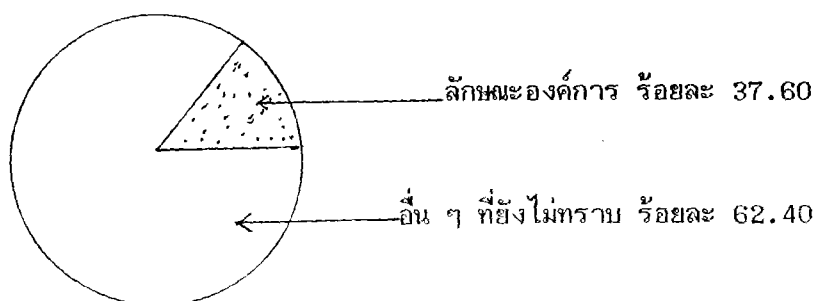
จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะองค์การ (X₉) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้

ตาราง 23 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสองของครูช่าง

กลุ่มตัวอย่าง	R	R ²	R ² (ที่เพิ่มขึ้น)
ตัวแปรด้านลักษณะองค์การ (X ₉)	0.613	0.376	0.376

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรด้านลักษณะองค์การ (X₉) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง เท่ากับ 0.61 สามารถอธิบายความแปรปรวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างได้ ร้อยละ 37.60

ผลการศึกษาค้นคว้าสามารถแสดงปัจจัยที่แสดงการแปรปรวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างได้

ภาพประกอบ 4 ปัจจัยที่สามารถอธิบายการแปรปรวนของการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง

จากภาพประกอบ 4 แสดงว่า ผลการศึกษาค้นคว้าสามารถค้นพบว่า ลักษณะองค์การ มีผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างสามารถอธิบายการแปรปรวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างได้ ร้อยละ 37.60 และยังมีผลการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างที่ยังอธิบายไม่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ร้อยละ 62.40

ตาราง 24 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบลดค่าตัวแปร

ตัวพยากรณ์	b	S.E.	R	R ²	T	ระดับนัยสำคัญ
ลักษณะองค์การ (X_9)	.155	.018	.613	0.613	8.255	0.000
ค่าคงที่	6.531	.795			8.208	0.000

จากตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ โดยการตั้งตัวพหุคูณที่มีความสัมพันธ์ต่ำออกจากสมการถดถอยที่ละตัวแปรจนถึงที่สุด พบว่า ตัวพหุคูณที่ดีในการพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง ได้แก่ ลักษณะองค์การ (X_9) พบว่า ค่าสหสัมพันธ์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 สามารถอธิบายความแปรปรวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาได้ร้อยละ 37.60 โดยมีสมการพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 6.513 + 0.155 (X_9)$$

สมการการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.613 (X_9)$$

ตาราง 25 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบลดตัวแปร

ตัวพหุคูณ	R	R^2	S.E.	F
ลักษณะองค์การ (X_9)	0.634	.402	1.513	168.598

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

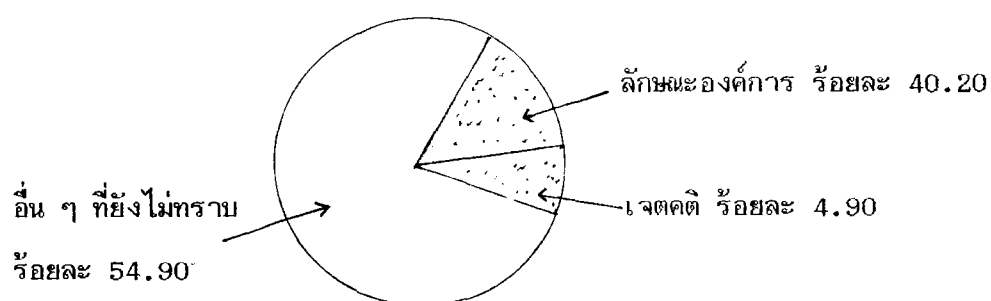
จากตาราง 25 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะองค์การ (X_9) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้

ตาราง 26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ยกกำลังสองของครูผู้สอนวิชา
อื่นที่เพิ่มขึ้น เมื่อเพิ่มตัวแปรในการวิเคราะห์

ตัวพยากรณ์	R	R ²	R ² (ที่เพิ่มขึ้น)
ลักษณะองค์การ (X ₉)	0.634	0.402	0.402
ลักษณะองค์การ (X ₉) เจตคติ (X ₇)	0.672	0.451	0.049

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรด้านลักษณะองค์การ (X₉) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 0.63 และสามารถอธิบาย ความแปรปรวน การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น ร้อยละ 40.20 เมื่อเพิ่มตัวแปรด้านเจตคติ เข้าไปในการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพิ่มขึ้นเป็น 0.67 สามารถอธิบายความแปรปรวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น ร้อยละ 45.10

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถแสดงปัจจัยที่แสดงความแปรปรวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่นได้

ภาพประกอบ 5 ปัจจัยที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของ
ครูผู้สอนวิชาอื่น

จากภาพประกอบ 5 แสดงว่า ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถค้นพบว่า เจตคติและลักษณะองค์การ มีผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น สามารถอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่นได้ร้อยละ 45.10 และยังมีความแปรปรวนของการยอมรับ ที่ยังอธิบายไม่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ร้อยละ 54.90

ตาราง 27 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น โดยใช้การวิเคราะห์แบบลดตัวแปร

ตัวพยากรณ์	b	S.E.	R	R ²	T	ระดับนัยสำคัญ	
X ₉	.132	.010	.589	.634	0.402	12.319	0.000
X ₉ X ₇	.063	.013	.226	.672	0.451	4.722	0.000
ค่าคงที่	4.121	.811			5.076		0.000

จากตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ โดยการดึงตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ต่ำออกจากสมการถดถอยที่ลดตัวแปรจนถึงที่สุด พบว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น ได้แก่ ลักษณะองค์การ (X_9) และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์อีก 1 ตัวคือเจตคติ (X_7) พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .000 กล่าวสรุปเมื่อเรียงลำดับตัวพยากรณ์จากมากไปหาน้อยที่ส่งผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น ได้แก่ ลักษณะองค์การ (X_9) เจตคติ(X_7) และสามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่นได้ ร้อยละ 45.10 โดยมีสมการพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่นในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 4.121 + 0.132 (X_9) + 0.063 (X_7)$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.589 (X_9) + 0.226 (X_7)$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสื่อความหมายให้ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนครูในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาคณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาคณ
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
S.E. _b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
S.E.	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์
a	แทน	ค่าคงที่สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
y	แทน	การยอมรับ การปรับปรุงการศึกษาของครู โดยใช้คะแนนดิบ
z	แทน	การยอมรับการปรับปรุงการศึกษาของครู โดยใช้คะแนนมาตรฐาน
X_1	แทน	อายุ
X_2	แทน	ประสบการณ์ในการทำงาน
X_3	แทน	ระดับการศึกษา
X_4	แทน	อัตราเงินเดือน
X_5	แทน	ตำแหน่งในหน่วยงาน
X_6	แทน	ความรู้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างกับครูผู้สอนวิชาอื่นในโรงเรียนที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา ในเขตการศึกษา 10
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากร ด้านลักษณะจิตวิทยา และลักษณะองค์การต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษาในเขตการศึกษา 10
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากรด้านลักษณะจิตวิทยา และลักษณะองค์การต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น ในโรงเรียนที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษาในเขตการศึกษา 10

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนในรายวิชาอื่นในโรงเรียนที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา เขตการศึกษา 10 ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) จำนวน 42 โรงเรียน โดยมีครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่น จำนวน 428 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับในการปฏิรูปการศึกษา ประกอบด้วยแบบสอบถามทั้งหมด 6 ตอน ตอนแรกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ ประสบการณ์ในการ

ทำงาน ระดับการศึกษา รายได้ ตำแหน่งในหน่วยงาน ส่วนในตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 6 ประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้ในการดำเนินการปฏิบัติการศึกษา แบบสอบถามเจตคติ แบบสอบถามการเปิดรับข่าวสาร แบบสอบถามลักษณะองค์การ และแบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล จากทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัด ทุกจังหวัดในเขตการศึกษา 10 เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามที่ระบุไว้เพื่อขออนุญาตในการดำเนินการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์เป็นบางจังหวัด เมื่อรวบรวมแบบสอบถามพบว่า แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ที่สุดพร้อมที่จะนำมาทำการวิเคราะห์ได้มีเพียง 367 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.75 ของแบบสอบถามทั้งหมด 428 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับแล้วมาจำแนกตามสภาพ
2. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป spss/pc⁺ จากแบบสอบถามปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยสรุปผลตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นในกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้ อายุครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.90 และต่ำสุดที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ไป คิดเป็นร้อยละ 4.90 ประสบการณ์ในการทำงานของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีประสบการณ์ในการทำงาน 10-12 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.13 ต่ำสุดมีประสบการณ์ในการทำงาน 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.72 ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากได้รับการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.60 และต่ำสุดได้รับการศึกษาในระดับต่ำกว่าอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 1.60 เงินเดือนของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากได้รับเงินเดือนระหว่าง 10,010-15,009 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.80 และต่ำสุดได้รับเงินเดือน 20,010 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.00 ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นที่ให้ข้อมูล ส่วนมากปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 54.05 และต่ำสุดทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายคิดเป็นร้อยละ 6.30 จากการสอบถามด้านจิตวิทยาที่ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา เจตคติ การเปิดรับข่าวสารและลักษณะองค์การ พบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาในระดับต่ำมากคิดเป็นร้อยละ 54.50 และต่ำสุดมีความรู้ในระดับสูงมากคิดเป็นร้อยละ 2.99 โดยมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 5.38 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 2.45 ด้านเจตคติ พบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีเจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษาในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 67.03 และต่ำสุดมีเจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษาในระดับไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ .82 โดยมีค่าเฉลี่ยเจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 4.321 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 0.426 ด้านการเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา พบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีการเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.76 และต่ำสุดมีการเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ .82 โดยมีค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 3.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 0.464 และด้านลักษณะขององค์การการปฏิรูปการศึกษา พบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก มีความเห็นต่อลักษณะองค์การกับการปฏิรูปการศึกษาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.31 และน้อยที่สุดมีความเห็นต่อลักษณะองค์การกับการปฏิรูปการศึกษาในระดับต่ำมาก คิดเป็นร้อยละ 0.27 โดยมีค่าเฉลี่ยความเห็นต่อลักษณะองค์การกับการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 3.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเห็นต่อลักษณะองค์การกับการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 0.432

เมื่อศึกษาถึงการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น พบว่า

ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก มีการยอมรับการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 67.03 และต่ำสุดมีการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.63 โดยมีค่าเฉลี่ยการยอมรับการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาเท่ากับ 3.983 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการยอมรับการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาเท่ากับ 0.456 การยอมรับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีการยอมรับในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 69.21 และต่ำสุดมีการยอมรับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ .54 โดยมีค่าเฉลี่ยการยอมรับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาเท่ากับ 4.067 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการยอมรับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา เท่ากับ 0.349 ส่วนการยอมรับการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ส่วนมากมีการยอมรับในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 70.57 ต่ำสุดมีการยอมรับการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ .82 โดยมีค่าเฉลี่ยการยอมรับการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เท่ากับ 4.046 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการยอมรับการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เท่ากับ 0.317 และด้านการยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา พบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีการยอมรับในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 67.03 และต่ำสุดมีการยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ .82 โดยมีค่าเฉลี่ยการยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาเท่ากับ 3.989 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา เท่ากับ 0.355

เมื่อทำการเปรียบเทียบการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ไม่มีความแตกต่างกัน

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาคณ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นมีดังนี้

2.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านลักษณะองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้

2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรลักษณะองค์การ และตัวแปรเจตคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ

สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง ระหว่างตัวแปรลักษณะองค์การ มีค่าเท่ากับ 0.367 แสดงว่า ตัวแปรลักษณะองค์การสามารถอธิบายความแปรปรวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาได้ร้อยละ 36.70

3.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่นระหว่างตัวแปรลักษณะองค์การ ตัวแปรเจตคติมีค่าเท่ากับ 0.451 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองสามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาได้ร้อยละ 45.10 มีข้อสังเกตว่าตัวแปรลักษณะองค์การตัวเดียวสามารถอธิบายความแปรปรวนร่วม 2 ตัวแปร เมื่อเพิ่มตัวแปรเข้าไปอีก 1 ตัว ทำให้อธิบายความแปรปรวนการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาได้เพิ่มอีกเพียงร้อยละ 4.90

4. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

4.1 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 1 ตัว ได้แก่ ตัวแปรด้านลักษณะองค์การ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 6.531 + 0.155 (X_9)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.613 (X_9)$$

4.2 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรที่สามารถส่งผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรด้านลักษณะองค์การและเจตคติ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 4.121 + 0.132 (X_9) + .063 (X_7)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.589 (X_9) + 0.226 (X_7)$$

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลงานวิจัยครั้งนี้จะอภิปรายเฉพาะประเด็นสำคัญที่เป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น อายุของครูช่าง และครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีอายุระหว่าง 41-50 ปี ประสบการณ์ในการทำงาน 10-12 ปี มีการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากศึกษาในระดับปริญญาตรี เงินเดือนของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นได้รับอยู่ระหว่าง 10,010-15,000 บาท และตำแหน่งในหน่วยงาน ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก จะมีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน จากข้อมูลเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีลักษณะประชากรที่ใกล้เคียงกัน

จากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนในการปฏิรูปการศึกษาพบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมาก มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนในการปฏิรูปการศึกษาในระดับต่ำมาก แสดงให้เห็นว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น จะต้องได้รับความรู้เพิ่มเพื่อสามารถสร้างความเข้าใจในขั้นตอนดำเนินการได้ถูกต้อง ด้านเจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษา พบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีเจตคติในระดับเห็นด้วย แสดงให้เห็นว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นต้องการที่จะให้การจัดการศึกษาของไทยได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างจริงจังในอนาคตข้างหน้า การเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา พบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีการเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าการปฏิรูปการศึกษาเป็นเรื่องใหม่ ข่าวสารบางครั้งยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร และแหล่งข่าวสารภายในโรงเรียนยังมีน้อย ลักษณะองค์การต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา จากการศึกษาพบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีความคิดเห็นต่อลักษณะองค์การกับการปฏิรูปการศึกษาในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า องค์การที่เป็นหน่วยงานของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ได้มีการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาแล้วเป็นบางส่วนนั่นเอง

เมื่อศึกษาถึงการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาด้านการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

ของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ส่วนมากมีการยอมรับการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาในระดับมาก การยอมรับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีการยอมรับในระดับมาก การยอมรับการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ส่วนมากมีการยอมรับในระดับมาก และด้านการยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษพบว่า ส่วนมากครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นมีการยอมรับในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นมีการยอมรับ เพราะการปฏิรูปการศึกษาที่กำลังดำเนินการอยู่จะสามารถแก้ปัญหาในการจัดการศึกษาได้ โดยมีค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามลักษณะจิตวิทยา ลักษณะองค์การดังนี้

ค่าเฉลี่ยแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษา เท่ากับ 5.38 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.45 ค่าเฉลี่ยแบบสอบถามเจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 4.321 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.426 ค่าเฉลี่ยแบบสอบถามการเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาเท่ากับ 3.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.464 ค่าเฉลี่ยแบบสอบถามลักษณะองค์การต่อการปฏิรูปการศึกษา เท่ากับ 3.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.432 และค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือค่าเฉลี่ยแบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา เท่ากับ 3.983 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.456 ค่าเฉลี่ยการยอมรับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา เท่ากับ 4.067 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.349 ค่าเฉลี่ยการยอมรับการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนยอมรับ เท่ากับ 4.046 ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.317 ค่าเฉลี่ยการยอมรับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา เท่ากับ 3.989 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.355 จากค่าเฉลี่ยทั้งหมดส่วนมากจะอยู่ในระดับสูง ยกเว้นค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารจะอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษายอยู่ในระดับต่ำ แสดงว่าครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาในระดับปานกลาง ส่วนความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษาครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นมีความรู้ในระดับต่ำมาก

เมื่อเปรียบเทียบการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น พบว่าครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นมีการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน

2. แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเมื่อนำไปหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าดังนี้ แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษามีค่าเท่ากับ 0.648 แบบสอบถามเจตคติ มีค่าเท่ากับ 0.720 แบบสอบถามการเปิดรับข่าวสาร มีค่าเท่ากับ 0.822 แบบสอบถามลักษณะองค์การ มีค่า

เท่ากับ 0.924 แบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.970 ซึ่งในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำไปทำการทดลองกับครู 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้แบบสอบถาม โดยแบบทดสอบความรู้ 12 ข้อ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .25-.82 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .22-.65

ทั้งนี้ แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษา และแบบสอบถามในด้านอื่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ค่าความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ และนำมาทดลองใช้ตามขั้นตอนจึงถือว่าเป็นแบบสอบถามและแบบทดสอบที่เหมาะสมที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

3. ผลการวิเคราะห์หัตถถอยพหุคูณ โดยใช้ตัวแปรลักษณะประชากร ตัวแปรด้านลักษณะจิตวิทยา และตัวแปรด้านลักษณะองค์การ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับของครูช่าง 1 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรลักษณะองค์การ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับของครูผู้สอนวิชาอื่น 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรลักษณะองค์การ และเจตคติ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยลักษณะประชากร ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ซึ่งพบว่า ตัวแปรปัจจัยลักษณะประชากรไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ตำแหน่งในหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

3.1.1 อายุ ไม่มีความความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานขัดแย้งกับงานวิจัยของดิเรก ฤกษ์หิรัย (2529:95-96) ที่พบว่าบุคคลที่มีอายุน้อย จะมีการยอมรับนวัตกรรมมากกว่าบุคคลที่มีอายุมาก อาจมีสาเหตุมาจากครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นมีอายุใกล้เคียงกัน ซึ่งจากการศึกษา พบว่า อายุของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นอยู่ในช่วง 41-50 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทนุ ชื่นฟ้าดิ (2525) ได้ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกข้าวเหลืองหลังการทำนาของเกษตรกร บ้านแม่ใจ ตำบลบ้านเป้า และบ้านหมวกหม้อ ตำบลขี้เหล็ก อำเภอมแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า อายุของเกษตรกร ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกข้าวเหลืองหลังการทำนา ถึงแม้เกษตรกรที่มีอายุต่างกัน ก็ไม่ทำให้การยอมรับเทคโนโลยีการปลูกข้าวเหลืองหลังการทำนาแตกต่างกัน และงานวิจัยของ จริยา น้าสกุล (2535 : 162) เรื่อง ทักษะคิดและการยอมรับของประชาชน

ต่อการใช้เกณฑ์วินิจัยสมองตายของแพทย์สภาในการตัดสินใจพบว่า อายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการยอมรับ และนกุล สาระวงศ์ (2541 : 87) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14000 ของพนักงานระดับหัวหน้างานในโรงเรียนอุตสาหกรรม อีเล็กทรอนิกส์ พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับ

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ขัดแย้งกับงานวิจัยของ วิลาสินี วงศ์ประเสริฐ (2529 : 57) ได้ศึกษาเรื่องการยอมรับ การใช้หมวดนิรภัยของพิษซึ่งกรยานยนต์ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้มีประสบการณ์ อุบัติเหตุบนท้องถนน แตกต่างกับการยอมรับการใช้หมวดนิรภัยที่แตกต่างกัน อาจมีสาเหตุมาจากครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากจะมีประสบการณ์ใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ 11-20 ปี และการปฏิรูปการศึกษาเป็นเรื่องใหม่ ทำให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการเท่ากัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตาบทินย์ จิตพิงษ์พานิช (2539 : 114) ประสบการณ์ในการทำงานมีผลต่อการยอมรับการบริหารคุณภาพโดยรวม ไม่แตกต่างกัน และนกุล สาระวงศ์ (2541 : 88) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ของพนักงานระดับหัวหน้างานในโรงงานอุตสาหกรรมอีเล็กทรอนิกส์ว่า พบว่า ประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

3.1.3 ระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ขัดแย้งกับงานวิจัยของ ภารดี ศิริบุรี (2525 : 88-89) ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการใช้นวัตกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครู ผลปรากฏว่า อาจารย์ที่มีวุฒิสูงกว่าเป็นบุคคลที่มีการรับรู้การเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษามากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิต่ำ ที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุมาจากครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี และการจัดดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนต้องให้ครูทุกคนได้รับความรู้ความเข้าใจ ไม่ว่าจะมีการศึกษาในระดับใด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณี สิมกรพันธ์ (2527) ได้ทำการศึกษาเรื่องการยอมรับเทคโนโลยีทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงหรือต่ำไม่มีความแตกต่างกัน ทนุ ชื่นฟูผิ (2525) ได้ทำการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาไม่มีนัยสำคัญกับการยอมรับการปลูกกล้วยเหลืองหลังการทอผ้า และตาบทินย์ จิตพิงษ์พานิช (2539 : 115) พบว่า เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลที่มีระดับการศึกษาต่างกันไม่มีผลต่อการยอมรับการบริหารคุณภาพโดยรวม

3.1.4 รายได้จากการศึกษาพบว่า รายได้ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับ การปฏิรูปการศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ขัดแย้งกับงานวิจัยของ อุมادی ธนผล ผดุงกุล (2538:บทคัดย่อ) ที่พบว่าผู้มีรายได้น้อยกว่า 1 เดือนมากกว่า 1 ปี จะมีการยอมรับการแยกประเภท ขยะ ผลลัพธ์มากกว่าผู้มีรายได้น้อย สาเหตุมาจากครูช่างและครูสอนวิชาอื่น ส่วนมากมีระดับเงินเดือนใกล้เคียงกันและรับผิดชอบในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนรวมกัน ไม่ว่าจะเป็น มีเงินเดือนที่เป็นรายได้แตกต่างกันก็ตาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดา ตูวิวัฒน์ (2528 : 85) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ทางการเกษตรของชาวนา พบว่า รายได้ที่สูงขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ทางการเกษตร ตามทฤษฎี จิตพิสัยงาน (2539 : 115) ที่ได้พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อการบริหารคุณภาพโดยรวม ไม่แตกต่างกัน และนกุล สาระวงศ์ (2541 : 88) ได้ศึกษาพบว่า รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14000 ของพนักงานระดับหัวหน้างานใน โรงงานอิเล็กทรอนิกส์

3.1.5 ตำแหน่งในหน่วยงานจากการศึกษา พบว่า ตำแหน่งในหน่วยงาน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ขัดแย้งกับ งานวิจัยของ ศิริภรณ์ เชษฐากุล (2512) ได้ศึกษาการยอมรับของไหมในหมู่บ้าน จังหวัด พระนครศรีอยุธยาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข่าวสารพบว่าชาวนาได้รับทราบเรื่องราวเกี่ยวกับของไหม จากกานันท์เป็นผู้นำท้องถิ่นมากที่สุด อาจเป็นสาเหตุมาจากการปฏิรูปการศึกษาที่ดำเนินอยู่ในขณะ นั้นมุ่งเน้นการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาในโรงเรียนจึงเป็นหน้าที่ของครูทุกคนจะต้องช่วยกันปฏิบัติ ให้เกิดผลดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทัศน์ เตชะบุญ (2524) พบว่า ตำแหน่งทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับการส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้าของชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง สอดคล้องกับ มัณฑนา สังฆะภรณ์ (2540 : 6) ว่า ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาคือ ครู

3.2 ปัจจัยทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ซึ่งพบว่า มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง 1 ตัวแปร ได้แก่ ลักษณะองค์การ และ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา 3 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา เจตคติ การเปิดรับข่าวสาร ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา การเปิดรับข่าวสาร ดังนั้นคือ

3.2.1 จากการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิบัติการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยขัดแย้งกับงานวิจัยของ ชอบ ชื่นชม (2535: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความรู้และความตระหนักของอาสาพัฒนาชุมชนที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในชนบท พบว่า ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในชนบท สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการศึกษาในขั้นต้นเท่านั้น คือรู้ว่าการดำเนินการปฏิบัติการศึกษาขั้นแล้วในโรงเรียนของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร หิตะศิริ (2532 : 91) ที่พบว่า ความรู้ที่แตกต่างกัน ไม่ได้ก่อให้เกิดการยอมรับกลุ่มสร้างเสริมคุณภาพที่แตกต่างกันในระดับความคิดแต่ในระดับปฏิบัติกลับพบว่า แตกต่างกัน โรเจอร์ (1983 : 163-175) ได้แบ่งชนิดความรู้ไว้ 3 ประเภท ดังนี้ ความรู้ว่าเป็นวัตรกรรมเกิดขึ้นแล้ว และวัตรกรรมนั้นทำหน้าที่อะไรบ้าง ความรู้เกี่ยวกับการใช้วัตรกรรม การปฏิบัติการศึกษาที่กำลังดำเนินการอยู่มีหน้าที่อย่างไรเท่านั้น ซึ่งสังเกตได้จากค่าเฉลี่ยของการยอมรับที่ยู่ในระดับสูง

3.2.2 จากการวิจัยพบว่า เจตคติมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิบัติการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่นเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ สัมมา (2523) ได้ทำการวิจัยพฤติกรรมการปลุกปั่นฝรั่งพันธุ์ใหม่ของเกษตรกรในตำบลช่องแล จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 162 คน ปรากฏว่า เจตคติต่อมันฝรั่งพันธุ์ใหม่มีความสัมพันธ์อย่างสูงกับพฤติกรรมการนำมันฝรั่งพันธุ์ใหม่มาปลูก ตามทิพย์ จิตพิงษ์พานิช (2539 : 117) พบว่า ผู้มีเจตคติต่อการบริหารคุณภาพโดยรวมในระดับสูง ยอมรับการบริหารคุณภาพโดยรวมมากกว่าผู้ที่มีเจตคติต่อการบริหารคุณภาพโดยรวมในระดับต่ำ และนกุล สาระวงศ์ (2541 : 89) พบว่า เจตคติมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 1400 ของพนักงานระดับหัวหน้างานในโรงงานอิเล็กทรอนิกส์

ส่วนในด้านของครูช่างกลับพบว่า เจตคติไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิบัติการศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ขัดแย้งกับงานวิจัยของ ตามทิพย์ จิตพิงษ์พานิช (2539 : 117) ที่พบว่า ผู้มีเจตคติต่อการบริหารคุณภาพโดยรวมในระดับสูงมีผลต่อการยอมรับการบริหารคุณภาพโดยรวม มากกว่าผู้ที่มีเจตคติต่อการบริหารคุณภาพโดยรวมในระดับต่ำ เจตคติถือเป็นเรื่องทางจิตใจของแต่ละคน ซึ่งจากการศึกษาลักษณะเฉพาะของครูช่าง พบว่า ครูช่างขาดความ

ร่วมมือและขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน (กรมวิชาการ. 2534 : 138) ครูข้างอาจะมิมุมมองว่าการปฏิรูปการศึกษาเป็นการสร้างภาระให้กับครูผู้สอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา สุวรรณทัต และคนอื่น ๆ (2525) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเจตคติต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของข้าราชการไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการทั้งในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด รวม 973 คน พบว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในเชิงลบ

3.2.3 จากการวิจัยพบว่า การเปิดข่าวสาร ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูข้างและครูผู้สอนวิชาอื่น ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ขัดแย้งกับงานวิจัยของ วุฒิไกร บัวผัน (2535 : 631) ได้ศึกษาเรื่องการยอมรับการใช้เครื่องป้องกันอันตรายจากเสียง ของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ พบว่า คนงานที่เคยรับข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องป้องกันอันตรายจากเสียงจะมีการยอมรับการใช้เครื่องป้องกันอันตรายจากเสียงมากกว่าคนงานที่ไม่เคยได้รับข่าวสาร อาจมีสาเหตุมาจากการปฏิรูปการศึกษาเป็นเรื่องใหม่ที่น่าสนใจในการจัดการศึกษา ดังนั้นสื่อความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาจึงมีค่อนข้างน้อย แต่เมื่อนำมาปฏิบัติในโรงเรียนทำให้เกิดความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับ อลงกรณ์ เหล่างาม (2534 : 104) พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของชาวบ้านไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ พิมพ์พิศ ทีทะเนตร (2539 : 61) ที่พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ เอกสารเผยแพร่ วิทยุ โทรทัศน์ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตหม้อไอน้ำพลังของเกษตรกร และงานวิจัยของ นกุล สาระวงศ์ (2541 : 91) ที่พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดสิ่งแวดล้อม ISO 14000 ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

3.2.4 จากการวิจัยพบว่า ลักษณะองค์การ มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูข้างและครูผู้สอนวิชาอื่น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ สอดคล้องกับ ศิรพร หิตะศิริ (2532 : 128) ได้ศึกษารูปแบบการทำงานและอธิบายการยอมรับกิจกรรมสร้างเสริมคุณภาพของข้าราชการในกองทัพอากาศ พบว่า ตัวแปรตามทฤษฎีขององค์การสามารถอธิบายการยอมรับกิจกรรมกลุ่มสร้างเสริมคุณภาพได้ในระดับความคิด ส้าโรจน์ แผงยัง (2536 : 137) ที่พบว่า คุณลักษณะองค์การเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาของนักฝึกอบรมในประเทศไทย และ นกุล สาระวงศ์ (2541 : 91) พบว่า ลักษณะ

องค์การมีความสัมพันธ์กับการยอมรับมาตรฐานสิ่งแวดล้อม ISO 14000 ของพนักงานระดับหัวหน้างานในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

4. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับการยอมรับการปฏิบัติการศึกษาของครูช่าง มีเพียง 1 ตัว คือ ตัวแปรด้านลักษณะองค์การซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับการปฏิบัติการศึกษาของครูช่างได้สูงถึงร้อยละ 37.60 ส่วนในด้านของครูผู้สอนวิชาอื่น ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับการยอมรับการปฏิบัติการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น 2 ตัวแปร คือ ลักษณะองค์การและเจตคติ โดยเฉพาะตัวแปรลักษณะองค์การตัวเดียวสามารถอธิบายความแปรปรวนการยอมรับการปฏิบัติการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่นได้สูงถึงร้อยละ 40.20 นอกจากนี้เมื่อ วิเคราะห์ตัวแปรลักษณะองค์การร่วมกับเจตคติ พบว่า สามารถอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับการปฏิบัติการศึกษาได้สูงถึงร้อยละ 45.10 แสดงให้เห็นว่า ลักษณะองค์การมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น โดยเฉพาะครูผู้สอนวิชาอื่นยังมีเจตคติอีกหนึ่งตัว ที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิบัติการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของนกุล สาระวงศ์ (2541 : 91) ที่พบว่า เจตคติ ลักษณะองค์การมีความสัมพันธ์กับการยอมรับมาตรฐานการจัดสิ่งแวดล้อม ISO 14000 ของพนักงานระดับหัวหน้างานในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อใช้ตัวแปร 1 ตัว คือ ลักษณะองค์การอธิบายความแปรปรวนการยอมรับการปฏิบัติการศึกษาของครูช่าง และใช้ตัวแปร 2 ตัว คือ ลักษณะองค์การ เจตคติ รวมกันอธิบายความแปรปรวนการยอมรับการปฏิบัติการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น โดยมีสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ

ครูช่าง สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$y = 6.531 + 0.155 (X_9)$$

ครูผู้สอนวิชาอื่น สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$y = 4.121 + 0.132 (X_9) + .063 (X_7)$$

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่นมีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในระดับต่ำมาก และการได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารระดับสูง และผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในด้านความรู้และข่าวสารให้มากยิ่งขึ้น เพราะจะทำให้ครูผู้ปฏิบัติได้ทราบถึงขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษา ได้อย่างถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น มีการตรวจสอบ ติดตามผล การดำเนินการอย่างใกล้ชิด การวิจัยครั้งนี้สามารถยืนยันได้ว่า ปัจจัยด้านลักษณะองค์การ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่าง ในขณะที่ครูผู้สอนวิชาอื่นพบว่าปัจจัยด้านเจตคติลักษณะองค์การมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยซ้ำในเรื่องนี้ โดยการเพิ่มตัวแปรให้มากยิ่งขึ้น ทั้งตัวแปรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้สามารถพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งในส่วนของครูช่าง พบว่าตัวแปรด้านลักษณะองค์การ เพียงตัวเดียวสามารถพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาได้ถึงร้อยละ 37.60 ยังไม่ทราบอีกร้อยละ 62.40 สำหรับครูผู้สอนวิชาอื่นพบว่า ตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้สามารถพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาได้ถึงร้อยละ 45.10 ซึ่งตัวแปรลักษณะองค์การ เพียงตัวเดียวสามารถพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาได้ถึงร้อยละ 40.20 ที่ยังไม่ทราบอีกร้อยละ 54.90
2. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะในเขตการศึกษา 10 เท่านั้น ควรมีการวิจัยในเขตการศึกษาอื่นบ้าง
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษากับครูผู้สอนในระดับอื่นบ้าง เพราะข้อมูลที่ได้สามารถนำมาแก้ปัญหาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม
๑

บรรณานุกรม

- กลีบแก้ว ปิตาสวัสดิ์. การยอมรับการใช้พวงหรีดผ้าของประชาชนในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ สด.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536. อัดสำเนา.
- กษมาวรรณ ณ อยุธยา. "นวัตกรรมด้านการกระบวนการเรียนรู้," สารพัฒนาหลักสูตร.
15(124) : 9-12 มกราคม-มีนาคม 2539.
- กลีกรไทย, ธนาคาร. "การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : ความก้าวหน้าและความมั่นคง
ของชาติในทศวรรษหน้า," ใน เอกสารเรื่องยุทธศาสตร์การศึกษาไทยยุค
โลกาภิวัตน์. หน้า 17. กรุงเทพฯ : มกราคม, 2539.
- กัลยานี ปฏิมาพรเทพ. "นวัตกรรมการปฏิรูปการศึกษาไทย," สารพัฒนาหลักสูตร.
15(125) : 9-12 เมษายน-มิถุนายน 2536.
- กานดา ธรรมปรีชา. ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจการอยู่อาศัยในเคหะสงเคราะห์แบบแฟลต
(ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้อยู่อาศัยที่เคยและไม่เคยอยู่ในชุมชนแออัดมาก่อน).
วิทยานิพนธ์ สด.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536. อัดสำเนา.
- กานดา พูลลาภทวี. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิสิสเซ็นเตอร์การพิมพ์,
2530.
- กิตติพล สุวรรณ. ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเหลืองที่มีผลต่อแหล่งประเภทของข้าวสาร
ในการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกข้าวเหลือง เขตอำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ ทษ.ม. เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้, 2535.
อัดสำเนา.
- กิติมา ปรีดีติลล. เอกสารการสอน : ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2524.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.
2540-2544). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2539.
- จรรยา สุวรรณทัต และคนอื่น ๆ. "ความสำคัญของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง
ทางสังคมและวัฒนธรรม," ใน รายงานการวิจัย ฉบับที่ 27. กรุงเทพฯ : สถาบัน
วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.

- จรรยา น้าสกุล. ทัศนคติและการยอมรับของเยาวชนต่อการใช้เกณฑ์วินิจัยสมองตาย ของ แพทย์สภาในการตัดสินใจการตาย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535. อัดสำเนา.
- เฉลียว บริรักษ์ดี. รายงานวิจัยสภาพการใช้พลังงานในชนบทไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2524.
- เฉลียว บริรักษ์ดี และคณะ. "รูปแบบการพัฒนาคูขางอุตสาหกรรมของไทย," ใน รายงานผลการวิจัยและพัฒนาตามโครงการเงินกู้ธนาคารโลก เพื่อการศึกษาระยะที่ 6 วิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2530-2531.
- ชอบ ชอบชื่นชม. ความรู้และความตระหนักของอาสาพัฒนาชุมชนที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในชนบท ศึกษากรณี : จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ สด.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535. อัดสำเนา.
- ชัยณรงค์ กาฬมณี. การใช้พื้นที่ชาวจากประเทศมาเลเซียในการทำนาปรังของเกษตรกรตามทัศนะของเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้, 2533. อัดสำเนา.
- ชติมา อิงอารมณ์. การยอมรับการใช้สินค้าที่ผลิตจากวัสดุที่ใช้แล้วประเภทกระดาษของแม่บ้านในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539. อัดสำเนา.
- ชุมพล ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. บรรณาคาส่องค์การโรงเรียนและพฤติกรรมผู้นำครูใหญ่โรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2. ปรินธิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2528. อัดสำเนา.
- ดิเรก ฤกษ์ห่วย. การนำการเปลี่ยนแปลง : เน้นกระบวนการแพร่กระจายนวัตกรรมโครงการตำราชนบท. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.
- ตาบทพิชัย จิตินันท์พานิช. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการบริหารคนธรรมโดยรวมของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539. อัดสำเนา.
- ทน ชันฟูฉ. การยอมรับเทคโนโลยีการปลูกกล้วยหลังการทำนาของเกษตรกรบ้านแม่ใจ ตำบลบ้านเป่าและบ้านบวทมื่อ ตำบลชีเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วท.ม. เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้, 2525. อัดสำเนา.

- ธนพล โล่ห์สุวรรณ. ประสิทธิผลของเสียงตามสายที่มีต่อความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในรูปเทศบาล : ศึกษาเฉพาะเทศบาลเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- ธานี สุขเกษม. "นโยบายการปฏิรูปการศึกษาไทย : วิเคราะห์กระบวนการทางนโยบาย," ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร. ฉบับที่ 1 เมษายน-กันยายน 2540.
- ธัชชัย แสงสินแก้ว. การถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชนบท. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
- นิพนธ์ ศศิธร. การจัดระเบียบองค์การปัจจุบันและอนาคต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- นิพนธ์ สัมมา. ลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- นิภา ลิขิตประเสริฐ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการใช้ทรายอะเบทเพื่อควบคุมยุงลาย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532. อัดสำเนา.
- นิยมล นันทมัจจา. ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ และการสื่อสารที่มีผลต่อการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- นกุล สารวงศ์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 1400 ของพนักงานระดับหัวหน้างานในโรงงานอิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. อัดสำเนา.
- บัณฑิต ยี่มวาสนา. ความรู้ ความคิดเห็นและการปฏิบัติในการป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของลูกจ้างหญิงในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526. อัดสำเนา.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2535.
- บุญสม วราเอกศิริ. หลักวิธีการส่งเสริมการเกษตร. เชียงใหม่ : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีเกษตรแม่โจ้, 2529.
- ปรีชา สุดใส. ปัจจัยบางประการที่มีผลให้ชาวสวนยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ : ศึกษาเฉพาะกรณีชาวสวนตำบลไม้เต็ง อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.

ปัญญา หิรัญรัมย์. ความรู้พื้นฐานการส่งเสริมการเกษตร. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช, 2529.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2525.

พริมา ลิมพยอม. "การศึกษาไทยทศวรรษที่ 21," รังสิตสารสนเทศ. 1 มกราคม-มิถุนายน
2540. 21-22 ; 1 มกราคม-มิถุนายน 2540.

พรนิมล ปิยะพันธ์. ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้นำต่อการได้รับความรู้ทางการเกษตรจาก
สื่อมวลชน อำเภอสังขละบุรี จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ ทษ.ม.
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้, 2533. อัดสำเนา.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). "เอกสารการปฏิรูปการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ปี 2550,"
วิสัยทัศน์การปฏิรูปการศึกษาระยะและมุมมอง. สำนักงานปฏิรูปการศึกษา สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2539.

พิมพันธ์ ทีชะเนตร์. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของ
เกษตรกรในอำเภอกำมะนา จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ทษ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2539. อัดสำเนา.

พิศมัย กระแสอินทร์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการปลูกพืชหมุนเวียนของเกษตรกรจังหวัด
ศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ทษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2513.
อัดสำเนา.

เพชร เพชรแก้ว. เปรียบเทียบระดับการยอมรับนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์
ของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน เขตการศึกษาที่ 11. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. อัดสำเนา.

ไพบลีย์ สุทธิสภา และคนอื่น ๆ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการปลูกกาแฟพันธุ์สูง.
เชียงใหม่ : คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2527. อัดสำเนา.

ไพศาล เพ็ชรพลาย. การยอมรับในการรวมกลุ่มบางกลุ่มของชาวชนบทที่เป็นสมาชิกในเขต
โครงการมูลนิธิบูรณะชนบท. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2519. อัดสำเนา.

การดี ศิริบุรี. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้นวัตกรรมทางการสอนของครูอาจารย์
วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

มัทนา สังฆะภรณ์. "ครู : หัวใจของการปฏิรูปการศึกษา," วารสารข้าราชการครู.

4 เมษายน-พฤษภาคม 2540.

ระดม เศรษฐกร. "การรับสิ่งเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ในท้องถิ่นชนบท," วารสารพัฒนาชุมชน.

11 ; 2512.

รัชดา ตวันนันทน์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ทางการเกษตรของชาวนา

อำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2538. อัดสำเนา.

ฤดีกรณ์ ญาณสังวรชัย. ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของเกษตรกรในการใช้สมันไพรทดแทน

สารเคมีป้องกันกำจัดแมลง ศึกษากรณีอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์

ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536. อัดสำเนา.

วิจิตร ศรีสอาน. "อนาคตการศึกษาไทยในสองทศวรรษหน้า," วารสารข้าราชการครู.

7-9 ; มิถุนายน-กรกฎาคม 2539.

วิชาการ, กรม. รายงานการวิจัยการจัดการศึกษาระดับประถม มัธยม และอาชีวศึกษาไทย

ในทศวรรษหน้าที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. กองการวิจัยการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.

———. คู่มือการประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2535.

วิชัย ต้นศิริ. "แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยยุคโลกาภิวัตน์," วารสารข้าราชการครู.

กุมภาพันธ์-มีนาคม 2539.

วิทัศน์ เตชะบุญ. ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้าของชาวเขา

เผ่ากระเหรี่ยง อำเภอชมภูวง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ วท.ม.

เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2534. อัดสำเนา.

วิลาสินี วงศ์ประเสริฐ. การยอมรับการใช้หมวกนิรภัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในเขต

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.

อัดสำเนา.

วีระ เกตุรักษ์. การยอมรับการใช้เข็มขัดนิรภัยของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535. อัดสำเนา.

วุฒิไกร บัวผัน. การยอมรับการใช้เครื่องป้องกันอันตรายจากเสียงของคนงานในโรงงาน

อุตสาหกรรมสิ่งทอ. วิทยานิพนธ์ สด.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.

อัสสำเนา.

ศิริพร หิตะศิริ. รูปแบบสำหรับการทำนายและอธิบายการยอมรับกิจกรรมกลุ่มสร้างเสริม

คุณภาพของข้าราชการครูในกองทัพอากาศ. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัสสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แนวทางการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2539-2540. ม.ป.ท.,

2538.

———. คู่มือการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2539.

———. การปฏิรูปการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ปี 2550. ม.ป.ท., 2539.

ศกชัย มุ่งกลิ้ง. การยอมรับเทคโนโลยีการกักเก็บน้ำดื่มแบบใหม่ของเกษตรกร ใน

อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ ทษ.ม. เชียงใหม่ : สถาบัน

เทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้, 2534. อัสสำเนา.

สมยศ นาวีการ. การบริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงสยามการพิมพ์, 2522.

สามัญศึกษา, กรม. แนวทางการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2539. ม.ป.ท., 2540.

———. รายงานการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา. หน่วยศึกษา

นิเทศก์ เขตการศึกษา 10, 2540.

สำโรจน์ แผงยัง. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา

ของนักฝึกอบรมในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัสสำเนา.

สำลี ทองทิว. กลวิธีเผยแพร่นวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับผู้บริหารและครูก้าวหน้า.

กรุงเทพฯ : อักษรสัมพันธ์, 2527. 176 หน้า.

สีปนนท์ เกตุทัต. เป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษา. เอกสารการปฏิรูป

การศึกษา สำนักงานปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.

———. "การปฏิรูปการศึกษา : ครบบริการการศึกษาและโลกาภิวัตน์," วารสาร

ข้าราชการครู. กุมภาพันธ์-มีนาคม 2539.

สิริณภรณ์ เชษฐากุล. ลักษณะการยอมรับของใหม่ในหมู่บ้าน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

วิทยานิพนธ์ สด.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อัสสำเนา.

- สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. ทฤษฎีการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและ
วิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528.
- สุธิดา วงศ์สว่าง. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับน้ำมัน ไร้สารตะกั่วของผู้ใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคล
เฉพาะที่อาศัยในหมู่บ้านจัดสรร ในเขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536. อัดสำเนา.
- สุพัตรา สุภาพ. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- สุเมธ เตียวอิศเรศ. นวัตกรรมการนำทางการศึกษา. ชลบุรี : เอกสารประกอบการสอน
ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2525.
- สุรัฐ ศิลปอนันต์. เอกสารรายงานผลการสัมมนายุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา. สำนักงาน
ปฏิรูปการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2539.
- สุวรรณีย์ สิมะกรินทร์. การยอมรับเทคโนโลยีทางการเกษตรของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ
จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2527. อัดสำเนา.
- เสาวคนธ์ สดสว่างศักดิ์. "การย้ายถิ่นและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม," ข่าวสารเกษตรศาสตร์.
28(1) : 47-58 ; กุมภาพันธ์-มีนาคม 2526.
- อดิศร เหลืองไทยงาม. ความรู้ความตระหนักของพนักงานขับรถโดยสารประจำทางของ
องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพที่มีต่อมลพิษทางเสียง. วิทยานิพนธ์ ศด.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529. อัดสำเนา.
- อลงกรณ์ เหล่างาม. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ของชาวบ้านในหมู่บ้าน
เทคโนโลยีศึกษา โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชนบทในหมู่บ้านเทคโนโลยีของ
กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและพลังงาน. วิทยานิพนธ์ วส.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534. อัดสำเนา.
- อุทัย ดลยเกษม. ปฏิรูปการศึกษา การสร้างสรรค์ภูมิปัญญา. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง
แอนด์พับลิชชิ่ง, 2539.
- อุมาดี ธนผลพดุงกุล. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการแยกประเภทขยะมูลฝอยของผู้ที่
อยู่อาศัยในอาคารชุด กรณีศึกษาผู้อยู่อาศัยในอาคารชุดในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539. อัดสำเนา.

เอกพงศ์ วรกุล. ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกไม้ดอกเพื่อเป็นรายได้เสริมของเกษตรกร
ในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วท.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2532. อัดสำเนา.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. ชีวิตและงานผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม : วัฒนธรรมกับการศึกษาเป็นปัญหา
ที่รื้อการชักเครื่อง. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2539.

Batten, T.R. Community and their Development : Introductory Study
with Special Reference to the tropic. London : Oxford
University Press, 1957.

Bernet, H.G. Innovation : The Basic of Cultural Change. New York :
McGraw-Hill Co., 1953.

Bhantumnavin, Nath and other. The Study of the Farmer's Attitude
Towards the Soybean Cultivation Extension. Research Report
No.1 Bangkok : Agriculture Extension and Training Office
Kasetsart University, 1975.

Catherine Mc., Dole. A Report on Social Culture Condition in the
Young Study of Roi-et Northest Thailand. Bangkok : United
Stat Operation Missions Thailand, 1963.

Cover, Propero R. Tge Nasagaba/Margate System of Planting Rice : A
Study Innovation. Study Service No. 5 CDRC. U.P Qucezon City,
Philippines, 1960.

Foster, Grearge M. Tradition Societies and Technological Change.
New York : Haver and Row Beblicher, 1973.

Hovland, Carl and Lyring Janis (ed.). Personallity and Persuability.
New Haver, Yale University, 1959.

Klonglan, B.E. and E.W. Coward Jr. "The Concept of Symbolic
Adoptions : A Suggested Interpretation," Rural Sociology.
35(6) : 77-83 ; 1970.

- Nunez, Ragvel. "An Nariables Infuluendy Teacher' Perception of Educational Innovation," Dissertation Abstracts International. 35 : 4460-A ; February, 1978.
- Powell, Lou G. "An Analysis of Research Education' Degree of Implementation and Concerns Related to Adoption of An Innovation," Dissertation Abstracts International. 42(12) : 5245-A ; June, 1982.
- Roger, Everett M. and F.F. Shoemaker. Communication of Innovations : A Cross Cultural Approach. New York : The Free Press, 1971.
- . Diffution of Innovations. New York : The Free Fress of Glencoe A. Adivision of the Macmilian Company, 1962.
- . Diffution of Innovations. 3 nd ed. New York : The Free Press, 1983.
- Shaw, M.E. and J. Wright. Scale for Measurement of Attiude. New York : McGraw-Hill, 1967.
- Wohlwill, Loachim F. "The Age Variable in Psychological Research," Psychological Review. 77(1) : 49-64 ; 1970.
- Woravit, Withyapiman. Factor Associated With the Adoption of Agricultural Practise by of Rubber Farmers Village of Payaluas, Malaysia. Unpublished Master's Thesis, Lousisians State Universit, 1971.
- Zaltman, G.R.R. Duncan and J. Holbek. Innovation and Organization. New York : John Wiley and Sons, 1973.

۱۳۹۸/۰۵/۰۵

ภาคผนวก ก

การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

มีแนวทางการดำเนินงานใน 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

เร่งรัดให้โรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับจัดการศึกษาให้มีมาตรฐาน คุณภาพทัดเทียมกัน และให้กระจายการบริหารจัดการครอบคลุมทุกพื้นที่โดย

1. การจัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษา (school mapping) ของโรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับประเภท ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และนำแผนที่ไปปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยการวางแผนภาพรวมเป็นรายจังหวัด รวมทั้งการเชื่อมต่อบริเวณจังหวัด เพื่อมุ่งลดความซ้ำซ้อนและมุ่งกระจายการจัดการให้บริการให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ ทั้งนี้ โดยให้สอดคล้องกับสภาพทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นด้วย

2. กำหนดขนาดของแต่ละโรงเรียนและสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ในแต่ละภูมิภาค เพื่อให้ได้ขนาดโรงเรียนที่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ให้มีการรวมโรงเรียนขนาดเล็กตามควรแก่กรณี โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของจังหวัดและให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น อีกทั้งให้คำนึงถึงการจูงใจให้ผู้ปกครองเห็นประโยชน์ของการส่งบุตรหลานไปโรงเรียน ในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมในการให้บริการทางการศึกษามากกว่า และอาจให้ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนเดิมเป็นศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน สถานที่จัดกิจกรรมพัฒนาฝีมือแรงงานในพื้นที่รวมทั้งให้จัดกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยท้องถิ่นร่วมดำเนินการ

3. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นพื้นฐาน ในด้านบรรยากาศของการจัดการศึกษาด้านการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนและด้านบุคลากร ที่สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจสำหรับใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท และมุ่งเน้นสนับสนุนสถานศึกษาที่ด้อยเป็นอันดับแรก

4. ให้โรงเรียนแต่ละโรงเรียนทั้งที่มีอยู่เดิม และที่จะสร้างขึ้นใหม่มีผังแม่บทอย่างเต็มรูปแบบ

แบบ อีกทั้งการออกแบบและการจัดสร้างอาคารเรียน รวมทั้งการจัดบรรยากาศในการเรียน การสอนและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ต้องสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และมุ่งรักษาคีล วัฒนธรรมของท้องถิ่น

5. กระจายอำนาจการกำหนดนโยบายและการบริหารโรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทให้กับผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และองค์กรปกครองท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมตัดสินใจ ในรูปคณะกรรมการของสถานศึกษา เพื่อให้การพัฒนาและการแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็ว เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

6. ให้มีองค์การติดตามและประเมินผลทำงานที่สำคัญ ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงาน ตลอดจนประเมินมาตรฐานโรงเรียนและสถานศึกษาทั้งด้านปริมาณ คุณภาพและ ประสิทธิภาพการศึกษา รวมทั้งให้มีการสรุปผลเป็นระยะ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อนำ ไปสู่การพัฒนาโรงเรียนและสถานศึกษานั้น ๆ อย่างสมดุล ทั้งการรายงานผลผลงาน ประสิทธิภาพ ของผลงาน คุณภาพของผลผลิต ความคุ้มค่า และแนวทางการพัฒนาในอนาคต

การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา

เร่งปฏิรูปการผลิต การสรรหาและการพัฒนาครู ทั้งที่ทำการสอนในสถานศึกษาของ รัฐและ เอกชนอย่างครบวงจร รวมทั้งพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดย

1. สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบของครู ผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรทาง การศึกษาให้มุ่งมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง

2. ในการประเมินความก้าวหน้าของครู ให้มุ่งเน้นการวัดประสิทธิภาพของผลการ ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะคุณภาพการเรียนของผู้เรียน และสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอนควบคู่กันไป

3. ให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งถึงและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยทุก 2 ปี ต้องผ่านการอบรม อย่างน้อย 1 ครั้ง ทั้งนี้ การอบรมของกระทรวงศึกษาธิการ และ/หรือกรมต้นสังกัด และการ อบรมของสถาบันอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีวุฒิบัตรรับรอง ตลอดจนการอบรมทางไกล

การเข้าประชุม สัมมนา และการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่และให้ผู้นับถือนับว่าพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของผลการปฏิบัติงานของครูด้วย

4. ให้ครูเลือกแผนการสอนหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนาความรู้ได้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง

5. ให้ครูที่สังกัดส่วนราชการต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ สามารถทำการสอนในสถานศึกษา ทั้งในและนอกสังกัดได้มากกว่า 1 แห่ง ทั้งนี้ โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้นับถือนับว่า และให้ได้รับค่าตอบแทนพิเศษ และให้นับรวมเป็นส่วนหนึ่งของผลงานของครูในการบรรจุครูใหม่ ให้นำประสบการณ์ของครูมาพิจารณาประกอบการกำหนดเงินเดือนด้วย

6. กำหนดคุณสมบัติและเปิดโอกาสให้ผู้มีปัญหาท้องถิ่น ครูชาวบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนและส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งผู้เกษียณอายุราชการมาสอนในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีค่าตอบแทนให้ตามความเหมาะสม

7. แก้ไขปัญหาขาดแคลนครู โดยการบรรจุแต่งตั้งครูให้ครบทุกตำแหน่งตามแผนอัตรากำลังของแต่ละสถานศึกษา การเกลี้ยอัตรากำลังครู และการลดจำนวนครูช่วยราชการให้คงเหลือน้อยที่สุด สำหรับครูผู้สอนวิชาขาดแคลน ให้ได้รับค่าตอบแทนพิเศษ อีกทั้งสนับสนุนให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับท้องถิ่นที่มีความพร้อมในการเปิดสอนสาขาวิชาที่ขาดแคลน จัดสอนได้ถึงระดับปริญญาตรี

8. ปรับปรุงระบบการกำหนดตำแหน่งครูในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจำแนกความก้าวหน้าในสายงาน (career ladder) ระหว่างครูกับผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสายวิชาชีพ (career pattern) ที่ชัดเจน แต่มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนหมุนเวียนกันได้ โดยเฉพาะครูสามารถก้าวหน้าตามสายงานการสอน ในระดับตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ด้วยผลงานของตนเอง ทั้งนี้ กำหนดให้สมัครปฏิบัติงานของครูและสมัครปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา

9. กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู โดยให้ครูสภา คณะกรรมการข้าราชการครู และสถาบันผลิตครู ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และให้มีมาตรการพัฒนาวิชาชีพ โดยการกำหนดให้มีใบประกอบวิชาชีพครู

10. ปฏิรูประบบสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลของครูทุกประเภททุกจังหวัด เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของครู ส่งเสริมขวัญกำลังใจและความมั่นคงในอาชีพให้กับครู รวมทั้งปรับปรุง

โครงสร้างเงินเดือนและสวัสดิการอื่น ๆ ของครู โดยมุ่งส่งเสริมสนับสนุนแก่ครูที่สอนในถิ่นทุรกันดาร ครูที่สอนหลายชั้นเป็นพิเศษ

11. พัฒนาระบบและกลไกในการเลือกสรรบุคคลเข้าเรียนในสถาบันผลิตครูรวมทั้งพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ในการผลิตครูทั้งครูที่สอนหลายวิชา และครูเฉพาะวิชาที่เน้นการปฏิบัติเพื่อให้ได้ครูที่มีความรู้ความสามารถในเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และมีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งให้มีการปรับปรุงวิธีการสอบคัดเลือกและการบรรจุครูประจำการ โดยให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ทั้งนี้ ไม่ควรบรรจุครูที่มาจากสถานศึกษาเอกชนระหว่างปีการศึกษา

12. เร่งรัดการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเพิ่มพูนแนวความคิด ความรู้ ตลอดจนทักษะในการบริหารและการจัดการ เพื่อให้สามารถพัฒนาโรงเรียน และสถานศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

13. ให้ศึกษานิเทศก์ทุกสังกัดหลักกำลังทำงานร่วมกัน โดยการนิเทศติดตามงานวิชาการในสถานศึกษาทุกสังกัด

การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

เร่งรัดปฏิรูปหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ทุกระดับทุกประเภท โดย

1. จัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีลักษณะที่พึงประสงค์ของจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา

2. จัดประสบการณ์การเตรียมความพร้อม จัดทำหลักสูตรทุกระดับทุกประเภทภายใต้หลักการสำคัญดังนี้

2.1 สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

2.2 จัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ และเน้นการปฏิบัติมากกว่าการท่องจำ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสร้างความรู้ซึ่งจะเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในโลกแห่งอนาคต

2.3 ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

2.4 ให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากครอบครัว ชุมชนมาใช้เป็น
ส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนตามหลักสูตร

2.5 กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานในการเรียนรู้ของนักเรียน และสนับสนุนให้
โรงเรียนและสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถพัฒนาและ เติมมาตรฐานขั้นพื้นฐานดังกล่าวตามความ
ต้องการและความเหมาะสม และให้องค์กรวิชาชีพมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐาน
ของการจัดการศึกษาวิชาชีพ

2.6 ให้ประชาชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและกำหนดแบบเรียน
ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

3. เร่งปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพครูในสถาบันการผลิตครู ให้มีเนื้อหาวิชาชีพครรมากขึ้น
เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้ที่จะออกไปประกอบอาชีพครู

4. จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา โดเมน ป.1-ป.6 ให้ได้มาตรฐานทาง
ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เพื่อรองรับการพัฒนาความรู้และทักษะในระดับที่สูงขึ้น

5. ปฏิรูปการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ให้เด็กเรียนมีโอกาสพัฒนาการเรียนรู้ภาษา
อังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

6. เร่งปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ
โดยการพัฒนารูปแบบ เทคโนโลยี นวัตกรรมการสอน และพัฒนาห้องสมุดในสถานศึกษาให้มี
คุณภาพ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างการศึกษาในระบบและนอกระบบ โรงเรียน
ให้สามารถให้บริการที่สนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง

7. ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ให้มีความหลากหลายทั้งรูปแบบและเนื้อหา
ตลอดจนให้มีความยืดหยุ่นใน เรื่องเวลาเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถหารายได้
ระหว่างเรียน

8. เร่งรัดการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพโดยให้บังเกิดผล โดยพัฒนาหลักสูตร
วิชาชีพโดยแบบยั่งยืน และส่งเสริมให้ผู้ที่อยู่ในอาชีพปฏิบัติตนอยู่ในวิถีทางวิชาชีพโดย
เพื่อเป็นแบบอย่างและเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

9. ปฏิรูประบบการวัดผลให้เป็นไปตามแบบมาตรฐานที่กำหนด เน้นพฤติกรรม
แสดงออกจริงของผู้เรียน และใช้ผลการประเมินในการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียน

การสอน สำหรับการคัดเลือกผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภท ให้ใช้ผลการเรียนสะสมลดความ
สำคัญของการสอนและเพิ่มโควตาการคัดเลือกเข้าเรียนต่อ

10. พัฒนาและสนับสนุนสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา ทั้งในส่วนกลางและ
ส่วนภูมิภาค ให้เห็นเครือข่ายรองรับการกระจายอำนาจทางวิชาการ

การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา

มุ่งกระจายอำนาจ เพื่อเอื้อให้สถานศึกษามีอำนาจตัดสินใจในด้านการบริหารและจัด
บริการทางการศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในท้องถิ่นมาก
ที่สุด พัฒนาองค์กรรองรับการกระจายอำนาจในระดับจังหวัดให้เข้มแข็ง พร้อมทั้งส่งเสริมและ
สนับสนุนการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชนและเอกชน โดย

1. กำหนดหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการจัดบริหารทางการศึกษา และองค์การ
ประสานงานในระดับจังหวัด สำหรับบริหารการศึกษาในท้องถิ่น และในการจัดบริการทางการ
ศึกษาทุกระดับทุกประเภท เพื่อให้เกิดความชัดเจนในด้านการกิจ พื้นที่บริการ งบประมาณและ
บุคลากร ตลอดจนแบ่งสัดส่วนความรับผิดชอบการจัดบริการ ทั้งสถานศึกษาของรัฐบาล และ
เอกชนทุกสังกัด รวมทั้งวางระบบเครือข่ายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้อยู่ภายใต้
นโยบายการบริหารมาตรฐานและการประเมินผลที่เป็นเอกภาพในแต่ละระดับและแต่ละประเภท
โดยกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลักไว้ดังนี้

1.1 ระดับก่อนประถมศึกษา

ขยายการจัดการศึกษาแก่เด็กอายุตั้งแต่ 2 ขวบขึ้นไป และมุ่งเตรียมความ
พร้อมให้เด็กอย่างน้อย 1 ปีก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา พร้อมทั้งให้บริการความรู้ และ
ทักษะการอบรมเลี้ยงดูแก่ผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็ก ตลอดจนสนับสนุนการจัดตั้งและดำเนินงาน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนในท้องถิ่น การจัดการศึกษาระดับนี้อาจแบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่

ช่วงอายุ 2-3 ขวบ มุ่งพัฒนาเด็กทุกด้าน โดยเน้นการพัฒนาด้านอารมณ์และ
สังคม ให้โรงเรียนเอกชนในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รวมทั้ง
ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนของหน่วยงานสังกัดต่าง ๆ อาทิ กรมการศาสนา สำนักงานสภา
สถาบันราชภัฏ กรมสามัญศึกษา กรมพลศึกษา กรมศิลปากร สำนักงานคณะกรรมการการ

ประถมศึกษาแห่งชาติ กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย กรมประชาสัมพันธ์ กรมตำรวจ เทศบาลกรุงเทพมหานคร องค์การพัฒนาเอกชน และหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมกันรับผิดชอบ โดยมี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นหน่วยประสานงานกลางในระดับจังหวัด

ช่วงอายุ 4-5 ขวบ มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมให้ได้ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ให้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลัก และโรงเรียนเอกชนในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนของหน่วยงานสังกัดต่าง ๆ อาทิ กรมการศาสนา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ กรมสามัญศึกษา กรมพลศึกษา กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย กรมตำรวจ กรมประชาสัมพันธ์ เทศบาล กรุงเทพมหานคร องค์การพัฒนาเอกชน และหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมกันรับผิดชอบ

1.2 ระดับประถมศึกษา

ให้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลัก โดยโรงเรียนเอกชนในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสถานศึกษาของหน่วยงานสังกัดต่าง ๆ อาทิ กรมสามัญศึกษา กรมการศาสนา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ กรมศิลปากร กรมพลศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมตำรวจ กรมประชาสัมพันธ์ เทศบาล กรุงเทพมหานคร องค์การพัฒนาเอกชน และหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมกันรับผิดชอบ

1.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลัก โดยมีโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเสริม รวมทั้งให้โรงเรียนเอกชนในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสถานศึกษาของหน่วยงานสังกัดต่าง ๆ อาทิ กรมการศาสนา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ กรมศิลปากร กรมพลศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมตำรวจ กรมประชาสัมพันธ์ เทศบาล กรุงเทพมหานคร องค์การพัฒนาเอกชน และหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมกันรับผิดชอบ

สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งผู้ให้บริการซ้ำซ้อนกัน ให้คณะกรรมการระดับจังหวัดพิจารณาแก้ไขเป็นรายกรณี หากในพื้นที่

ใดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ไม่สามารถจัดบริการได้อย่างทั่วถึง ให้โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พิจารณาเพิ่มจำนวนห้องเรียน หรือตั้งโรงเรียนเพิ่มได้ตามความจำเป็น

1.4 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลักสายสามัญ และให้สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลัก สายวิชาชีพ โดยมีสถานศึกษาเอกชนในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสถานศึกษาของหน่วยงานสังกัดต่าง ๆ อาทิ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กรมการศาสนา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กรมศิลปากร กรมพลศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน องค์การพัฒนาเอกชน และหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมกันรับผิดชอบ

1.5 ระดับอุดมศึกษา

ให้สถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา กรมศิลปากร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยมีสถานศึกษาเอกชนที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนร่วมดำเนินการ ทั้งนี้ ให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการจัดการศึกษาให้ครบถ้วนตามบทบาทหน้าที่ และภารกิจที่รับผิดชอบของแต่ละสังกัด โดยมีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ประสานแผนการผลิตนักศึกษาทั้งในด้านพื้นที่การจัดการสาขาวิชาและความร่วมมือทางวิชาการ รวมทั้งการประสานแผนการผลิตร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัย

2. มุ่งพัฒนาองค์กรในทุกกระดับด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร การปรับหรือโครงสร้างระบบบริหารงาน เพื่อรองรับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคและสถานศึกษา โดยให้องค์กรคณะบุคคลระดับจังหวัดสามารถกำหนดนโยบายการศึกษา สนับสนุนความก้าวหน้าของบุคลากร และจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งให้สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาสามารถบริหารงานได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพสูงสุด

3. มุ่งส่งเสริมบทบาทครอบครัว ชุมชน และเอกชน ให้มีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา โดยพัฒนาศักยภาพของครอบครัวให้เข้มแข็งด้วยมิติทางวัฒนธรรม ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายด้านการศึกษาในแต่ละระดับ สนับสนุนเอกชนที่ลงทุนด้าน

การศึกษา ให้เงินกู้หมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำ เร่งรัดการจัดตั้งสถานศึกษาและสถาบันฝึกอบรมวิชาชีพ สาขาที่ขาดแคลนในเขตพัฒนาอุตสาหกรรม นอกกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามมาตรการสนับสนุนภาคเอกชนลงทุนพัฒนาการศึกษา ตลอดจนผ่อนคลายกฎระเบียบ ที่ควบคุมสถานศึกษาและกำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสมอื่น ๆ สำหรับการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน และ เอกชน

4. พัฒนาการบริหารบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ ให้อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติองค์การบริหารบุคคลเดียวกัน เพื่อความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างความมั่นคงในอาชีพ

5. พัฒนาระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลให้เข้มแข็งและประสานสอดคล้องกับทุกระดับ

6. ดำเนินการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายแก่ผู้กำลังศึกษาอยู่ในทุกระดับทุกประเภทด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อมุ่งแก้ไขความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนที่มาจากครอบครัวรายได้น้อย ทั้งในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน อาทิ การยกเว้นเงินบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการสอนและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาการจัดบัตริอดทุนค่าเล่าเรียน จัดหาทุนการศึกษาจากแหล่งภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน

7. มุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้ได้ระหว่างร้อยละ 6-7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) เพื่อให้ทัดเทียมกับระดับมาตรฐานสากล และมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาในปี 2550 โดย

7.1 เพิ่มงบประมาณทางการศึกษา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยรวม

7.2 นำมาตรการด้านภาษาทางการศึกษามาใช้

7.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินการจัดบริการทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ ของสัดส่วนการจัดบริการในภาพรวมทั้งประเทศ

7.4 ให้ภาคเอกชนมีโอกาสเข้าร่วมลงทุนดำเนินกิจการโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยระบบการบริหารที่ยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพ ภายใต้ข้อตกลงร่วมกันระหว่างภาครัฐกับเอกชน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระด้านงบประมาณของรัฐ ในการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลาย รวมทั้งให้บังเกิดคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง

7.5 ให้นำข้อมูลค่าใช้จ่ายในการจัดบริการทางการศึกษาของโรงเรียน และสถานศึกษาทั้งที่สังกัดและที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ทุกระดับทุกประเภท มาพิจารณาปรับปรุงการเก็บเงินบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ให้เพิ่มขึ้นจากอัตราปัจจุบัน

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษานี้ เพื่อให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากที่สุด อย่างไรก็ตาม หากการดำเนินงานประสบปัญหาอุปสรรคในทางปฏิบัติ อาจมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานบางประการต่อไป

ตาราง 28 แสดงจำนวนครูของโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นประชากรในการศึกษาครั้งนี้

ลำดับที่	สังกัด/โรงเรียน	ประชากร	ลำดับที่	สังกัด/โรงเรียน	ประชากร
	<u>กาฬสินธุ์</u>			<u>มุกดาหาร</u>	
1	เมืองกาฬสินธุ์	87	17	นวมินทร์ราชภัฏศรีสอเทพานเหนือ	80
2	กมลาไสย	103	18	คำสร้อยวิทยาสรรค์	48
3	เขาวงพินาคม	73		<u>ยโสธร</u>	
4	บางตลาดวิทยาคาร	99	19	สอแก้วว่องไววิทยา	40
5	สมเด็จพิทยาคม	80	20	กุดชุมพุงวิทยา	44
	<u>นครพนม</u>		21	ทรายมูลวิทยา	42
6	นครพนมวิทยาคม	80	22	ค้อวังวิทยาคม	48
7	ธาตุพนม	89		<u>ร้อยเอ็ด</u>	
8	พระซองสามัคคี	35	23	ขัติยวงษา	94
9	นาหว้าพิทยาคม	39	24	ธวัชบุรีวิทยา	69
	"ธาตุประสิทธิ์"		25	ปทุมรัตน์พิทยาคม	65
10	เรณูนครวิทยานุกูล	74	26	พนมไพรวิทยาคาร	82
11	สหราษฎร์รังสฤษดิ์	40	27	โพนทองพัฒนาวุธวิทยา	92
12	สหราษฎร์วิทยา	36	28	สุวรรณภูมิพิทยไพศาล	108
	<u>มหาสารคาม</u>		29	หนองพอกวิทยา	67
13	มหาวิฆานุกูล	76	30	อาจสามารถวิทยา	52
14	บรบือวิทยาคาร	85	31	เหล่าเสือวิทยาคม	51
15	กันทรวิชัย	102			
16	โกสุมวิทยาสรรค์	101			

ตาราง 28 (ต่อ)

ลำดับที่	สังกัด/โรงเรียน	ประชากร	ลำดับที่	สังกัด/โรงเรียน	ประชากร
	<u>อบบราชธานี</u>		38	ศรีเมืองวิทยาคาร	52
32	หกลีปพรชัยวิทยาคม	58	39	ตาลส้มพัฒนา	30
33	เขื่องไผ่พิทยาคม	87	40	ทุ่งแก่งยิ่งวัฒนา	42
34	มัธยมตระการพืชผล	97		<u>อำนาจเจริญ</u>	
35	นายนวิทยาคม	70	41	พนาคึกษา	62
36	ม่วงสามสิบอัมพวันวิทยา	54	42	ทิวะพาน	66
37	วารินชำราบ	87			

รวมประชากรทั้งหมด 3,019 คน

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ช่วยฯ ตรวจสอบแบบสอบถาม

ที่ ทม 1007/ ๒3 ๙๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๒ มิถุนายน 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

เนื่องจาก นายสุทิศ ชินะวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

ดร.ละเอียด รักษ์เผ่า

ประธาน

ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยขอเชิญ อาจารย์วิภา พงษ์พิจิตร, อาจารย์พิมพ์รัตน์ สภาพชาติ และ อาจารย์วิรัตน์ ขวัญยืน ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติการศึกษา

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย (/) ลงบนข้อที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

ข้อที่	ขั้นตอนการปฏิบัติการศึกษาที่ดำเนินการในปี พ.ศ. 2539	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
1	ขั้นตอนการดำเนินการปฏิบัติการศึกษาในโรงเรียน มีทั้งหมดกี่ขั้น	/		
	ก. 3 ขั้นตอน	/		
	ข. 4 ขั้นตอน	/		
	ค. 5 ขั้นตอน			
	ง. 6 ขั้นตอน			
2	สัดส่วนของกรรมการโรงเรียนกำหนดไว้ดังนี้ 3:2:2:2 หมายเลข 3 เป็นสัดส่วนมากที่สุดในการเลือกใคร	/		
	ก. ครู	/		
	ข. ผู้ปกครองนักเรียน	/		
	ค. ผู้ทรงคุณวุฒิ	/		
	ง. ข้าราชการภายนอก			
3	บุคคลต่อไปนี้ใครเป็นประธานกรรมการโรงเรียน			
	ก. ผู้บริหาร	/		
	ข. ผู้ทรงคุณวุฒิ	/		
	ค. ผู้ปกครองนักเรียน	/		
	ง. ผู้ช่วยผู้บริหาร			

ข้อที่	ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
4	คณะกรรมการโรงเรียนอยู่ในวาระได้เป็นระยะเวลาเท่าใด	/		
	ก. 3 ปี	/		
	ข. 4 ปี	/		
	ค. 5 ปี	/		
	ง. 6 ปี			
5	ใครคือผู้ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา	/		
	ก. ผู้บริหาร	/		
	ข. ผู้ทรงคุณวุฒิ	/		
	ค. คณะกรรมการโรงเรียน	/		
	ง. ศิษยานุศิษย์			
6	การวางแผนปรับปรุงโรงเรียนเป็นหน้าที่ของใคร			
	ก. ครูและผู้บริหาร	/		
	ข. ศิษยานุศิษย์	/		
	ค. กรมสามัญศึกษา	/		
	ง. คณะกรรมการโรงเรียน			
7	การสร้างหลักสูตรท้องถิ่นเป็นหน้าที่ของใคร			
	ก. ครูและผู้บริหาร	/		
	ข. ศิษยานุศิษย์	/		
	ค. กรมสามัญศึกษา	/		
	ง. คณะกรรมการบริหารโรงเรียน			

ข้อที่	ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
8	เป้าหมายหลักของแผนปรับปรุงโรงเรียนยึดสิ่งใดเป็นสำคัญ ก. บริเวณโรงเรียน ข. การจัดการสอน ค. ตัวครูผู้สอน ง. ตัวนักเรียน	/		
9	ข้อใดเป็นหน้าที่สำคัญของหน่วยงานในระดับอำเภอและจังหวัดในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ก. ตรวจสอบ ข. กำหนดนโยบาย ค. วางแผน ง. สัมพันธ์	/		
10	ผู้นำเสนอข้อมูลให้ชุมชนได้รับทราบผลการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา คือ ก. ผู้บริหารโรงเรียน ข. คณะกรรมการโรงเรียน ค. ศึกษานิเทศก์ ง. ผู้ทรงคุณวุฒิ	/		
11	บุคคลต่อไปนี้ใคร <u>ไม่มีหน้าที่</u> ทำการประเมินผลการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาที่เริ่มในปี 2539 ก. ครู ข. คณะกรรมการโรงเรียน ค. ศึกษานิเทศก์ ง. ตัวแทนจากชุมชน	/		

ข้อที่	ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
12	บุคคลต่อไปนี้ใคร <u>ไม่มีหน้าที่</u> ในการสร้างวิธีและเกณฑ์ที่ใช้ประเมิน			
	ก. ผู้ทรงคุณวุฒิ	/		
	ข. คณะกรรมการ โรงเรียน	/		
	ค. ศึกษานิเทศก์	/		
	ง. ตัวแทนจากชุมชน			

แบบสอบถามเจตคติ

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นของท่าน

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ปฏิรูปการศึกษา	ระดับความรู้สึก ความคิดเห็น					ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ		
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	+1	0	-1
1	การปฏิรูปการศึกษาทำให้การเรียน การสอนดีขึ้น						/	/	
2	การปฏิรูปการศึกษาทำให้ครูทำงาน อย่างมีความสุข						/	/	
3	การปฏิรูปการศึกษาช่วยให้ครูใช้สื่อ การสอนมากขึ้น						//		
4	การปฏิรูปการศึกษาทำให้ครูสามารถ เขียนแผนการสอนเพิ่มขึ้น						//		
5	การปฏิรูปการศึกษาทำให้ภาพลักษณ์ ของโรงเรียนดีขึ้น						//		
6	การปฏิรูปการศึกษาเป็นการแก้ปัญหา ร่วมกันของทุกคน						//		
7	การปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จได้ดี ผู้บริหารต้องสั่งการเอง						//		
8	การปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จได้ต้อง ต่างคนต่างทำ						//		

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ปฏิรูปการศึกษา	ระดับความรู้สึก ความคิดเห็น					ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ		
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
							+1	0	-1
9	การปฏิรูปการศึกษายังไม่เหมาะสมกับ สภาพท้องถิ่น						//		
10	การปฏิรูปการศึกษเป็นความ ต้องการของผู้บริหารแต่เพียงผู้เดียว						//		
11	การปฏิรูปการศึกษเป็นการแก้ปัญหา ที่ต้นเหตุอย่างแท้จริง						//		
12	การปฏิรูปการศึกษเป็นการลงทุนที่ ไม่คุ้มค่า						//		
13	การปฏิรูปการศึกษานำมาซึ่งความ แตกแยกของครู						//		
14	การปฏิรูปการศึกษเป็นการสร้าง ภาระให้กับครู						//		
15	การปฏิรูปการศึกษไม่สามารถ แก้ปัญหาทางการศึกษาได้						//		

ข้อที่	รายการ	ปริมาณการเปิดรับข่าวสาร					ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ		
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	+1	0	-1
6	ท่านได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา จากสิ่งต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (แผ่นป้ายหรือนิทรรศการ)						//		
7	ท่านได้พบปะสนทนาแลกเปลี่ยน ความรู้ข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาระหว่าง ครูด้วยกันมากน้อยเพียงใด						//		
8	ท่านได้พบปะสนทนากับผู้เชี่ยวชาญและ แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูป การศึกษามากน้อยเพียงใด						//		
9	ท่านได้เข้าอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการ ปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด						//		
10	ท่านได้ไปศึกษาดูงานด้านการปฏิรูป การศึกษาของโรงเรียนอื่นมากน้อย เพียงใด						//		
11	ท่านได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาจาก ผู้บริหารในการประชุม						//		

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะองค์การต่อการปฏิรูปการศึกษา

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ลักษณะองค์การในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา	ระดับการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา					ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	+1	0	-1
1	โรงเรียนของท่านมีนโยบายการปฏิรูปการศึกษาชัดเจนเพียงใด						//		
2	โรงเรียนของท่านผู้บริหารให้การสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด						//		
3	โรงเรียนของท่านมีผู้อำนวยการดำเนินการปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด						//		
4	โรงเรียนของท่านมีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเพียงใด						//		
5	โรงเรียนของท่านมีการจัดสรรงบประมาณในการปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด						//		
6	กิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนของท่านมีผู้อำนวยการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเพียงใด						//		

ข้อที่	ลักษณะองค์การในการดำเนินการ ปฏิรูปการศึกษา	ระดับการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา					ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ		
		มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	+1	0	-1
7	โรงเรียนของท่านมีการจัดอบรมเกี่ยวกับ การปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด						//		
8	โรงเรียนของท่านมีสื่อที่จะใช้สนับสนุน การปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด						//		
9	โรงเรียนของท่านมีการบริการข่าวสาร การปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด						//		
10	การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียน ของท่าน ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำ มากน้อยเพียงใด						//		
11	บุคลากรและครูให้ความร่วมมือในการ ปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด						//		
12	ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูป การศึกษามากน้อยเพียงใด						//		
13	โรงเรียนได้รับความร่วมมือในการปฏิรูป การศึกษาจากหน่วยงานอื่นเพียงใด						//		
14	โรงเรียนของท่านได้กำหนดให้ครูรวมกับ ผิชอบการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา มากน้อยเพียงใด						//		

แบบสอบถามการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาด้าน โรงเรียนและสถานศึกษา

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา					ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ		
		มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	+1	0	-1
	<u>การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา</u>								
1	โรงเรียนของท่านมีการปฏิรูปโรงเรียน และสถานศึกษาในระดับใด						//	...	...
2	ท่านได้ศึกษารายละเอียดการปฏิรูป การศึกษาในระดับใด						//	/	...
3	ท่านต้องการข้อมูลหรือรายละเอียด เกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษา						//		...
4	ท่านได้ศึกษาขั้นตอนการปฏิรูปโรงเรียน และสถานศึกษาแล้วเห็นว่า มีประโยชน์ ต่อโรงเรียนและสังคมท้องถิ่น						//	//	...
5	ท่านเห็นด้วยกับขั้นตอนในการปฏิรูป โรงเรียนและสถานศึกษา						//	//	...
6	เมื่อมีการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น						//	//	...
7	ท่านมั่นใจว่ามีการปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษาเป็นประโยชน์ต่อชุมชน						//	//	...

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา					ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	+1	0	-1
8	เมื่อมีการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ทำให้โรงเรียนมีความพร้อมในการจัด การเรียนการสอน	...	...	...	...	...	//		
9	เมื่อมีการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ทำให้บรรยากาศในโรงเรียนดีขึ้น	...	...	...	...	...	//		
10	เมื่อมีการนำการปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษามาใช้ในโรงเรียนสามารถ แก้ไขปัญหาการรับนักเรียน	...	...	...	...	...	//		
11	เมื่อมีการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา โรงเรียนสามารถแก้ปัญหการจัดห้องเรียน ได้	...	...	...	...	...	//		
12	การดำเนินการปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษาเหมาะสมกับสภาพปัญหาปัจจุบัน	...	...	...	...	...	//		
13	ท่านเห็นด้วยกับการปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษา	...	...	...	...	...	//		
14	ท่านยืนยันว่าการปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษาทำให้สภาพภายในโรงเรียน ร่มรื่นสวยงามปลอดภัยเหมาะกับการเรียน การสอน	...	...	...	...	...	//		
15	ท่านยืนยันที่จะสนับสนุนการปฏิรูปโรงเรียน และสถานศึกษาในระดับ	...	...	...	...	...	//		

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา					ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	+1	0	-1
16	การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนท่านได้มีการปฏิรูปครูและบุคลากร ในระดับใด						//		
17	ท่านได้ศึกษารายละเอียดการปฏิรูปครู และบุคลากรในระดับใด						//		
18	ท่านต้องการข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับ การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา						//		
19	ท่านได้ศึกษาขั้นตอนการปฏิรูปครูและ บุคลากรทางการศึกษาแล้วเห็นว่า ประโยชน์กับตัวท่านและนักเรียน						//		
20	ท่านเห็นด้วยกับการปฏิรูปครูและบุคลากร ทางการศึกษา						//		
21	เมื่อมีการปฏิรูปครูและบุคลากรทาง การศึกษาแล้ว ครูมีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เพียงใด						//		
22	ท่านมีความมั่นใจว่าเมื่อมีการปฏิรูปครูและ บุคลากรทางการศึกษาแล้วสามารถแก้ปัญหา การสอนวิชาต่าง ๆ ได้						//		
23	เมื่อมีการปฏิรูปครูและบุคลากรทาง การศึกษา ครูผู้สอนได้รับการสนับสนุนให้ เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน เพียงใด						//		

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา					ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ		
		มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	+1	0	-1
24	เมื่อมีการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาทำให้ครูผู้สอนมีความสุขในการทำงาน						//		
							//		
25	การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนได้						//		
							//		
26	การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาทำให้ครูผู้สอนได้มีการขอกำหนดตำแหน่งสูงขึ้น						//		
							//		
27	การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาทำให้ครูผู้สอนสามารถสอนได้หลายวิชา						//		
							//		
28	หลังจากการดำเนินการปฏิรูปครูและบุคลากรทำให้ครูผู้สอน สอนได้อย่างมีคุณภาพ						//		
							//		
29	ท่านยืนยันว่าการปฏิรูปครูและบุคลากรทำให้ครูผู้สอนสามารถสอนทดแทนกันได้ ในกรณีครูขาด						//		
							//		
30	ท่านยืนยันจะสนับสนุนการปฏิรูปครูและบุคลากรในระดับ						//		
							//		

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา					ความคิดเห็น		
		มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ของผู้เชี่ยวชาญ		
							+1	0	-1
	<u>การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการสอน</u>								
31	โรงเรียนของท่านมีการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการสอนในระดับใด						//	...	...
32	ท่านได้ศึกษารายละเอียดการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการสอนระดับใด						//	...	...
33	ท่านต้องการข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับ การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอน						//	...	...
34	ท่านได้ศึกษาขั้นตอนการปฏิรูปหลักสูตรแล้ว เห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและชุมชน						//	...	...
35	ท่านเห็นด้วยกับการปฏิรูปหลักสูตร และ กระบวนการเรียนการสอน						//	...	...
36	เมื่อมีการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการ เรียนการสอนทำให้การจัดการเรียน การสอนมีประสิทธิภาพ						//	...	...
37	ท่านมั่นใจว่าการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการ เรียนการสอนทำให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วม ในการจัดหลักสูตร						//	...	...
38	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอนสามารถสนองตอบความต้องการ ของท้องถิ่นได้						//	...	...

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา					ความคิดเห็น		
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ของผู้เชี่ยวชาญ		
							+1	0	-1
39	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนทั้งชั้น ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						//	..	...
40	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนทำให้ครูได้ใช้นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						//	..	...
41	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลเพียงใด						//	..	...
42	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนทำให้ครูดำเนินการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบเพียงใด						//	..	...
43	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนทำให้สามารถแก้ปัญหาการสอนและนำสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน						//	..	...
44	ท่านยืนยันว่าการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมเพราะได้มีการเชิญบุคคลภายนอกมาร่วมสอน ..						//	..	...
45	ท่านยืนยันว่าจะสนับสนุนการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน						//	..	...

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา					ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ		
		มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	+1	0	-1
	<u>การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา</u>								
46	โรงเรียนของท่านได้ปฏิรูประบบบริหาร การศึกษาระดับใด						//	...	...
47	ท่านได้ศึกษารายละเอียดการปฏิรูป ระบบบริหารการศึกษาระดับใด						//	...	...
48	ท่านต้องการข้อมูลหรือรายละเอียด เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา						//	...	...
49	ท่านได้ศึกษาขั้นตอนการปฏิรูประบบบริหาร การศึกษาสอดคล้องกับสภาพชีวิตและ ความเป็นอยู่						//	...	...
50	ท่านเห็นด้วยกับการปฏิรูประบบบริหาร การศึกษา						//	...	...
51	เมื่อมีการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา ทำให้การบริหารการจัดการคล่องตัวยิ่งขึ้น						//	...	...
52	ท่านมั่นใจว่าการปฏิรูประบบบริหารทำให้ ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและแสดง ความคิดเห็น						//	...	...
53	การปฏิรูประบบบริหารทำให้มีการจัดอัตรา กำลังของครูผู้สอนได้						//	...	...
54	การปฏิรูประบบบริหารการศึกษาเปิดโอกาส ให้ผู้แทนชุมชนเข้าร่วมในการจัดการบริหาร โรงเรียน						//	...	...

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา					ความคิดเห็น		
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ของผู้เชี่ยวชาญ		
							+1	0	-1
55	การปฏิรูประบบบริหารการศึกษาทำให้						//		
	ช่องว่างของชุมชนกับโรงเรียนน้อยลง ..	...	...				//		...
56	การปฏิรูประบบบริหารการศึกษาทำให้มี						//		
	ความคล่องตัวในการดำเนินงาน	...	...				//		...
57	การปฏิรูประบบบริหารการศึกษาทำให้						//		
	เกิดการกระจายอำนาจ	...	...				//		...
58	การปฏิรูประบบบริหารการศึกษาสามารถ						//		
	แก้ปัญหาระบบสารสนเทศได้	...	...				//		...
59	ท่านยืนยันว่าการปฏิรูประบบบริหาร						//		
	การศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาความล่าช้า						//		
	ในการสั่งการได้	...	...				...	...	...
60	ท่านยืนยันว่าจะสนับสนุนการปฏิรูประบบ						//		
	บริหารการศึกษา	...	...				//		...

แบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูต่างอุตสาหกรรม

เรียน ครู-อาจารย์ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณา ครู-อาจารย์ทุกท่านตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ ทั้งนี้ เนื่องจากท่านได้รับการคัดเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างและโรงเรียนของท่านได้เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษาที่กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่ต้องการข้อมูล สภาพ การดำเนินการปฏิรูปในโรงเรียนของท่าน จึงใคร่ขอความกรุณา ครู-อาจารย์ทุกท่านได้ตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพราะคำตอบที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงจาก ครู-อาจารย์ทุกท่านเท่านั้น ก็จะทำให้มีการนำไปสู่การปรับปรุงการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะรักษาข้อความที่ท่านตอบในแบบสอบถามเป็นความลับและไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยต้องการที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในงานวิจัยเท่านั้น

ขอขอบคุณ ครู-อาจารย์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

(นายสัทศ หินะวงศ์)

นิสิตปริญญาโท สาขาอุตสาหกรรมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 6 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1	แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	
ตอนที่ 2	แบบทดสอบความรู้ในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา	มี 12 ข้อ
ตอนที่ 3	แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา	มี 15 ข้อ
ตอนที่ 4	แบบสอบถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา	มี 11 ข้อ
ตอนที่ 5	แบบสอบถามลักษณะองค์การกับการปฏิรูปการศึกษา	มี 14 ข้อ
ตอนที่ 6	แบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา	มี 60 ข้อ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะประชากร เป็นการตรวจร่างกาย ขอความกรุณาให้ ครู-อาจารย์
ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน ตอบคำถามลงในช่องที่ตรงกับลักษณะของตนเองมากที่สุด

อายุ ปี

ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าอนุปริญญา

☐ อนุปริญญา

☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

อัตราเงินเดือนบาท/เดือน

ตำแหน่งในหน่วยงาน

☐ ผู้สอน

☐ หัวหน้าหมวด

☐ หัวหน้าฝ่าย

☐ หัวหน้างาน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบความรู้ ที่ถามถึงขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา

ในโรงเรียนที่กำลังดำเนินการอยู่ขณะนี้

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

ข้อที่	ขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษาที่ดำเนินการในปี พ.ศ. 2539
1	ขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียน มีทั้งหมดกี่ขั้น ก. 3 ขั้นตอน ข. 4 ขั้นตอน ค. 5 ขั้นตอน ง. 6 ขั้นตอน
2	สัดส่วนของกรรมการโรงเรียนกำหนดไว้ดังนี้ 3:2:2:2 หมายเลข 3 เป็นสัดส่วนมากที่สุดในการเลือกใคร ก. ครู ข. ผู้ปกครองนักเรียน ค. ผู้ทรงคุณวุฒิ ง. ข้าราชการภายนอก
3	บุคคลต่อไปนี้ใครเป็นประธานกรรมการโรงเรียน ก. ผู้บริหาร ข. ผู้ทรงคุณวุฒิ ค. ผู้ปกครองนักเรียน ง. ผู้ช่วยผู้บริหาร

ข้อที่	ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษา
4	คณะกรรมการโรงเรียนอยู่ในวาระได้เป็นระยะเวลาเท่าใด ก. 3 ปี ข. 4 ปี ค. 5 ปี ง. 6 ปี
5	ใครคือผู้ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ก. ผู้บริหาร ข. ผู้ทรงคุณวุฒิ ค. คณะกรรมการโรงเรียน ง. ศักขานีเทศก์
6	การสร้างแผนปรับปรุงโรงเรียนเป็นหน้าที่ของใคร ก. ครูและผู้บริหาร ข. ศักขานีเทศก์ ค. กรมสามัญศึกษา ง. คณะกรรมการโรงเรียน
7	การสร้างหลักสูตรท้องถิ่นเป็นหน้าที่ของใคร ก. ครูและผู้บริหาร ข. ศักขานีเทศก์ ค. กรมสามัญศึกษา ง. คณะกรรมการบริหารโรงเรียน

ข้อที่	ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษา
8	เป้าหมายหลักของแผนปรับปรุงโรงเรียนยึดสิ่งใดเป็นสำคัญ ก. บริเวณโรงเรียน ข. การจัดการสอน ค. ตัวครูผู้สอน ง. ตัวนักเรียน
9	ข้อใดเป็นหน้าที่สำคัญของหน่วยงานในระดับอำเภอและจังหวัดในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ก. ตรวจสอบ ข. กำหนดนโยบาย ค. วางแผน ง. สัมพันธ์
10	ผู้นำเสนอข้อมูลให้ชุมชนได้รับทราบผลการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา คือ ก. ผู้บริหาร โรงเรียน ข. คณะกรรมการโรงเรียน ค. ศึกษานิเทศก์ ง. ผู้ทรงคุณวุฒิ
11	บุคคลต่อไปนี้ใคร <u>ไม่มี</u>หน้าที่ทำการประเมินผลการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาที่เริ่มในปี 2539 ก. ครู ข. คณะกรรมการโรงเรียน ค. ศึกษานิเทศก์ ง. ตัวแทนจากชุมชน

ข้อที่	ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิรูปการศึกษา
12	บุคคลต่อไปนี้เป็นใคร <u>ไม่มีหน้าที่</u> ในการสร้างวิสัยทัศน์และแผนที่ ที่ใช้ประเมิน ก. ผู้ทรงคุณวุฒิ ข. คณะกรรมการโรงเรียน ค. ศึกษานิเทศก์ ง. ตัวแทนจากชุมชน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความรู้สึก ความคิดเห็นต่อการปฏิรูปการศึกษาที่กำลังดำเนินงานอยู่ในขณะนี้

โปรดกาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นของท่าน ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือ คำตอบที่ตรงกับปริมาณความรู้สึกของท่าน และกรุณาตอบทันทีที่อ่านจบข้อความ

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ปฏิรูปการศึกษา	ระดับความรู้สึก ความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	การปฏิรูปการศึกษาทำให้การเรียนการสอนดีขึ้น					
2	การปฏิรูปการศึกษาทำให้ครูทำงานอย่างมีความสุข					
3	การปฏิรูปการศึกษาช่วยให้ครูใช้สื่อการสอนมากขึ้น					
4	การปฏิรูปการศึกษาทำให้ครูสามารถเขียนแผนการสอนเพิ่มขึ้น					
5	การปฏิรูปการศึกษาทำให้ภาพลักษณ์ของโรงเรียนดีขึ้น					
6	การปฏิรูปการศึกษาเป็นการแก้ปัญหาร่วมกันของทุกคน					
7	การปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จได้ถ้าผู้บริหารต้องสั่งการเอง					
8	การปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จได้ต้องต่างคนต่างทำ					

ข้อที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ปฏิรูปการศึกษา	ระดับความรู้สึก ความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9	การปฏิรูปการศึกษายังไม่เหมาะสมกับ สภาพท้องถิ่น					
10	การปฏิรูปการศึกษาเป็นความ ต้องการของผู้บริหารแต่เพียงผู้เดียว					
11	การปฏิรูปการศึกษาเป็นการแก้ปัญหา ที่ต้นเหตอย่างแท้จริง					
12	การปฏิรูปการศึกษาเป็นการลงทุนที่ ไม่คุ้มค่า					
13	การปฏิรูปการศึกษานำมาซึ่งความ แตกแยกของครู					
14	การปฏิรูปการศึกษาเป็นการสร้าง ภาระให้กับครู					
15	การปฏิรูปการศึกษาไม่สามารถ แก้ปัญหาทางการศึกษาได้					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนี้

โปรดกาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่เห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดที่ท่านได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา คำตอบนี้ไม่มีผิดถูก คำตอบที่ดีที่สุด คือ คำตอบที่ตรงกับการได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาของท่านเอง

ข้อที่	รายการ	ปริมาณการเปิดรับข่าวสาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ท่านได้รับข่าวสารจากปฏิรูปการศึกษา จากสิ่งต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (วารสาร)					
2	ท่านได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา จากสิ่งต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (หนังสือพิมพ์)					
3	ท่านได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา จากสิ่งต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (วิทยุ)					
4	ท่านได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา จากสิ่งต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (โทรทัศน์)					
5	ท่านได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา จากสิ่งต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (เอกสารภายในโรงเรียน)					

ข้อที่	รายการ	ปริมาณการเปิดรับข่าวสาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6	ท่านได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา จากสิ่งต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (แผ่นป้ายหรือนิทรรศการ)					
7	ท่านได้พบปะสนทนาแลกเปลี่ยน ความรู้ข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาระหว่าง ครูด้วยกันมากน้อยเพียงใด					
8	ท่านได้พบปะสนทนากับผู้เชี่ยวชาญและ แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูป การศึกษามากน้อยเพียงใด					
9	ท่านได้เข้าอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการ ปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด					
10	ท่านได้ไปศึกษาดูงานด้านการปฏิรูป การศึกษาของโรงเรียนอื่นมากน้อย เพียงใด					
11	ท่านได้รับข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาจาก ผู้บริหารในการประชุม					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะองค์การต่อการปฏิรูปการศึกษาที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนี้

โปรดกาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพราะคำตอบนี้ไม่มีผิดถูก คำตอบที่ดีที่สุด คือ คำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเท่านั้น

ข้อที่	ลักษณะองค์การในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา	ระดับการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	โรงเรียนของท่านมีนโยบายการปฏิรูปการศึกษาชัดเจนเพียงใด					
2	โรงเรียนของท่านผู้บริหารให้การสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด					
3	โรงเรียนของท่านเอื้ออำนวยต่อการดำเนินการปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด					
4	โรงเรียนของท่านมีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเพียงใด					
5	โรงเรียนของท่านมีการจัดสรรงบประมาณในการปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด					
6	กิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนของท่านเอื้ออำนวยต่อการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเพียงใด					

ข้อที่	ลักษณะองค์การในการดำเนินการ ปฏิรูปการศึกษา	ระดับการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7	โรงเรียนของท่านมีการจัดอบรมเกี่ยวกับ การปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด					
8	โรงเรียนของท่านมีสื่อที่จะใช้สนับสนุน การปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด					
9	โรงเรียนของท่านมีการบริการข่าวสาร การปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด					
10	การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียน ของท่านได้เชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำ มากน้อยเพียงใด					
11	บุคลากรและครูให้ความร่วมมือในการ ปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด					
12	ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูป การศึกษา มากน้อยเพียงใด					
13	โรงเรียนได้รับความร่วมมือในการปฏิรูป การศึกษาจากหน่วยงานอื่นเพียงใด					
14	โรงเรียนของท่านได้กำหนดให้ครูร่วมกับ ผิชอบการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา มากน้อยเพียงใด					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการตัดสินใจการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

ข้อความต่อไปนี้เป็นการสอบถามการยอมรับของท่านต่อการปฏิรูปการศึกษาในระดับใด โปรดกาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่เห็นว่าตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด เพราะคำตอบนี้ไม่มีผิดถูก คำตอบที่ดีที่สุด คือ คำตอบที่ตรงกับการยอมรับของท่าน

4

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย
1	การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา โรงเรียนของท่านมีการปฏิรูปโรงเรียน และสถานศึกษาในระดับใด					
2	ท่านได้ศึกษารายละเอียดการปฏิรูป การศึกษาในระดับใด					
3	ท่านต้องการข้อมูลหรือรายละเอียด เกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษา					
4	ท่านได้ศึกษาขั้นตอนการปฏิรูปโรงเรียน และสถานศึกษาแล้วเห็นว่ามีความ ต่อโรงเรียนและสังคมท้องถิ่น					
5	ท่านเห็นด้วยกับขั้นตอนในการปฏิรูป โรงเรียนและสถานศึกษา					
6	เมื่อมีการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					
7	ท่านมั่นใจว่ามีการปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษาเป็นประโยชน์ต่อชุมชน					

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	เมื่อมีการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ทำให้โรงเรียนมีความพร้อมในการจัด การเรียนการสอน					
9	เมื่อมีการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ทำให้บรรยากาศในโรงเรียนดีขึ้น					
10	เมื่อมีการนำการปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษามาใช้ในโรงเรียนสามารถ แก้ไขปัญหาการรับนักเรียน					
11	เมื่อมีการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา โรงเรียนสามารถแก้ปัญหการจัดห้องเรียน ได้					
12	การดำเนินการปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษาเหมาะสมกับสภาพปัญหาปัจจุบัน					
13	ท่านเห็นด้วยกับการปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษา					
14	ท่านยืนยันว่าการปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษาทำให้สภาพภายในโรงเรียน ร่วมรื้อสวงามปลอดภัยเหมาะกับการเรียน การสอน					
15	ท่านยืนยันที่จะสนับสนุนการปฏิรูปโรงเรียน และสถานศึกษาในระดับ					

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา</u>					
16	โรงเรียนท่านได้มีการปฏิรูปครูและบุคลากรในระดับใด					
17	ท่านได้ศึกษารายละเอียดการปฏิรูปครูและบุคลากรในระดับใด					
18	ท่านต้องการข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา					
19	ท่านได้ศึกษาขั้นตอนการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้วเห็นว่ามีความประโยชน์กับตัวท่านและนักเรียน					
20	ท่านเห็นด้วยกับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา					
21	เมื่อมีการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้ว ครูมีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่เพียงใด					
22	ท่านมีความมั่นใจว่าเมื่อมีการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้วสามารถแก้ปัญหาการสอนวิชาต่าง ๆ ได้					
23	เมื่อมีการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ครูผู้สอนได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพียงใด					

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
24	เมื่อมีการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาทำให้ครูผู้สอนมีความสุขในการทำงาน					
25	การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนได้					
26	การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาทำให้ครูผู้สอนได้มีการขอกำหนดตำแหน่งสูงขึ้น					
27	การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาทำให้ครูผู้สอนสามารถสอนได้หลายวิชา					
28	หลังจากการดำเนินการปฏิรูปครูและบุคลากรทำให้ครูผู้สอน สอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
29	ท่านยืนยันว่าการปฏิรูปครูและบุคลากรทำให้ครูผู้สอนสามารถสอนทดแทนกันได้ในการฝึกครุฑาต					
30	ท่านยืนยันจะสนับสนุนการปฏิรูปครูและบุคลากรในระดับ					

ข้อที่	การปฏิบัติการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิบัติการศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการสอน</u>					
31	โรงเรียนของท่านมีการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการสอนในระดับใด					
32	ท่านได้ศึกษารายละเอียดการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการสอนระดับใด					
33	ท่านต้องการข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน					
34	ท่านได้ศึกษาขั้นตอนการปฏิรูปหลักสูตรแล้ว เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและชุมชน					
35	ท่านเห็นด้วยกับการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน					
36	เมื่อมีการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ					
37	ท่านมั่นใจว่าการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนทำให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตร					
38	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนสามารถสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นได้					

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
39	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
40	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนทำให้ครูได้ใช้นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
41	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลเพียงใด					
42	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนทำให้ครูดำเนินการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบเพียงใด					
43	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนทำให้สามารถแก้ปัญหาการสอนและนำสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน					
44	ท่านยืนยันว่าการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมเพราะได้มีการเชิญบุคคลภายนอกมาร่วมสอน ..					
45	ท่านยืนยันว่าจะสนับสนุนการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน					

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา</u>					
46	โรงเรียนของท่านได้ปฏิรูประบบบริหาร การศึกษาระดับใด					
47	ท่านได้ศึกษารายละเอียดการปฏิรูป ระบบบริหารการศึกษาระดับใด					
48	ท่านต้องการข้อมูลหรือรายละเอียด เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา					
49	ท่านได้ศึกษาขั้นตอนการปฏิรูประบบบริหาร การศึกษาสอดคล้องกับสภาพชีวิตและ ความเป็นอยู่					
50	ท่านเห็นด้วยกับการปฏิรูประบบบริหาร การศึกษา					
51	เมื่อมีการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา ทำให้การบริหารการจัดการคล่องตัวยิ่งขึ้น					
52	ท่านมั่นใจว่าการปฏิรูประบบบริหารทำให้ ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและแสดง ความคิดเห็น					
53	การปฏิรูประบบบริหารทำให้มีการจัดอัตรา กำลังของครูผู้สอนได้					
54	การปฏิรูประบบบริหารการศึกษาเปิดโอกาส ให้ตัวแทนชุมชนเข้าร่วมในการจัดการบริหาร โรงเรียน					

ข้อที่	การปฏิรูปการศึกษากับการยอมรับ	ระดับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
55	การปฏิรูประบบบริหารการศึกษาทำให้ ช่องว่างของชุมชนกับโรงเรียนน้อยลง ..					
56	การปฏิรูประบบบริหารการศึกษาทำให้มี ความคล่องตัวในการดำเนินงาน					
57	การปฏิรูประบบบริหารการศึกษาทำให้ เกิดการกระจายอำนาจ					
58	การปฏิรูประบบบริหารการศึกษาสามารถ แก้ปัญหาระบบสารสนเทศได้					
59	ทำเนียบยืนยันว่าการปฏิรูประบบบริหาร การศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาความล่าช้า ในการสั่งการได้					
60	ทำเนียบยืนยันว่าจะสนับสนุนการปฏิรูประบบ บริหารการศึกษา					

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

ที่ ทม 1007/ ๒414

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 มิถุนายน 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือราชการในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายสุทิศ ชินฉะวงค์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ
การยอมรับการบูรณาการการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ คือ

ดร.ละเอียด รั้งเผ่า

ประธาน

ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจากโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โดยขอความกรุณาให้ครู-อาจารย์ ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการบูรณาการการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2541
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๒๕15

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ มิถุนายน 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือราชการในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายสุทิศ ชินณะวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ
การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

ดร.ละเอียด รัชษ์เฝ้า

ประธาน

ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธโกกร

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจากโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยขอความกรุณาให้ครู-อาจารย์ ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2541
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/๒๔/๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๗ มิถุนายน 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือราชการในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายสุทิศ ชินณะวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ
การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ คือ

ดร.ละเอียด รัชฎ์เฝ้า

ประธาน

ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจากโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานศึกษาจังหวัดมหาสารคาม โดยขอความกรุณาให้ครู-อาจารย์ ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2541
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๒๕๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ มิถุนายน 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือราชการในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายสุทิศ ชินะวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ
การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ คือ

ดร.ละเอียด รัชต์เผ่า

ประธาน

ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธิโกร

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจากโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยขอความกรุณาให้ครู-อาจารย์ ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มีความ
สัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2541
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๑๔๖/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 มิถุนายน 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือราชการในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดยโสธร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายสุทิศ ชินะวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ
การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

ดร.ละเอียด รัชต์เผ่า

ประธาน

ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธิโก

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจากโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานศึกษาจังหวัดยโสธร โดยขอความกรุณาให้ครู-อาจารย์ ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มีความ
สัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2541
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/๒๔๔๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๗ มิถุนายน 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือราชการในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดนครพนม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายสุทิศ ชินะวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

ดร.ละเอียด รัชเฝ้า

ประธาน

ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธิไกร

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจากโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดนครพนม โดยขอความกรุณาให้ครู-อาจารย์ ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๒๕๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ มิถุนายน 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือราชการในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดมุกดาหาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายสุทิศ ชินะวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

ดร.ละเอียด รัชต์เผ่า

ประธาน

ดร.ไพรัช วงศ์ยุดธิไกร

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจากโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดมุกดาหาร โดยขอความกรุณาให้ครู-อาจารย์ ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๒419

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 มิถุนายน 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือราชการในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดอำนาจเจริญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายสุทิศ ชินณะวงศ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ
การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ คือ

ดร.ละเอียด รักษ์เผ่า

ประธาน

ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธิโก

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจากโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานศึกษาจังหวัดอำนาจเจริญ โดยขอความกรุณาให้ครู-อาจารย์ ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2541
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ประวัติโดยย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายสุทิศ ชินะวงศ์

เกิดวันที่ 10 เดือน มีนาคม พุทธศักราช 2500

สถานที่เกิด ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

สถานที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 1956 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม 44000

สถานที่ทำงาน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6
โรงเรียนมหาวิสาณกุล ตำบลแวงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
44000

ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2515 จบมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสารคามพิทยาคม

พ.ศ. 2518 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ช่างยนต์)
จากวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

พ.ศ. 2521 ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง (อุตสาหกรรมศิลป์)
จากสถาบันราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2528 ค.บ. (อุตสาหกรรมศิลป์)
จากสถาบันราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2542 กศ.ม. (อุตสาหกรรมศิลป์)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูข้างอุตสาหกรรม

บทคัดย่อ

ของ

สุกฤษ ธีระวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา

พฤษภาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรมกับครูผู้สอนวิชาอื่น และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากร ด้านลักษณะจิตวิทยา และลักษณะองค์การต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรมกับครูผู้สอนวิชาอื่น

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่น ในโรงเรียนที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา เขตการศึกษา 10 ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) จำนวน 42 โรงเรียน โดยมีครูช่างอุตสาหกรรมและครูผู้สอนวิชาอื่นจำนวน 428 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่ม จะลดตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. ครูช่างส่วนมากร้อยละ 51.30 มีอายุ 31-40 ปี ครูผู้สอนวิชาอื่นส่วนมากร้อยละ 47.62 มีอายุ 41-50 ปี มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปี ระดับการศึกษาของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ส่วนมากร้อยละ 88.60 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี รายได้ของครูช่างและครูผู้สอนวิชาอื่น ส่วนมากร้อยละ 54.80 มีรายได้ตั้งแต่ 10,010-15,000 บาท

2. เมื่อเปรียบเทียบการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรมกับครูผู้สอนวิชาอื่น พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

3. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูช่างอุตสาหกรรม คือ ลักษณะองค์การ ส่วนตัวแปร อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ตำแหน่งในหน่วยงาน ความรู้ เจตคติการเปิดรับข่าวสาร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ตัวแปรลักษณะองค์การสามารถพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษา ได้ร้อยละ 37.60 โดยมีสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$y = 6.531 + 0.155 (x_0)$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.613 (X_9)$$

4. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาของครูผู้สอนวิชาอื่น คือ เจตคติ ลักษณะองค์การ ส่วนตัวแปร อายุ ประสบการณ์ในการทำงานระดับการศึกษาอัตรา เงินเดือน ตำแหน่งในหน่วยงาน ความรู้ การเปิดรับข่าวสาร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการปฏิรูปการศึกษาตัวแปร เจตคติและลักษณะองค์การสามารถร่วมกันพยากรณ์การยอมรับการปฏิรูปการศึกษาได้ ร้อยละ 45.10 โดยมีสมการพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$y = 4.121 + 0.132 (X_9) + 0.063 (x_7)$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.589 (X_9) + 0.226 (x_9)$$

**FACTORS RELATED TO THE INDUSTRIAL SUBJECT TEACHERS' ACCEPTANCE
OF EDUCATIONAL REFORMATION**

**AN ABSTRACT
BY
SUTIT CHINNAWONG**

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Industrial Education
at Srinakharinwirot University

May 1999

The purpose of this study was to compare the amount of the acceptance of educational reformation between industrial subject teachers and non-industrial subject teacher. Also, it aimed to find the relationship of factors of diverse characteristics i.e. population, psychological and organizational characteristics that affect the teachers' acceptance of educational reformation

The subjects surveyed by multistage random sampling were 428 teachers selected from 40 schools participating in the educational reformation program of Education Region 10. The questionnaire on the relationship of the factors affecting the acceptance of educational reformation were sent to the respondents. The data obtained were analyzed using percentage, means, standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

The results were as follow.

1. Most of the industrial subject teachers' age was 31-40, it was 51.30 percent whereas non industrial subject teachers' age was 41-50. It was 47.60 % The teachers' work experience was 11-20 years. The majority 88.60 % (of industrial subject teachers and non industrial subject teachers) Completed a bachelor's degree. Most of these teachers (54.80 %) earned 10,010 - 15,009 baht per month.

2. It was found that there was no significant difference between the two group of teachers' acceptance of educational reformation.

3. The organizational characteristics were found to be related to the industrial subject teachers' acceptance of educational reformation.

4. The levels of age, work experience, education, salary, job

position, knowledge, attitudes toward information exposure were found not to be related to the acceptance of educational reformation. However, it was found that the organizational characteristics could be used to predict the amount of the acceptance of educational reformation at 37.60 percent.

5. The attitudes and the organizational characteristics were found to be related to the non-industrial subject teachers' acceptance of educational reformation. It was also found that the levels of age, work experience, education, salary, job position, knowledge, attitudes toward information exposure were found not to be related to the acceptance of educational reformation. The attitudes and the organizational characteristics combined could be used to predict the amount of the acceptance of educational reformation at 45.10 percent.